2
2005

ZDARMA NA CD: PROHLÍŽENÍ FOTOGRAFIÍ A ANTIVIROVÉ PROGRAMY

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

Nejprodávanější počítačový časopis v ČR

10 HER ZDARMA

DIGITÁLNÍ OBRÁZKY

Upravujeme a prohlížíme fotografie (10)

Jak se připojit k internetu (40)

Jak nakupovat legální programy (43)

Televize v počítači
Test TV karet (14)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Jak nahrát fotky z fotoaparátu do PC
- Prohlížeče obrázků Vallen JPegger a PowerSee
- Vyžeňte viry programem Avast Antivirus
- Prohlížíme obrázky ve Windows
- WinZip šetří místo na disku
- Jak vytvořit vlastní ikonu
- Jednoduchý dotazník v programu 602Text

KŘÍŽOVKA O CENY: VYHRAJTE BALÍK MICROSOFT OFFICE

OBSAH

HITY PPK CD 02/2005

Přichystali jsme pro vás sbírku zajímavých freewarových her, programy pro prohlížení, úpravu a evidenci digitálních fotografií a také kvalitní antivirové programy. Nechybí ani pravidelná rubrika Servis – najdete v ní nové verze důležitých programů a několik dalších zajímavých produktů.

návody

Avast! 4.5
CD: obsah cd/antiviry
návod: strana 21

Cam2PC 4.5.1
CD: obsah cd/digifoto
návod: strana 19

PowerSee 4.0
CD: obsah cd/digifoto
návod: strana 25

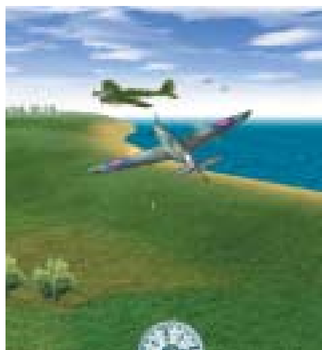
Vallen JPegger 4.65
CD: obsah cd/digifoto
návod: strana 23

Plane Arcade 1.4

freeware

Skvělý akční letecký simulátor. Hra obsahuje celkem patnáct různých misí: budete mimo jiné ničit messerschmitty a bombardéry, útočit na pozemní cíle (bombardovat továrny a nepřátelské dělostřelectvo) a podstoupíte také špionážní misi. Jestliže vás plnění úkolu některé mise přestane bavit, můžete si zahrát samostatnou bitvu.

rubrika na CD: obsah cd/hry

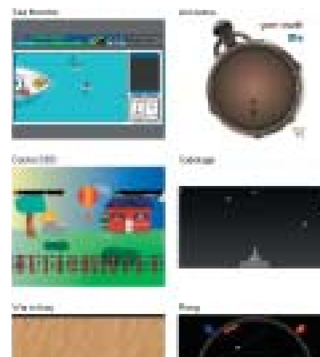

Flash Games 1.01

freeware

Jde o databázi, která obsahuje 700 flashových her (jde o jednoduché, ale většinou graficky povedené hry vytvořené pomocí technologie Flash). Drtivá většina her (98 %) je typu freeware, zbytek jsou demoverze. Po spuštění programu Flash Games se objeví okno, obsahující tři sekce (mezi nimi lze přepínat pomocí tlačítek umístěných v horní části).

rubrika na CD: obsah cd/hry

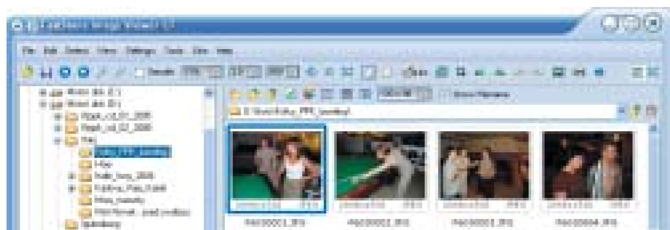

FastStone Image Viewer 1.7

freeware

FastStone Image Viewer je prohlížeč obrázků a fotografií. K dispozici jsou také funkce pro převod (konverzi) a editaci obrázků (změna velikosti, ořezávání, úprava barev, vodotisk aj.). Nechybí ani tzv. thumbnail browser (prohlížeč náhledů), lupa, promítání fotografií (slideshow), podpora skenování, možnost zapisovat a číst EXIF informace apod.

rubrika na CD: obsah cd/digifoto

MyAlbum 2.4

freeware

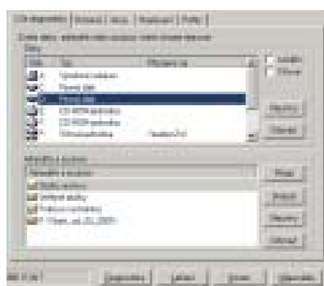
MyAlbum je jednoduchý a rychlý program pro vytváření katalogů fotografií a pro jejich prezentaci pomocí tzv. slideshow. Program dokáže zpracovat soubory těchto formátů: JPEG, BMP, GIF, animovaný GIF a PCX. Ke každému snímku lze připojit komentář, klíčová slova pro snazší vyhledávání a internetovou adresu (URL).

rubrika na CD: obsah cd/digifoto

NOD32 2.0

trialware

NOD32 představuje světovou špičku mezi antivirovými programy. Kromě velmi rychlé a úspěšné detekce virů stávajících dokáže (pomocí speciální technologie) odhalit také viry nové, dosud neznámé. Přinášíme vám časově omezenou verzi (na 30 dní), která je k dispozici s českým ovládáním, takže si tento skvělý antivirový nástroj můžete vyzkoušet.

rubrika na CD: obsah cd/antiviry

Svátky a výročí 2005

plná verze

Tento program slouží k evidenci a k včasnému upozorňování na blížící se výročí vašich blízkých a přátel. Program též eviduje státní svátky a významné dny. Program lze ovládat myší i pomocí klávesnice. Navíc redakce časopisů Chip, Počítač pro každého a Svět DVD pro vás připravily balíčky s termíny expedice svých časopisů v roce 2005.

rubrika na CD: obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

možná jste na titulní straně tohoto vydání zaznamenali zvýrazněný nápis „Nejprodávanější počítačový časopis v ČR“. Podle nedávno vydané publikace „Informační servis Unie vydavatelů“, která srovnává prodejní výsledky jednotlivých časopisů za roky 2002 a 2003 a za prvních osm měsíců roku loňského, byl totiž Počítač pro každého jak v roce 2003, tak i vloni nejprodávanějším českým počítačovým časopisem. My se tímto prvenstvím jednak chceme pochlubit, jednak – a to především – za něj chceme poděkovat vám, našim čtenářům. Tak potěšujícího výsledku bychom nemohli dosáhnout bez vaší stálé přízně a důvěry. Chceme i v letošním roce napřít všechny svoje síly k tomu, abychom si vedoucí pozici nejúspěšnějšího počítačového časopisu udrželi. K tomuto cíli vede jediná cesta a tou je správná volba zajímavých témat a srozumitelné podání užitečných informací. Soudě podle dosavadních výsledků se nám to zatím do značné míry daří. Vždycky je však co zlepšovat, a proto vás chci opět požádat o spolupráci: pište nám, o čem chcete číst, a hlavně o tom, co se vám v Počítači pro každého nelíbí. Naše elektronická adresa je *redakce@ppk.cz*. Odměnou za vaše náměty a připomínky vám bude časopis s obsahem, který bude lépe odpovídat vašim potřebám.

Děkuji vám jak za přízeň, kterou našemu časopisu věnujete, tak i za všechny dopisy, které nám posíláte.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Jak ušetřit více než čtvrtinu ceny a získat Počítač pro každého za necelých 40 Kč? Zajistěte si předplatné! Více se dozvíte na straně 49.

inzerce

NOVÉ LCD MONITORY

Společnost LG Electronics uvádí na trh dvě řady LCD monitorů. Jejími reprezentanty jsou 17palcové modely **Flatron L1780Q** (viz obrázek) a **Flatron L1740P**. Flatron L1780Q má velmi rychlou odezvu 8 ms, takže se výborně hodí i pro náročné hráče, kteří při akčních hrách uvítají kvalitní zobrazení rychlé akce. Tento monitor je k dispozici i v 19palcovém provedení. Displej je možné otočit o celých 360 stupňů a dodávaný software umožňuje automaticky rozpoznat obraz a přizpůsobit jej aktuálnímu natočení monitoru. Monitor Flatron L1740P je určen pro zákazníky, kterým záleží i na zajímavém designu. Kromě 17palcového modelu je tento monitor k dispozici i v provedení s úhlopříčkou 19, 20 a 23 palců.

http://www.lgecz.cz

PEVNÉ DISKY S OHROMNOU KAPACITOU

Společnost Seagate rozšiřuje nabídku pevných disků o modely Barracuda s kapacitou 250 GB, 300 GB a 400 GB. Všechny tyto disky se dodávají v provedení Ultra ATA/100 s maximální rychlostí přenosu dat 100 MB/s a v provedení Serial ATA (SATA) s maximální rychlostí přenosu dat 150 MB/s. Úložné plotny rotují rychlostí 7200 otáček za minutu a vyrovnávací paměť má velikost 8 MB. U modelů s rozhraním Ultra ATA/100 jsou stanoveny tyto ceny: 250GB disk stojí 5628 Kč s DPH, 300GB model vás přijde na 6678 Kč s DPH a u 400GB disku je cena stanovena na 10 054 Kč s DPH. Modely s rozhraním SATA zakoupíte za ceny 6084 Kč s DPH (250 GB), 7050 Kč s DPH (300 GB) a 10 798 Kč s DPH (400 GB). Na všechny disky se vztahuje pětiletá záruka.

http://www.atcomp.cz

NÁSTROJ PROTI SPYWARU

Microsoft oznámil dostupnost beta verze svého řešení pro boj se spywarem. Microsoft Windows AntiSpyware zabezpečí uživatele Windows jak proti spywaru, tak i proti dalšímu nechtěnému softwaru. Nyní je dostupný i nástroj pro odebrání nebezpečného softwaru ze systému Windows. Tento nástroj je k dispozici i v české verzi. Obě řešení jsou pro legální uživatele operačních systémů Windows 2000 a novějších poskytována zdarma. Uživatelé si mohou stáhnout beta verzi Microsoft Windows AntiSpywaru přímo z internetových stránek společnosti Microsoft.

http://www.microsoft.com/athome/security/spyware/software/default.mspx

BEZDRÁTOVÁ KLÁVESNICE A MYŠ

Také společnost IBM má v nabídce bezdrátovou klávesnici s nastavitelnými klávesami, které umožňují rychlý a jednoduchý přístup k často používaným programům a souborům (například ke složce Dokumenty), a optickou myš. Tyto produkty se mohou pochlubit až desetimetrovým dosahem, jednoduchou instalací a ovládáním. Klávesnice je napájena třemi bateriemi typu AAA a myš dvěma bateriemi typu AA. Pohodlnou práci s klávesnicí zajišťuje i připojitelná podložka pro zápěstí.

http://www.ibm.cz

UPC ROZŠIŘUJE NABÍDKU

Společnost UPC Česká republika přichází od 5. ledna s novou nabídkou internetové služby. K nabídkám Chello easy, Chello classic, Chello plus a Chello professional přibyla nabídka Chello light. Má rychlost až 1024 kb/s směrem k uživateli (downstream) a až 128 kb/s směrem od uživatele (upstream) a stojí 779 Kč včetně DPH. Za tuto cenu získáte i e-mailovou schránku o kapacitě 10 MB a 5 MB pro webovou stránku. Pokud si zákazník vybere s internetem Chello light i nabídku kabelové televize Klasik, zaplatí za obě služby celkem 1150 Kč měsíčně včetně DPH. Internetová služba Chello je k dispozici v Praze, Brně, Liberci a v Ostravě-Mariánských Horách.

http//www.chello.cz, http://www.upc.cz

MINIATURNÍ PEVNÉ DISKY

V průběhu druhého čtvrtletí roku 2005 uvede společnost Toshiba (jejíž notebooky v ČR distribuuje Tech Data Distribution) na trh miniaturní, 1,8palcové pevné disky s technologií kolmého zápisu, která umožňuje vysokou hustotu zápisu dat. Pevný disk **Toshiba MK4007GAL** pojme 40 GB dat, a model **Toshiba MK8007GAH** dokonce dvojnásobek, tedy 80 GB dat. Tyto miniaturní disky najdou uplatnění v přístrojích, u kterých jsou důležité malé rozměry, minimální hmotnost a dostatečně velký prostor pro ukládání dat – takovými zařízeními jsou např. hudební přehrávače.

http://www.techdata.cz

FOTOAPARÁT SE 7 MEGAPIXELY

Od března bude na našem trhu dostupný fotoaparát **Olympus C-7070 Wide Zoom**, který díky snímači s efektivním rozlišením 7,1 milionu obrazových bodů, s objektivem se čtyřnásobným optickým zoomem a s možností pořizovat i širokoúhlé fotografie osloví náročné uživatele. Novinkou u tohoto přístroje je 3D autofokus, který dokáže zaostřit pohyblivé objekty, i když se pohybují přímo k fotoaparátu. Nechybí možnosti plně ručního nebo částečně automatického a plně automatického řízení expozice. Tělo fotoaparátu je vyvedeno z hořčíkové slitiny, díky čemuž nabízí pro každodenní používání potřebnou odolnost. Pro prohlížení pořízených snímků je C-7070WZ vybaven výklopným LCD displejem s úhlopříčkou 4,5 cm.

http://www.olympus.cz

MULTIFUNKČNÍ VŠEUMĚL

Multifunkční multimediální zařízení **Yakumo Entertainment Center 4** (17 087 Kč s DPH) je skutečný všeumĕl. Díky internímu pevnému disku s kapacitou 30 GB poslouží pro přenos dat mezi počítači, prostřednictvím čtečky paměťových karet dokáže načítat data z paměťových karet SD/MMC a CompactFlash, díky vestavěnému mikrofonu je toto zařízení použitelné jako diktafon a má integrovaný TV tuner (bohužel podporuje pouze normu PAL-BG, nikoliv PAL-DK). Díky 3,5palcovému LCD displeji přehrává toto zařízení nejen uložené fotografie, ale i filmy ve formátu DivX, Xvid. Reproduktory zaměstnáte i při přehrávání zvukových souborů MP3 či WAV. Tento přístroj s rozměry 104 × 31 × 80 mm a s hmotností 340 g umožňuje i nahrávat video z různých zdrojů (TV, kompozitní video a S-Video). Záruka platí po dobu dvou let.

http://www.atcomp.cz

info

Výsledky soutěže Hugo z PPK 25/2004

Na CD s hrou Hugo Saphir nebo na postavičky čertíka Huga se mohou těšit Jana Briškarová z Šumperku, Josef Efenberk z Bezděkova nad Metují, Pavla Hovorková z Pelhřimova, Hana Vocelková z Kladna, Renata Ošlejšková ze Žďárné, Filip Zedek ze Šternberku, Marie Netesarová z Kokor, Jan Matisz z Říčan u Prahy, Jarda Pecina z Havlíčkova Brodu. Blahopřejeme!

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad *S PPK na internet*. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

INTERNETOVÝ OBCHOD S KRAVATAMI

Společnost Sekora consulting zprovoznila web, který je zaměřen na luxusní kravaty od předních světových módních návrhářů. Internetové stránky www.sekora.cz nejsou jen klasickým internetovým obchodem s širokou nabídku kravat značek Armani, Dolce & Gabbana, Gucci, Kenzo a Versace, ale i zdrojem zajímavých informací o tomto oděvním doplňku. Najdete zde informace o historii vázanek, o vázání kravatových uzlů a o nabízených módních domech.

http://www.sekora.cz

RYCHLÉ SKENERY S ČEŠTINOU

Společnost Umax Czech rozšířila nabídku skenerů o nové modely, které díky rozhraní USB 2.0 High Speed nabízejí rychlý přenos naskenovaných obrázků do počítače. Kromě toho také jistě potěší, že tyto skenery komunikují s uživatelem v češtině. Malými rozměry 378 × 257 × 33 mm a hmotností 1,4 kg zaujme model **AstraScan Slim 2.0** (2963 Kč s DPH), který pracuje s optickým rozlišením 1200 × 2400 dpi. Je založen na skenovací technologii CIS a díky své velikosti se dobře vejde i do tašky k notebooku. Modely **AstraScan 4750** (2963 Kč s DPH), **AstraScan 6750** (4748 Kč s DPH) a **PowerScan 6950** (viz obrázek, 6533 Kč s DPH) jsou založeny na technologii CCD a jsou vybaveny transparentním adaptérem pro skenování filmů a diapozitivů. Model AstraScan 4750 má optické rozlišení 1200 × 2400 dpi, skener AstraScan 6750 pracuje v rozlišení 2400 × 4800 dpi a u modelu PowerScan 6950 je maximem 3200 × 3200 dpi.

http://www.umax.cz

FOŤTE DIGITÁLNĚ!

Příznivců digitálních fotografií je čím dál tím více. Lze říci, že analogový fotoaparát si dnes kupují buď zapřisáhlí nepřátelé moderních technologií, nebo špičkoví umělečtí fotografové, avšak i ti velmi často přecházejí k fotografování digitálnímu.

HLAVNÍ VÝHODY

Není se ostatně čemu divit, digitální fotoaparáty nabízejí oproti svým starším bratříčkům mnohem větší komfort a hlavně mnohem více funkcí a možností, které byste u starého fotoaparátu hledali jen marně. Jaké jsou hlavní výhody digitální fotografie?

OKAMŽITÉ PROHLÍŽENÍ

Každého jistě potěší možnost si díky LCD displeji pořízenou fotografii okamžitě prohlédnout a v případě, že se vám fotografie nepodařila, ji okamžitě smazat. Fotografii si většinou buď můžete prohlédnout v náhledové velikosti (v závislosti na velikosti LCD displeje), nebo si ji lze zvětšit a prohlížet kousek po kousku.

MNOHO FOTOGRAFIÍ ZA JEDEN VEČER

Oproti starším fotoaparátům nejste limitováni velikostí vloženého filmu. Fotografie se totiž ukládají okamžitě v digitální podobě buď do vnitřní paměti fotoaparátu, nebo na záznamové médium, většinou na tzv. paměťové karty. Těch existuje několik různých typů a lze je využít i pro jiná zařízení, než jsou digitální fotoaparáty, např. pro MP3 přehrávače. Karty nejsou vázány pouze na tato zařízení, ale lze zakoupit i čtečku paměťových karet: tu lze připojit k počítači a data z karty pak můžete stáhnout do počítače, nebo je na ni naopak uložit.

> **info**
>
> **ŠETŘETE SVŮJ FOTOAPARÁT**
>
> Ačkoliv většina fotoaparátů umožňuje provádět jisté operace s obrázky již ve fotoaparátu (vymazávání fotografií, přejmenování apod.), doporučujeme vám přenechat tyto úpravy počítači. Předně je provádění úprav na počítači mnohem rychlejší než přímý záznam na paměťovou kartu. Nezanedbatelným důvodem je také mnohem rychlejší vybíjení baterií v digitálním fotoaparátu, jelikož celou dobu pracujete se zapnutým LCD displejem. Paměťová média mají také omezenou dobu životnosti, a ačkoliv při běžném používání nemusíte na životnost paměťové karty nijak zvlášť myslet, pokud to jde, snažte se zbytečné zápisy na ni spíše omezit.

RŮZNÉ VELIKOSTI FOTOGRAFIÍ

Počet fotografií, které můžete na paměťové médium či na vnitřní paměť uložit, lze také ovlivnit nastavením kvality fotografií. Většinou si totiž můžete vybrat z několika možných velikostí každého obrázku. Platí jednoduchá úměra: čím menší je velikost obrázku, tím nižší je jeho kvalita, ale na druhou stranu jich můžete na médium uložit větší množství. Je tedy důležité dopředu se rozhodnout, jaký další záměr s obrázky máte. Pokud si chcete obrázek pouze prohlížet na počítači, případně využít jej na internetu, pak bude malé rozlišení stačit. Pokud však plánujete tisk fotografií, doporučuje se zvolit větší rozlišení. Velikost fotografií však lze v průběhu fotografování měnit, takže některé fotografie mohou být vyfotografovány s menším rozlišením, jiné pak s větším.

ÚPRAVA OBRÁZKŮ

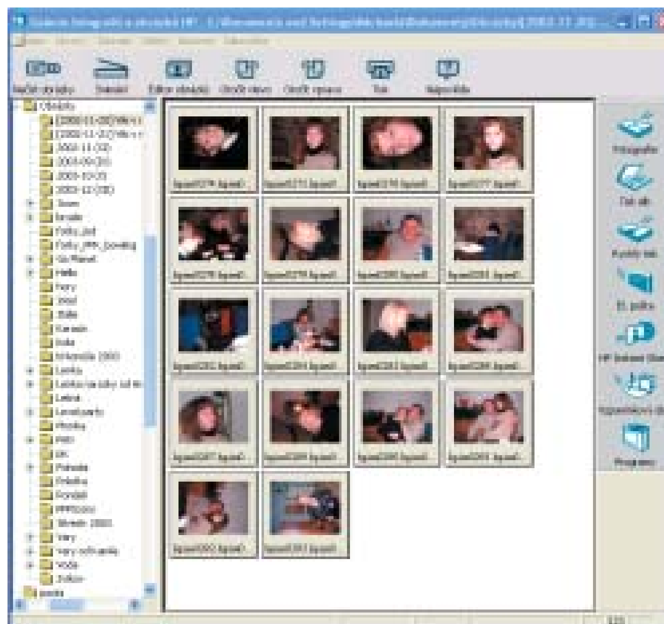
Obrázky, které jste pořídili pomocí digitálního fotoaparátu, můžete velmi jednoduše upravit. Elektronicky upravovat můžete pochopitelně i fotografie „papírové", ale ty musíte ještě předtím naskenovat a jejich úprava je těžší. Pro zpracování digitální fotografie existuje velmi mnoho různých programů, a to jak programů profesionálních a nákladných, tak programů freewarových, které vás nebudou nic stát. Při koupi digitálního fotoaparátu navíc na CD většinou obdržíte také odpovídající programové vybavení, pomocí kterého si fotografie stáhnete do počítače a upravíte.

CENY SE SNIŽUJÍ

Možná si pamatujete, že když se začaly digitální fotoaparáty prodávat, jejich cena byla enormní a šlo spíše o módní výstřelek pro majetnější z nás. To však dnes už rozhodně neplatí! Právě naopak, pokud netrváte na profesionálním fotoaparátu a hodláte pořizovat jen snímky rodiny u stromečku nebo na dovolené, budou se vaše pořizovací náklady pohybovat v řádech tisíců.

„VYVOLÁVÁNÍ" DIGITÁLNÍCH FOTOGRAFIÍ VÁS NEZRUINUJE

Mnoho potenciálních zájemců odrazovalo od koupě digitálního fotoaparátu to, že vytištění digitálních fotografií byla dost komplikovaná a drahá záležitost, a také to, že nechtěli být odkázáni pouze na možnost prohlížet fotografie v počítači. Naštěstí i to je dnes minulostí a digitální fotografie je tak otevřená skoro každému. Možnost vytištění digitálních fotografií totiž začaly nabízet snad všechny fotolaby a různé obchody a s tím, jak rostla konkurence, klesaly i ceny za vytištění fotografie. Vytištění jedné digitální fotografie o standardní velikosti 9 × 13 cm vás dnes přijde jen na 4 koruny, takže vytištění několika obzvláště povedených fotografií vás rozhodně nezruinuje. Navíc fotografie v digitální podobě můžete do fotosběrny odeslat i e-mailem a hotové fotografie si pouze vyzvednout v nejbližší sběrně.

Při koupi digitálního fotoaparátu většinou dostanete také původní software na stažení a úpravu fotografií.

info

EXISTUJÍ I NEVÝHODY

Ačkoliv digitální fotografování přináší spoustu nových možností, nebylo by od nás fér, kdybychom vás neinformovali také o jeho záporech. Předně je to stále poměrně vysoká spotřeba energie. Příčinou jsou hlavně LCD displeje digitálních fotoaparátů. Displej můžete při fotografování vypnout a záběr sledovat hledáčkem, avšak přesto pouhé zapnutí digitálního fotoaparátu ukrajuje z náplně baterií svůj díl. Rozhodně tedy nedoporučujeme používat pro digitální fotoaparát běžné tužkové baterie; nedoplatili byste se, a pokud byste použili ty nejobyčejnější, fotoaparát by se ani nezapnul. K ceně fotoaparátu je tak nutno přičíst ještě cenu nabíječky a nabíjecích baterií – tato cena je šest set a více. Dalším nutným nákladem je pořízení paměťového média. Jen některé fotoaparáty totiž pořídíte rovnou s paměťovou kartou a vnitřní paměť fotoaparátu bývá nedostačující. Ceny paměťových karet nejsou nejnižší a podle jejich kapacity za ně zaplatíte kolem tisíce korun.

MOŽNOSTÍ JE MNOHO!

Fotografie, které jste pořídili digitálním fotoaparátem, stáhnete většinou velmi snadno do počítače a můžete se rozmyslet, co s nimi budete dělat dále. Škála možností je přitom velmi široká.

PROHLÍŽENÍ FOTOGRAFIÍ V POČÍTAČI

K prohlížení fotografií můžete použít řadu různých programů. Fotografie můžete v některých z nich také různě upravovat – většinou lze fotografii různě pootočit, zesvětlit nebo ztmavit, zmenšit, vyříznout z ní část, případně upravit barevnost. Fotografii, která se vám bude líbit, pak můžete umístit jako tapetu na pracovní plochu, případně z ní vytvořit šetřič obrazovky.

Své fotografie můžete během chvilky vystavit na internetu ve speciálních fotoalbech.

VYTIŠTĚNÍ FOTOGRAFIÍ

Fotografie lze pochopitelně také vytisknout. Pokud však budete chtít dosáhnout podobného vzhledu, na který jste zvyklí u fotografie klasické, budete muset tisknout na speciální fotografický papír a na co nejlepší tiskárně. Hlavně kvůli ceně se tedy vyplatí využít spíše služeb profesionálních fotolabů, které jsou dnes již hojně rozšířeny.

SDÍLENÍ FOTOGRAFIÍ S OSTATNÍMI

Velkou výhodu představuje možnost ukázat fotografie ve chvilce ostatním, ačkoliv ti se nacházejí třeba na druhém konci světa. Fotografie můžete poslat jako jakýkoliv jiný soubor e-mailem. To však není v mnoha případech právě šikovné – taková příloha by mohla mít hodně velkou velikost a uživatelé s menší kapacitou e-mailových schránek by zřejmě byli o tuto možnost ochuzeni. Mnohem lepší je vystavit fotografie na internetu. Nemusíte přitom ani umět vytvářet internetové stránky. Existuje totiž řada serverů, na kterých můžete vytvořit svoje vlastní fotoalbum; vše, co pro to musíte učinit, je vytvořit si uživatelský účet a umístit obrázky na stránky. Nemusíte se také bát, že by vaše fotografie musely být nutně přístupné každému – galerii lze totiž ochránit heslem a to prozradit jen povolaným.

-mia

JAK VYSTAVOVAT OBRÁZKY

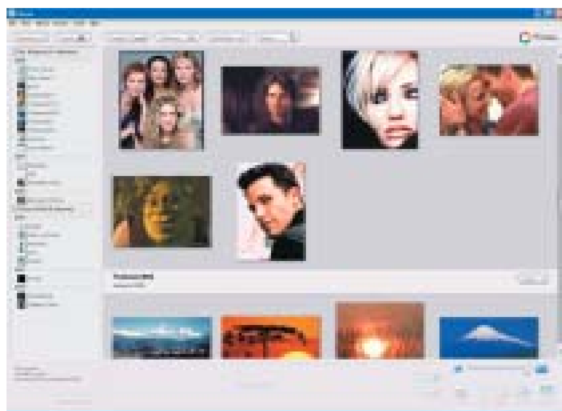

Jednou z výhod digitální fotografie je možnost své obrázky ve fotoalbu okamžitě ukázat ostatním. Navíc k tomu nepotřebujete žádné speciální znalosti – postačí vám jen speciální program, který navíc využijete pro prohlížení a základní úpravy obrázků. My vám představíme pět takových zajímavých programů, z nichž většina je k dispozici zcela bezplatně.

VAMP MEDIA CENTER 3.70
Licence: freeware
http://www.imvamp.com/
+ multifunkčnost ručních úprav
– problémy s firewally větší náročnost na ovládání

PICASA

Po prvním spuštění se program dotáže, kde a jakým způsobem má obrázky hledat. Kromě diskových jednotek a jejich adresářů nabízí i plochu a windowsovský adresář s obrázky. Vzhled programu je již na první pohled velmi příjemný a lahodící oku zhýčkaného uživatele. Fotoalbum je určeno především k prezentaci obrázků. Program hned po spuštění a nastavení adresářů ty zvolené prohledá a zobrazí náhledy (thumbnails) obrázků. Náhledy jsou zobrazeny v oddílech nadepsaných názvy jednotlivých adresářů a měsícem data obrázků.

Tyto adresáře se rovněž zobrazují vypsané v levém panelu pod názvem My Albums (Moje alba) a v závorce je uveden jejich celkový počet. Pod seznamem adresářů se nachází panel Other Stuff, určený pro specifické soubory: pro alba z odstraněných kolekcí, alba s jedním obrázkem, obrázky nestandardních rozměrů nebo pro ty, které byly v zadaných adresářích ještě nalezeny. V dalším panelu se zobrazují informace o složce s obrázky: datum fotografií, jejich počet a velikost adresáře. Panel obsahuje tlačítko Keywords (Klíčová slova). Takto lze každé fotografii přiřadit celou řadu klíčových slov, podle kterých je možno potom v albu vyhledávat. To může být velmi užitečné například při vyhledávání všech fotografií jedné osoby poté, co se označí patřičným klíčovým slovem (např. jménem).

Zobrazovat obrázky je možné tak, že na ně dvojitě kliknete ve fotoalbu – pak mezi nimi procházíte pomocí šipek (dopředu i dozadu). V tomto okně jsou i editovatelné. Jsou zde funkce na opravu červených, „králičích" očí a pro změnu formátu, pro rotaci obrázku či pro úpravu barev a jasu, kterou program provádí samostatně. Všechny změny jsou naštěstí vratné, což všichni experimentátoři ocení. Alba lze zobrazit podle časové posloupnosti a obrázky je možné vyvolat jako slideshow (přehlídku). Alba je možno filtrovat a rozdělovat, prostě s nimi dělat všechno možné. Lze nastavit

PICASA
Licence: freeware
http://www.picasa.com/picasa/
+ přívětivý vzhled dostatek funkcí k dispozici zdarma snadné ovládání

automatickou detekci duplicitních obrázků, měnit rozměr obrázků při posílání či přehrávat empétrojky během přehlídky. Lze také podělit se o obrázky s ostatními na internetu. Tento skvělý program pro práci s fotoalby je poskytován zdarma a v případě registrace (po udání e-mailu) se uživatel dočká dalších služeb. Program je velmi přehledný, snadno se ovládá a snad jediným trnem v oku může být to, že jeho ovládání je jen v angličtině.

VAMP MEDIA CENTER 3.70

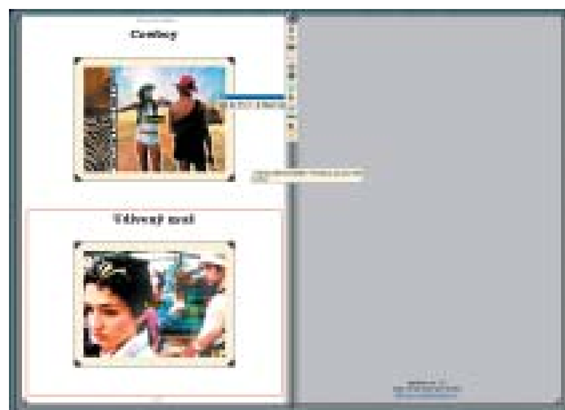
Po spuštění programu dojde k výběru adresáře a jeho prohledání. Nabídka činností je široká: zřízení fotoalba na internetu, vytvoření šetřiče obrazovky, klipu, kalendáře, pozadí nebo přáníčka. Dále si lze zorganizovat obrázky či hudbu, vytvářet fotoalba, sdílet obrázky a mnoho dalšího. Jedná se o multifunkční komplexní nástroj, vlastně o celý balíček programů. Pokud si chcete vyzkoušet vytvoření alba pouze v počítači, využijete program Media Organizer. Daní za složitost programu je ovládání – to je v rámci možností sice uspokojivé, ale přece jen se nedá srovnat s jednoduchostí a intuitivností programu Picasa.

Při vytváření fotoalba na internetu je však třeba počítat s tím, že je třeba mít vypnutý firewall (většinou softwarový prostředek, který brání nepřátelskému průniku do vašeho počítače); to jsme však nepovažovali za tak závažnou chybu u komplexního programu poskytovaného zdarma.

DIGI ALBUM 2.0

Program Digi Album je český program pro tvorbu fotoalb v klasickém stylu. Je možné zvolit si vzhled, například album z červené kůže, nebo si vytvořit vlastní. Pro vkládání je třeba nejdřív zapnout editační režim.

DIGI ALBUM 2.0
Licence: 400 Kč (shareware)
http://cz.album-digital.com/album/
+ čeština vzhled
– přítomnost popisku „demo" v obrázku

Album se dá rozdělit na kapitoly, je možné je různě pojmenovat, přidat popisky k obrázkům či čísla stránek. Možná je i snadná manipulace s obrázky. Registrace programu není drahá (400 Kč); pokud nezaplatíte, bude vás program každou chvíli upozorňovat, že jde o demo. Popisek „demo" bude zobrazen též pod nadpisem první stránky alba a malým písmem uprostřed všech fotografií.

GENEX

Program Genex má vzhled klasického studentského programu pro výrobu jednoduchého alba určeného pro zveřejnění na internetu. Je tvořen jednoduchým oknem, ale o to je přehlednější. Je velmi jednoduchý a navíc je zpracován částečně v češtině a částečně v angličtině. Umožňuje vytvářet z obrázků alba a obrázky upravovat. Činí tak přepočítáním obrázku do menší kvality i rozměru, podle toho, jak si to uživatel zvolí v nastavení. Délka přepočtu obrázků závisí na jejich množství, velikosti, rozlišení a požadované kvalitě. Stačí nastavit kvalitu, popisky, název adresáře a obrázky, které se mají zpracovávat. Tyto obrázky musejí být umístěny v jednom adresáři. Po nahrání se zobrazí náhled aktuálního obrázku, takže je možné obrázky si takto prohlížet a pro zpracování nechat zaškrtnuté jen ty, které si vyberete. Program pracuje s obrázky *.JPG a výstupní soubor je *.HTML. V tomto HTML souboru jsou v tabulce náhledy obrázků a ty se po kliknutí zvětší.

GENEX
Licence: freeware
http://www.slunecnice.cz/product/Genex/ (stránky uvedené autorem nefungují)

 jednoduchost

 napůl anglické a napůl české ovládání
nedotaženost

ADOBE PHOTOSHOP ALBUM 2.0 STARTER EDITION

Společnost Adobe je klasikou na poli grafických programů. Po spuštění programu se objeví nabídka k registraci; tu je nutné vyplnit (položku ZIP code stačí vyplnit náhodnými čísly), jinak většina součástí programu nefunguje. Na uvedený e-mail pak obdržíte aktivační kód. V programu lze upravit nežádoucí jev červených očí, ostrost a podobně. Kromě toho je možné vytvořit přehlídku obrázků (slideshow), stáhnout obrázky z digitálního fotoaparátu, doplnit popisky nebo sdílet fotografie. Tento produkt je nepochybně kvalitní, ale hlavně ten v placené verzi.

Michal Slovák

ADOBE PHOTOSHOP ALBUM 2.0 STARTER EDITION
Licence: freeware
http://www.adobe.com/products/photoshopalbum/starter.html

 umožňuje stahovat fotografie z digitálního fotoaparátu

 pro neplatící zákazníky je k dispozici jen několik funkcí

TELEVIZE V POČÍTAČI

Na obrazovce počítačového monitoru můžete sledovat i televizní vysílání. Potřebujete k tomu však počítač dovybavit TV tunerem. Ten můžete zakoupit v interním i v externím provedení a k dispozici jsou i modely uzpůsobené pro příjem digitálního vysílání. Stačí si jen vybrat ten pravý.

Počítače mají dnes ve standardní výbavě multimediální vybavení: zvukový čip a k němu připojené reproduktory, či alespoň sluchátka. O samozřejmosti v podobě optických mechanik (CD a DVD) se v dnešní době nemusíme zmiňovat. Díky této zvukové výbavě počítače velmi dobře poslouží i pro poslech hudby či pro přehrávání filmů.

Při zamyšlení nad tím, čím váš počítač prozatím nedisponuje, vám možná vyplyne, že u něj postrádáte možnost sledovat televizní vysílání či příjem rozhlasového vysílání. Vždyť v které domácnosti nenastávají situace, kdy se její členové nemohou dohodnout na sledování jednoho televizního pořadu? Pokud v takovém případě nevlastníte dva televizory, jistě vezmete zavděk možností sledovat televizní vysílání na obrazovce počítačového monitoru.

TV TUNERY NEJSOU DRAHÉ

Dnešní TV tunery nejsou nijak drahou záležitostí (v našem testu stojí nejlevnější TV tuner 798 Kč), pro pohodlné ovládání jsou bez výjimky vybaveny dálkovými ovladači a je jich na trhu takové množství, že si z široké nabídky vybere určitě každý.

Při výběru TV tuneru je nejprve třeba rozhodnout se buď pro interní, nebo pro externí provedení. Interní TV tuner se instaluje dovnitř počítače do slotu PCI na základní desce. Takové interní přijímače televizního vysílání se nám v testu sešly čtyři. Externí modely se k počítači připojují přes rozhraní USB – tato zařízení reprezentuje v testu jediný přístroj: Leadtek WinFast USB II. Další dva externí TV tunery v testu (AVerMedia AVerTV Box 5, Hercules Smart TV on Screen) jsou samostatná zařízení, která ke své činnosti nepotřebují počítač. Můžete je přímo připojit k počítačovému monitoru a nerušeni hučením počítače sledovat oblíbené televizní vysílání. Televizní tuner může být díky svým malým rozměrům zabudován třeba i ve stolním DVD. I tuto variantu v testu televizních přijímačů máme, a to v podobě modelu Mustek DVB-T202.

Jak interní, tak externí modely mají své přednosti. Pokud vlastníte stolní počítač, který má na základní desce volný slot PCI, jsou interní TV tunery (i díky nižší ceně) velmi dobrou volbou. U vašeho počítačového stolu se pak ve srovnání s pořízením externího přijímače neobjeví další zařízení. Externí přijímače mají však tu výhodu, že je můžete od počítače kdykoli odpojit a použít je i u jiného počítače. V tomto směru jsou naprosto ideální samostatně fungující TV tunery, které se k počítači vůbec nepřipojují. Pracují nezávisle na počítači a připojují se přímo k monitoru.

> **info**
>
> ### TELEVIZNÍ NORMY
>
> **PAL (Phase Alternation Line)**
> Norma barevné televize – vznikla v roce 1967 v Německu a používá se v řadě evropských i mimoevropských zemí. Velikost obrazu je 720 × 576 obrazových bodů, s frekvencí 50 Hz prokládaně (2 × 25 půlsnímků za sekundu). V ČR se vysílá zvukový doprovod v normě PAL D/K.
>
> **NTSC (National Television Standards Comitee)**
> Americká televizní norma – vznikla v roce 1953 a je definována velikostí obrazu 640 × 480 obrazových bodů a frekvencí 60 Hz prokládaně (2 × 30 půlsnímků za sekundu).

BUDOUCNOST PATŘÍ DIGITÁLNÍ TV

Vysílání televizních kanálů (ale i rádiových stanic) v digitální podobě určitě patří budoucnost, v současné době je však digitální vysílání v České republice spuštěno pouze jako zkušební. To zatím nemá potřebnou kvalitu a je navíc dostupné pouze v Praze a v jejím blízkém okolí. Mnoho výrobců TV tunerů však přijímače pro digitální vysílání již nabízí. Jistě se totiž najdou příznivci nových technologií či uživatelé, kteří jsou zvědaví, jak to vlastně funguje, a chtějí si to vyzkoušet.

I my jsme se o tuto možnost příjmu televizního vysílání zajímali a do testu jsme si zapůjčili dva modely, které digitální vysílání přijímají. Jedná se o interní PCI kartu AVerMedia AVerTV DVB-T 771 a stolní DVD přehrávač Mustek DVB-T202. Podobných stolních DVD přehrávačů s přijímačem digitálního TV vysílání se na trhu pravděpodobně objeví více, protože tato kombinace je celkem logická.

Současné televizory jsou totiž uzpůsobeny pouze pro příjem analogového signálu. Po zavedení vysílání v digitální podobě budete muset k takovému televizoru dokoupit digitální přijímač (tzv. set-top box), který převádí digitální signál do signálu srozumitelného pro vaši televizi. A stolní DVD přehrávače (či DVD rekordéry) s integrovaným digitálním přijímačem funkci set-top boxu zastanou.

NADEŠEL ČAS PRO DIGITÁLNÍ TV?

Zatímco v některých evropských státech (Velké Británii, Španělsku, Německu a Švédsku) je digitální televizní vysílání již provozováno, u nás je zatím v plenkách. Pouze v Praze a v jejím blízkém okolí je dostupné zkušební digitální vysílání. Jeho kvalita však zatím není tak dobrá jako u analogového signálu, ale po spuštění do plného provozu (lze to očekávat v polovině roku 2006) kvalita digitální televize analogovou předčí. Digitální vysílání navíc nabídne doplňkové služby, například možnost příjmu elektronické pošty, více informací o vysílaných pořadech či obchod prostřednictvím TV.

Zatím se tedy při výběru TV tuneru vyplatí zaměřit se na analogové tunery; jejich prostřednictvím zachytíte televizní vysílání na celém území republiky a ve velmi dobré kvalitě. Při sledování zkušebního digitálního vysílání měl obraz často krátké výpadky nebo se rozpadával, dokonce ani příjem rádia se neobešel bez praskání či výpadků.

OCENĚNÉ PRODUKTY

Z celkem osmi odlišných přístrojů pro příjem televizního (a v některých případech i rádiového) vysílání jsme se rozhodli udělit ocenění Tip PPK dvěma TV tunerům. První z nich, tedy PCI karta AVerMedia AVerTV GO 007 FM Plus (1200 Kč), nás zaujal velmi dobrým obslužným programem, kvalitním příjmem signálu a rozhodně u něj poteší i možnost příjmu rozhlasového vysílání.

Druhým oceněným modelem je Hercules Smart TV on Screen. To je externí zařízení, které pracuje nezávisle na počítači. Jeho vyšší cena 3900 Kč je vyvážena množstvím videovstupů i výstupů, snadnou přenosností a také faktem, že televizní vysílání můžete na počítačovém monitoru sledovat bez doprovodu hučících ventilátorů v počítači.

AVerMedia AVerTV Box 5.

Hercules Smart TV on Screen.

AVERMEDIA AVERTV BOX 5

Abecedně prvním TV tunerem je externí přijímač AVerMedia AVerTV Box 5 (3215 Kč). Tento model se stejně jako oceněný tuner Hercules Smart TV on Screen nepřipojuje k počítači, ale přímo k počítačovému monitoru. To má za výhodu, že do počítače nemusíte instalovat žádné ovladače ani programy pro ladění televizního signálu.

Ve výběru oblasti (a v důsledku toho televizní normy) ČR sice není, ale vše (obraz i zvuk) fungovalo správně při volbě Poland1. Vyhledání televizních stanic probíhá samozřejmě automaticky a v tomto případě také poměrně rychle. Signál můžete čerpat z antény nebo z kabelové TV.

V zadní části přístroje jsou dva porty VGA – do jednoho se vede obraz z počítače, přes druhý se TV tuner propojuje s monitorem. Pro zobrazování na TV monitoru nebo pro zobrazování obrazu z PC se přepíná pomocí tlačítka na dálkovém ovladači. Obraz z počítače se na monitoru samozřejmě zobrazuje, i když je TV tuner vypnutý. Díky vstupu S-Video a vstupu pro kompozitní video můžete na monitoru sledovat i filmy z videa či z DVD přehrávače. V přední části je i výstup na sluchátka (výstup na reproduktory je vzadu) a pronikavě modře svítící dioda. V horní části krabičky jsou tlačítka pro zapnutí přístroje, pro volbu kanálu a pro nastavení hlasitosti. Škoda jen, že u testovaného tuneru nefunguje teletext.

AVERMEDIA AVERTV DVB-T 771

Zájemce o vyzkoušení příjmu digitálního vysílání bude zajímat interní PCI karta AVerMedia AVerTV DVB-T 771 pro příjem pozemního digitálního vysílání (DBV-T). Instalace ovladačů karty a programového vybavení proběhla na počítači s operačním systémem Windows XP Professional bez nejmenších problémů a v krátkém čase se automaticky vyladily dostupné stanice.

Obraz je ostrý a bez duchů a jiných vad běžných u analogového signálu, ale protože zkušební provoz digitálního vysílání má zatím menší datový tok, než bude mít při „ostrém" provozu, trpí obraz jinými neduhy. Nezřídka se obraz rozpadá či se „zasekává", a výpadky má dokonce i rádiové vysílání. Zkrátka na pohodové sledování televizního vysílání zkušební provoz digitální TV není zatím vhodný.

Na čelíčku karty je kromě anténního vstupu ještě vstup S-Video a nechybí ani zdířka pro připojení čidla dálkového ovladače. Není zde zdířka pro připojení reproduktorů nebo sluchátek, k tomuto účelu použijete zvukového výstupu počítače.

AVERMEDIA AVERTV GO 007 FM PLUS

TV tuner AVerMedia AVerTV GO 007 FM Plus (1200 Kč), který již v názvu oznamuje, že přijímá i rádiové vysílání v pásmu FM, je stejně jako v předešlém případě PCI karta. Stejně jako model AVerTV DVB-T 771 má na čelíčku anténní vstup, vstup S-Video a zdířku pro připojení čidla dálkového ovladače, ale navíc i zvukový výstup.

Také v tomto případě jsme ocenili rychlou a nekomplikovanou instalaci ovladačů a přehledné a dobře vybavené rozhraní ovládacího panelu. Při skenování dostupných frekvencí si tento tuner sice dává načas (cca 30 minut), ale našel více kanálů než ostatní tunery.

Na ovládacím programu AVerMedia se nám kromě jeho snadné ovladatelnosti líbila i pestrá paleta nabídek. Umožňuje volit spoustu parametrů, nejvíce asi uvítáte široké možnosti při volbě kvality nahrávaného videa do souborů MPEG1 a MPEG2, a to až do rozlišení 720 × 576 bodů při frekvenci 25 snímků za sekundu. Navíc je tento TV tuner dostupný za velice dobrou cenu, a proto jsme mu udělili ocenění Tip PPK.

HERCULES SMART TV ON SCREEN

Druhým oceněným TV přijímačem v tomto testu je externí model Hercules Smart TV on Screen. Stojí sice 3900 Kč, ale stejně jako AVerMedia AVerTV Box 5 nepotřebuje ke své činnosti počítač; nabízí snadné ovládání a na rozdíl od všech ostatních modelů v testu má ve výbavě také videovýstupy.

Tuner Hercules Smart TV on Screen stačí při zprovozňování připojit k televizoru a k anténě (či kabelové TV) – pomocí dálko-

AVerMedia AVerTV DVB-T 771.

AVerMedia AVerTV GO 007 FM Plus.

Leadtek WinFast TV2000 XP.

vého ovladače pak vyberete normu PAL DK a necháte automaticky vyhledat televizní stanice. Ovládání můžete řídit dálkovým ovladačem nebo pomocí tlačítek v horní části přístroje. Vedle nich jsou umístěny tři červené diody, které signalizují zapnutí přístroje a jeho použití jako TV tuneru či jako připojení PC. Stejně jako u modelu AVerMedia AVerTV Box 5 se obraz z PC na monitoru zobrazuje, i když je tuner vypnutý.

Tento přijímač je kromě anténního vstupu připraven také pro propojení s grafickou kartou počítače a díky zdířce S-Video a zdířce pro kompozitní video i pro propojení se zdroji videa. Nechybí výstup na sluchátka či reproduktory. Vše u tohoto přijímače funguje, jak má, a proto jsme mu udělili ocenění Tip PPK. Jediná výtka směřuje k tomu, že bychom uvítali rychlejší odezvu při přepínání mezi zobrazovaným zdrojem obrazu.

Leadtek WinFast TV2000 XP Expert.

ZPŮSOBY ŠÍŘENÍ DIGITÁLNÍHO VYSÍLÁNÍ

info

Televizní vysílání je v současnosti šířeno analogovým signálem pomocí pozemních vysílačů, kabelové TV a také prostřednictvím satelitu. Šíření analogového signálu je náročné na kmitočtové spektrum, takže v současné době vysílají v ČR pouze čtyři celoplošné stanice. Po nástupu digitálního vysílání bude na frekvenci pro jednu analogovou TV stanici možné vysílání čtyř až šesti stanic (podle stupně komprese). Digitální přenos signálu může navíc obsahovat nejrůznější přidané služby, například možnost posílat elektronickou poštu, více informací o vysílaných pořadech či obchod prostřednictvím TV.

Televizní digitální vysílání (DVB – Digital Video Broadcasting, tedy digitální přenos obrazu) může být šířeno třemi cestami: satelitem (DVB-S), pomocí kabelu (DVB-C) a prostřednictvím pozemních vysílačů (DVB-T). Setkat se můžete také s pojmem DAB, což je Digital Audio Broadcasting, digitální přenos zvuku.

LEADTEK WINFAST TV2000 XP

Nejlevnějším TV tunerem v testu je Leadtek WinFast TV2000 XP s cenou 798 Kč. Je to PCI karta, která slouží pro příjem analogového televizního vysílání, nikoliv pro příjem rádia. Instalace ovladačů všech TV tunerů Leadtek v testu byla ve srovnání s modely AVerMedia zdlouhavější. Po dokončení instalace této přídavné karty do počítače a po jeho restartu následovala instalace ovládacího programu. Ten je pro všechny tři testované modely Leadtek stejný – jedná se o program WinFast PVR.

V sekci Utility jsou na instalačním CD i programy WinDVD 5 a také Muvee autoProducer 3.5. Na dálkovém ovladači jsou tlačítka TV a FM (FM tuner tento model nemá) a tlačítko DVD, jímž se spustí program pro přehrávání filmů na DVD. Zajímavé je na tomto ovladači tlačítko BossKey, které před nežádoucími pohledy skryje TV pořad z plochy monitoru i z lišty v jeho dolní části.

Na čelíčku karty je i vstup S-Video a vstup pro kompozitní video, není zde výstup na reproduktory. Pro přívod zvuku z TV tuneru do počítače je třeba použít zvukový kabel. Oproti ostatním tunerům se nám u tohoto modelu nepodařilo tak dobře vyladit stanici Prima. Naopak se nám líbil funkční teletext.

LEADTEK WINFAST TV2000 XP EXPERT

Tento interní PCI tuner s cenou 1881 Kč je stejně jako model WinFast TV2000 uzpůsoben pro příjem analogového signálu a navíc je schopen přijímat i rádiové vysílání. Instalace karty proběhla stejně jako u výše zmíněného modelu, také program WinFast PVR pro její ovládání je stejný. U této karty díky možnosti příjmu rádia využijete program WinFast FM. Stejně jako u modelu XP2000 se musí tento tuner propojovat se zvukovým čipem pomocí zvukového kabelu.

Kromě programů, které jsou na instalačním CD (WinDVD 5 a také Muvee autoProducer 3.5), se k tomuto tuneru dodávají další dvě CD s programy DVD Movie Factory 3 SE a VideoStudio 8 SE. Čelíčko karty nabízí stejné vstupy jako WinFast TV2000, také v tomto případě byl signál Primy zachycen hůře.

LEADTEK WINFAST TV USB II

Leadtek WinFast TV USB II je externí TV tuner, který se k počítači připojuje přes rozhraní USB. Stojí 2633 Kč a má naprosto stejné programové vybavení jako interní PCI tuner Leadtek WinFast TV2000 XP Expert a také stejný dálkový ovladač jako oba předchozí modely Leadtek.

Vepředu se nachází tlačítko pro zapnutí tuneru, v zadní části najdete zdířky pro připojení napájení (tento tuner není napájen přes rozhraní USB), dále USB port, anténní vstup pro příjem televize, anténní vstup pro příjem rádia, zdířky pro přívod a výstup zvuku, vstup S-Video a vstup pro kompozitní video. Na těle tuneru nejsou tlačítka pro

DIGITÁLNÍ TV V ROCE 2006

info

O dvanáct digitálních licencí, na něž na počátku listopadu 2004 vyhlásila Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) výběrové řízení, usiluje 32 společností. Licence se udělují na dobu určitou: až na osm let pro vysílání rozhlasové a maximálně na dvanáct let pro vysílání televizní. Do souboje o licenci se pouští mimo jiné Česká televize, provozovatelé televizí Nova a Prima, kabelové televizní kanály Óčko a Galaxie sport a také regionální stanice.

Rada do 90 dnů od vyhlášení výběrového řízení musí vyhlásit termín veřejného slyšení žadatelů a přibližně do tří měsíců po veřejném slyšení by rada měla rozhodnout o držitelích licencí. Žadatel o licenci k televiznímu vysílání je povinen začít vysílat do 360 dnů, tedy zhruba do poloviny roku 2006. Provozovatel rozhlasového vysílání je po obdržení licence povinen zahájit vysílání nejdéle do 180 dnů.

V současné době jsou v provozu dva projekty zkušebního digitálního vysílání. Jeden provozují České radiokomunikace a druhý provozuje Czech Digital Group. V obou případech jsou vysílače umístěny v Praze (Cukrák, Ládví, Strahov, Zelený pruh), takže toto vysílání je omezeno zatím pro zájemce bydlící v Praze a v jejím blízkém okolí. Kromě televizních pořadů jsou prostřednictvím zkušebního digitálního vysílání šířeny i některé stanice rozhlasové. České radiokomunikace šíří vysílání televizních stanic ČT 1, ČT 2, TV Nova, Prima TV a Óčko a rozhlasových stanic Český rozhlas 1 – Radiožurnál, Český rozhlas 2 – Praha, Český rozhlas 3 – Vltava. Czech Digital Group šíří digitálně vysílání televizních stanic ČT 1, ČT 2, TV Nova, Prima TV a TV Praha a z rádií to jsou Český rozhlas 1 – Radiožurnál, Český rozhlas 2 – Praha, Rádio Proglas, Evropa 2, Rádio Expres a Rádio Classic FM.

Leadtek WinFast TV USB II.

	AVerMedia AVerTV Box 5	AVerMedia AVerTV DVB-T 771	AVerMedia AVerTV GO 007 FM Plus (Tip počítač 2/2005)	Hercules Smart TV on Screen (Tip počítač 2/2005)	Leadtek WinFast TV2000 XP	Leadtek WinFast TV2000 XP Expert	Leadtek WinFast TV USB II	Mustek DVB-T202
Cena s DPH	3215 Kč	2690 Kč	1200 Kč	3900 Kč	798 Kč	1881 Kč	2633 Kč	4702 Kč
Poskytl	Ben International, s. r. o.	Ben International, s. r. o.	Ben International, s. r. o.	Guillemot, s. r. o.	Elap, s. r. o.	Elap, s. r. o.	Elap, s. r. o.	Actebis Computer, s. r. o.
WWW adresa	www.ben-int.cz	www.ben-int.cz	www.ben-int.cz	www.guillemot.cz	www.elap.cz	www.elap.cz	www.elap.cz	www.actebis.cz
Provedení	samostatný TV tuner	interní PCI karta	interní PCI karta	samostatný TV tuner	interní PCI karta	interní PCI karta	externí TV tuner	stolní DVD přehrávač s TV tunerem
Příjem signálu	analogové vysílání	digitální vysílání DVB-T	analogové vysílání	analogové vysílání	analogové vysílání	analogové vysílání	analogové vysílání	digitální vysílání DVB-T
Příslušenství	dálkový ovladač	dálkový ovladač	dálkový ovladač	dálkový ovladač	dálkový ovladač	dálkový ovladač	dálkový ovladač	dálkový ovladač
Rádio	ne	DAB	FM	ne	ne	FM	FM	DAB
Programové vybavení	ne	AVerMedia	AVerMedia	ne	WinFast PVR	WinFast PVR, DVD Movie Factory 3 SE, VideoStudio 8 SE	WinFast PVR, DVD Movie Factory 3 SE, VideoStudio 8 SE	ne
Záruka	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky

nastavení hlasitosti ani pro přepínání kanálů. Vše ovládáte prostřednictvím dálkového ovladače či pomocí ovladače softwarového (prostřednictvím myši).

V balení je i stojánek pro instalaci tuneru na výšku. Jelikož veškeré vybavení i funkčnost jsou naprosto totožné s interním modelem Leadtek WinFast TV2000 XP Expert, interní přijímač, který je navíc levnější, je lepší volbou. Pro WinFast TV USB II se mohou rozhodnout uživatelé, kteří TV tuner budou přenášet mezi více počítači – v takovém případě jsou ale zajímavější přijímače, které pracují bez připojení k počítači, a tedy bez nutnosti instalace ovladačů.

MUSTEK DVB-T202

Na závěr jsme si ponechali zajímavý DVD přehrávač s integrovaným tunerem pro příjem televizního vysílání v digitální podobě. Mustek DVB-T202 stojí 4702 Kč a na rozdíl od všech ostatních produktů v testu se nepřipojuje k počítačovému monitoru, ale k televizoru. K tomuto účelu můžete použít kabely scart, koaxiální, S-Video či kabel pro kompozitní video. Kromě anténního vstupu jsou v zadní části tohoto přístroje i zvukové stereovýstupy a koaxiální SPDIF pro připojení vícereproduktorové soustavy. K tomuto přehrávači je dodána i malá pasivní anténa; aktivní anténa se k přehrávači připojit nesmí.

Mezi přehráváním disků DVD a televizním přijímačem se přepíná tlačítkem STB/DVD (je na těle přehrávače i na dálkovém ovladači). Jak je patrné již z označení přehrávače, je zabudovaný TV tuner určen pro příjem pozemního digitálního vysílání (DBV-T).

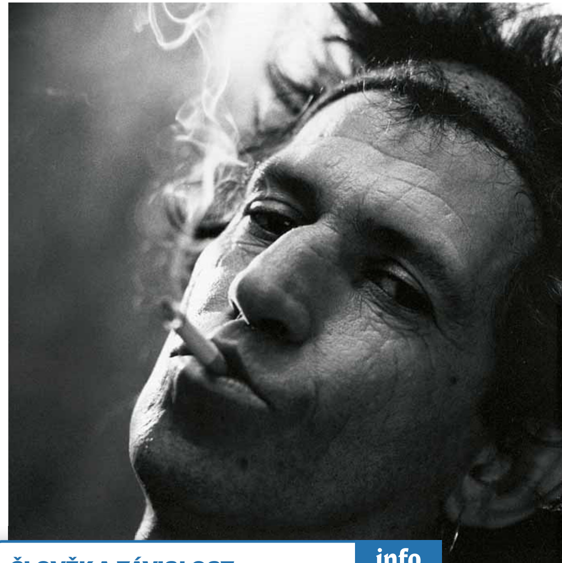
Automatické vyhledávání našlo všechny dostupné televizní i rádiové stanice. Podobně jako u interní karty AVerMedia AVerTV DVB-T 771 jsme i v tomto případě byly svědky občasného rozpadu obrazu, či dokonce jeho výpadků. Přijímač zobrazuje informace o programu – důležité jsou údaje o síle signálu (pohybovala se v rozmezí od 38 % do 41 %) a o kvalitě (zde byl rozsah 76 % až 78 %). -mse

Mustek DVB-T202.

inzerce

ČLOVĚK A ZÁVISLOST

Nikotin, alkohol a drogy – to jsou asi nejznámější návykové látky, které v dnešní době sužují lidstvo, ale druhů nezdravých závislostí je mnohem víc. K osvětě tohoto aktuálního problému můžete využít informace, které najdete na CD-ROM Člověk a závislost.

Českobudějovická elektronická nakladatelství V & K soft a Grand holding spojila své síly při společném projektu informačního CD o mnoha nebezpečných závislostech, které dnes provázejí člověka na jeho pouti životem. Produkt byl zpracován ve spolupráci s předními odborníky z Národní protidrogové centrály, Antidopingového výboru ČR a s odbory Ministerstva zdravotnictví ČR a svým obsahem i formou zpracování je určen především jako titul vzdělávací, osvětový a informační.

Dvanáct tematických okruhů v hlavní nabídce.

OBSAH CD-ROM

Autoři soustředili na cédéčko materiály z mnoha různých zdrojů a pomocí menu je rozdělili do dvanácti okruhů: Závislost obecně, Alkoholová závislost, Drogová závislost, Doping, Nikotinová závislost, Hráčská závislost, Některé ostatní závislosti, Prevence, Statistika, Legislativa a represe, Trestná činnost a Závislosti, zdraví a zdravotnictví. Najdete zde charakteristiky jednotlivých typů závislostí, jejich klasifikaci podle Světové zdravotnické organizace WHO atd.

DROGY A VŠE KOLEM NICH

Informačně nejbohatšími částmi CD je oddíl Drogová závislost a kapitola zabývající se legislativou. Drogová problematika je rozebrána opravdu důkladně: najdete zde pohled do dávné historie až po období 20. století, rozdělení desítek typů drog a jejich popis, výklad drogové terminologie i slangových výrazů, rozbor vzniku drogové závislosti i popis jejích sociálních důsledků. V legislativní části jsou dostupné nejen texty desítky našich zákonů, ale také texty mezinárodních úmluv a úmluv OSN, legislativní texty EU a další právní dokumenty, které mají k probírané tematice vztah.

EXISTUJÍ I JINÉ DRUHY ZÁVISLOSTÍ

V několika dalších kapitolách jsou uvedeny historické i současné poznatky o závislostech a formách dalších druhů závislostí a o perspektivách jejich léčby. Najdete zde i zmínky o návykovém chování nazvaném workoholismus, o závislosti na internetu, neodbytné potřebě nakupování či dalších méně obvyklých typech závislostí. Jsou zde také návody na poskytnutí první pomoci při různých otravách či vážných stavech, pro mnohé zájemce mohou být velmi důležité kontaktní údaje na organizace, které se problematice závislosti profesionálně věnují. Součástí nabídky jsou i přehledy knih a internetových stránek, které se probírané problematice věnují.

Materiály jsou převážně textové a jsou zpracovány v systému elektronického publikování Zoner Context, který nabízí fulltextové vyhledávání jak v textech, tak i v zařazených tabulkách, soustředěných především v části Statistika. Program také využívá mnoha hypertextových vazeb, které usnadňují pohyb po souvisejících dokumentech.

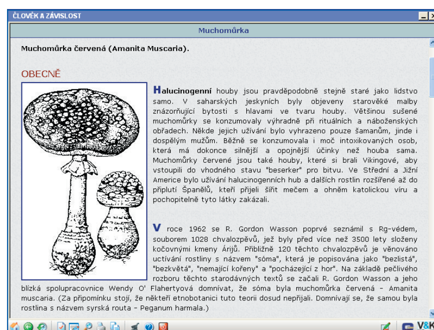
Milan Pola

ČLOVĚK A ZÁVISLOST info

Osvětový informační zdroj

Vydal/poskytl: Grand holding a V & K soft, České Budějovice. *http://www.grand-software.cz*

Cena: 464 Kč.

ČLOVĚK A ZÁVISLOST

Muchomůrka

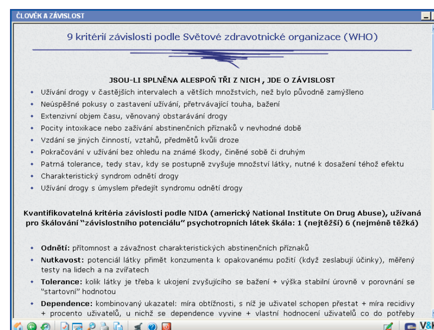
Muchomůrka červená (Amanita Muscaria).

OBECNĚ

Halucinogenní houby jsou pravděpodobně stejně staré jako lidstvo samo. V saharských jeskyních byly objeveny starověké malby znázorňující bytosti s hlavami ve tvaru houby. Většinou sušené muchomůrky se konzumovaly výhradně při rituálních a náboženských obřadech. Někde jejich užívání bylo vyhrazeno pouze šamanům, jinde i dospělým mužům. Běžně se konzumovala i moč intoxikovaných osob, která má dokonce silnější a opojnější účinky než houba sama. Muchomůrky červené jsou také houby, které si brali Vikingové, aby vstoupili do vhodného stavu "beserker" pro bitvu. Ve Střední a Jižní Americe bylo užívání halucinogenních hub a dalších rostlin rozšířené až do připlutí Španělů, kteří přijeli šířit mečem a ohněm katolickou víru a pochopitelně tyto látky zakázali.

V roce 1962 se R. Gordon Wasson poprvé seznámil s Rg-védem, souborem 1028 chvalozpěvů, jež byly před více než 3500 lety složeny kočovnými kmeny Árijů. Přibližně 120 těchto chvalozpěvů je věnováno uctívání rostliny s názvem "sóma", která je popisována jako "bezlistá", "bezkvětá", "nemající kořeny" a "pocházející z hor". Na základě pečlivého rozboru těchto starodávných textů se začali R. Gordon Wasson a jeho blízká spolupracovnice Wendy O' Flahertyová domnívat, že sóma byla muchomůrka červená - Amanita muscaria. (Za připomínku stojí, že někteří etnobotanici tuto teorii dosud nepřijali. Domnívají se, že samou byla rostlina s názvem syrská routa - Peganum harmala.)

I některé houby patří mezi drogy.

ČLOVĚK A ZÁVISLOST

9 kritérií závislosti podle Světové zdravotnické organizace (WHO)

JSOU-LI SPLNĚNA ALESPOŇ TŘI Z NICH , JDE O ZÁVISLOST

- Užívání drogy v častějších intervalech a větších množstvích, než bylo původně zamýšleno
- Neúspěšné pokusy o zastavení užívání, přetrvávající touha, bažení
- Extenzivní objem času, věnovaný obstarávání drogy
- Pocity intoxikace nebo zažívání abstinenčních příznaků v nevhodné době
- Vzdání se jiných činností, vztahů, předmětů kvůli droze
- Pokračování v užívání bez ohledu na známé škody, činěné sobě či druhým
- Patrná tolerance, tedy stav, kdy se postupně zvyšuje množství látky, nutné k dosažení téhož efektu
- Charakteristický syndrom odnětí drogy
- Užívání drogy s úmyslem předejít syndromu odnětí drogy

Kvantifikovatelná kritéria závislosti podle NIDA (americký National Institute On Drug Abuse), užívaná pro škálování "závislostního potenciálu" psychotropních látek škála: 1 (nejtěžší) 6 (nejméně těžká)

- **Odnětí:** přítomnost a závažnost charakteristických abstinenčních příznaků
- **Nutkavost:** potenciál látky přimět konzumenta k opakovanému požití (když zeslabují účinky), měřený testy na lidech a na zvířatech
- **Tolerance:** kolik látky je třeba k ukojení zvyšujícího se bažení + výška stabilní úrovně v porovnání se "startovní" hodnotou
- **Dependence:** kombinovaný ukazatel: míra obtížnosti, s níž je uživatel schopen přestat + míra recidivy + procento uživatelů, u nichž se dependence vyvine + vlastní hodnocení uživatelů co do potřeby

Hlavní kritéria závislosti.

inzerce

JAK NA DIGITÁLNÍ FOTKY

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 2/2005

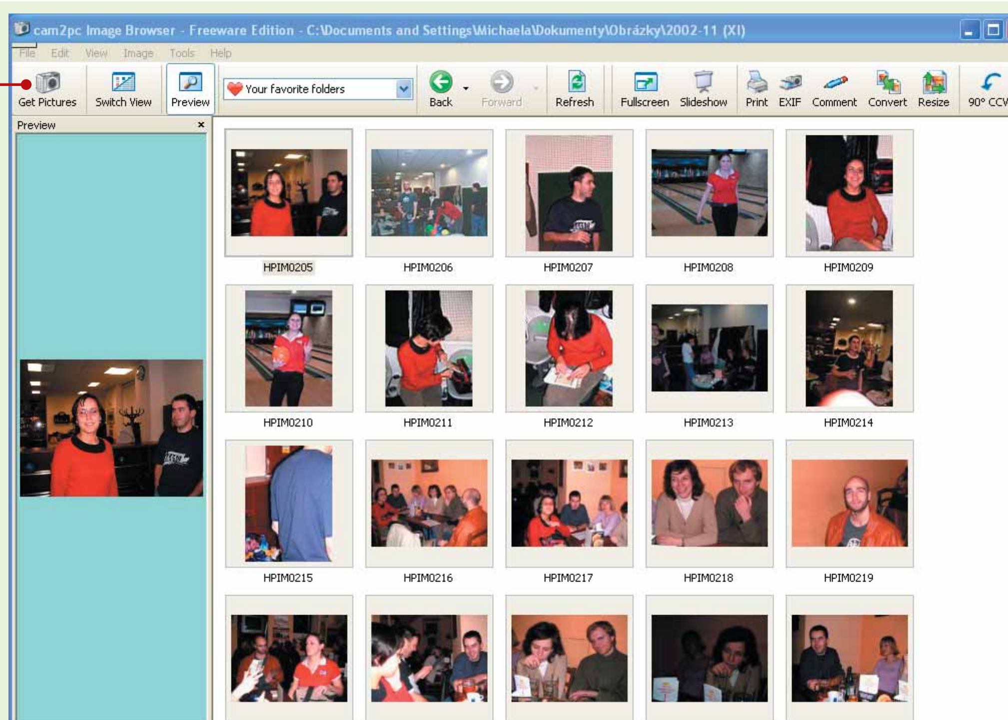
Pokud i vy chcete fotografovat digitálně a rádi byste věděli, co s fotografiemi „zakletými“ ve fotoaparátu posléze podnikat, pak jistě přivítáte náš článek o programu Cam2PC, který vám umožní nejenom fotografie z fotoaparátu „dostat“, ale také je následně prohlížet (stejně jako jakékoliv jiné obrázky), upravovat a organizovat. Program je pro nekomerční využití k dispozici zdarma.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

- Jak rozpoznat typ digitálního fotoaparátu.
- Jak nastavit stažení fotografií z fotoaparátu do počítače.
- Jak fotografie stahovat a upravovat.
- **Název programu: Cam2PC.**

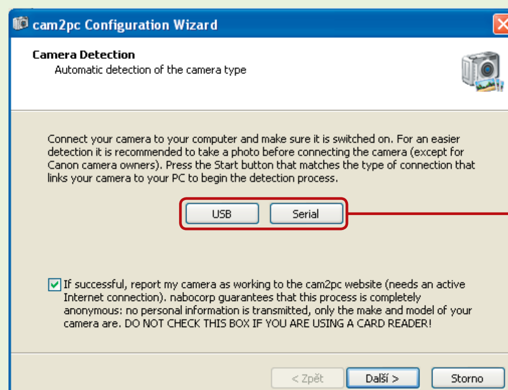
ROZPOZNÁNÍ TYPU DIGITÁLNÍHO FOTOAPARÁTU

Klikněte na tlačítko **Get Pictures.**

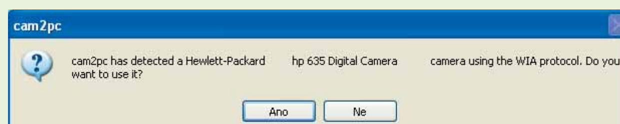
Obr. 1

Pro stažení fotografií z fotoaparátu do počítače můžete využít přehledného průvodce. Zapnutý digitální fotoaparát propojte pomocí kabelu a zástrčky USB s počítačem a klikněte na tlačítko **Get Pictures** v nástrojové liště (obr. 1). Tím se otevře okno průvodce a v něm klikněte na tlačítko **Next**. V dalším okně vybíráte, zda je váš digitální fotoaparát připojen prostřednictvím sériového portu, nebo prostřednictvím portu USB (obr. 2). Naprostá většina dnešních digitálních fotoaparátů je však připojena prostřednictvím rozhraní USB. Klikněte tedy na správné tlačítko. Zaškrtnete-li dole v okně možnost **If successful...**, pak v případě, že budete při stažení fotografií z digitálního fotoaparátu úspěšní, zašle se o tom oznámení na internetovou stránku autorů programu (v případě, že máte připojení k internetu). Poté započne rozpoznávání druhu digitálního fotoaparátu. Objeví se okno (obr. 3), ve kterém jste informováni, který typ fotoaparátu byl rozpoznán. Pokud souhlasíte, klikněte na tlačítko **Ano**.

Obr. 2

Určete, jak připojujete fotoaparát k počítači.

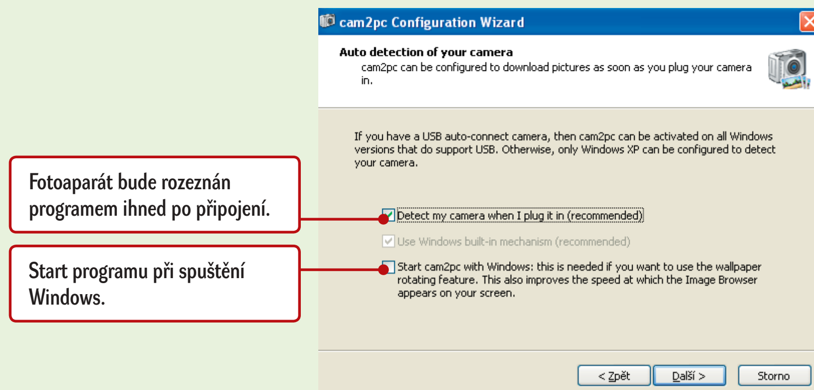

Obr. 3. Program rozpoznal připojený fotoaparát.

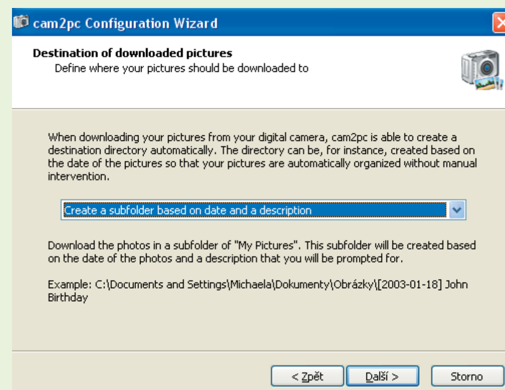
NASTAVENÍ STAŽENÍ FOTOGRAFIÍ DO POČÍTAČE

V průvodci se přesunete do dalšího okna **Autodetection of your camera** (obr. 4), kde naleznete dvě možnosti k zaškrtnutí. Zaškrtnete-li položku **Detect my camera...**, určujete, že má být váš fotoaparát programem rozpoznán ihned poté, co jej připojíte k počítači. Zaškrtnete-li možnost **Start cam2pc...**, program se spustí automaticky při startu vašich Windows. Kliknutím na tlačítko **Next** se přesunete do dalšího okna **Destination of downloaded pictures** (obr. 5). Zde si vybíráte, zda a jak má být ve standardní složce Obrázky ve vašich Windows vytvořena složka pro stažené obrázky. V rozbalovacím seznamu můžete určit, že má být pro stažené

obrázky vytvořena složka označená podle data a popisu obrázků (**Create a subfolder based on date and a description**), nebo pouze podle data stažení (**Create a subfolder based on the date**). Dále můžete stanovit, že složka nemá být vytvářena pod složkou Obrázky (**Do not create a subfolder...**) nebo že má být tento krok přeskočen (**Skip this step**). Klikněte na tlačítko **Další**; tím se přesunete do okna **Picture renaming**, ve kterém můžete definovat, jak mají být obrázky pojmenovány. Z rozbalovacího seznamu můžete vybrat, že obrázky nemají být přejmenovány (**Do not rename my pictures** – budou mít tedy automatický název, který získají ve vašem fotoaparátu), dále můžete určit, zda název obrázku (souboru) má být zapsán malými písmeny (minuskami – **Change filename... to lowercase**), nebo velkými písmeny (verzálkami – **Change filename... to uppercase**), dále to, že název obrázku bude obsahovat datum a čas zhotovení (**Rename my pictures using date and time**), a také můžete určit, že obrázky budou očíslovány (**Uniquely number my pictures**). Kliknutím na tlačítko **Další** se přesunete do posledního okna průvodce; v něm klikněte na tlačítko **Dokončit**.

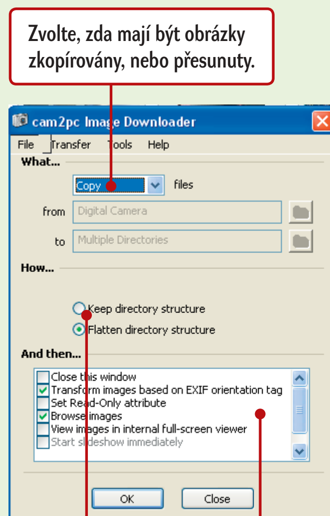
Obr. 4

Obr. 5. Zvolte, jak má být vytvořena složka pro stažené obrázky.

STAŽENÍ FOTOGRAFIÍ

Poté se objeví okno **Image Downloader** (obr. 6). V prvním rozbalovacím seznamu určujete, zda se mají obrázky z fotoaparátu zkopírovat (**Copy**), nebo přesunout a na původním místě vymazat (**Move**). V položce **How...** dále určujete, zda má být zachována původní struktura adresářů (**Keep directory structure**), nebo zda má být tato struktura ignorována a obrázky budou nahrány do jednoho adresáře (**Flatten directory structure**). V poslední části **And then...** určujete, co má být provedeno po stažení obrázků. Buď můžete zvolit položku **Close this window** (okno se zavře), nebo mohou být soubory s fotografiemi určeny pouze k prohlížení a uzamčeny pro úpravy, aby se zabránilo případnému vymazání (**Set Read-only attribute**), anebo se obrázky mohou zobrazit v tomto prohlížeči (**Browse images**), případně mohou obrázky zobrazeny v režimu přes celou obrazovku jeden po druhém (**View images in internal full-screen viewer**). Nakonec klikněte na tlačítko **OK**, a obrázky se započnou stahovat. V průběhu stahování se otevře okénko **Enter description** (obr. 7), v kterém je uvedeno datum pořízení obrázku (pokud datum nesouhlasí, klikněte do rozbalovacího seznamu a vyberte z kalendáře správné datum), a do položky **Description** vepište popisek – ten pak bude součástí názvu složky. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**, případně na tlačítko **OK for remaining**, pokud chcete, aby i jména zbývajících obrázků byla tvořena stejnou popiskou a datem pořízení, a obrázky budou staženy do počítače (obr. 8).

Obr. 6

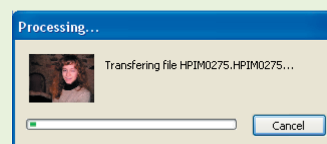
Zvolte, zda má být zachována adresářová struktura.

Zvolte, co má být provedeno po stažení obrázků.

Obr. 7

Vepište popisek k názvu složky.

Obr. 8. Stahování obrázků do počítače.

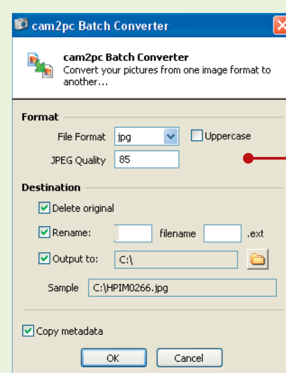
ÚPRAVA OBRÁZKŮ

Nakonec zbývá stažené obrázky upravit. Často je třeba obrázky otočit. K tomu slouží tlačítko **90°CCW** (obr. 9). Klikněte nejprve na ten obrázek, který chcete převrátit, a poté na toto tlačítko, a to tolikrát, dokud obrázek nebude ve správné poloze. Obrázek také můžete převádět do jiného formátu. V tom případě klikněte na tlačítko **Convert**. Otevře se okno **Batch converter** (obr. 10). V něm nejprve určete formát, do kterého chcete obrázek převést, a v části **Destination** určete, zda mají být soubory v původním formátu vymazány (**Delete original**), nebo přejmenovány (**Rename** – vepište šablonu pro tvorbu jména obrázku), a také to, kam mají být soubory v novém formátu uloženy (**Output to**). V tom případě ještě klikněte na tlačítko se symbolem složky a příslušné místo vyhledejte. Zaškrtnete-li položky **Copy metadata**, zkopírují se i doprovodné údaje k obrázku (datum pořízení, typ fotoaparátu apod.).

-mia

Obr. 9. Otočení obrázku o 90°.

Převod obrázku do jiného formátu.

Obr. 10

ANTIVIRUS AVAST – POSTRACH VIRŮ

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 2/2005

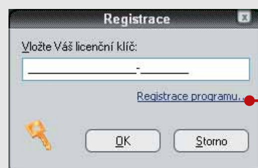
Viry představují pro uživatele počítačů neustálé nebezpečí. Ne každý má však peníze na koupi antivirového programu. Proto tvůrci některých antivirových programů dávají zdarma k dispozici verze pro domácí použití. Ty sice neobsahují některé nadstandardní funkce, ale podstata zůstává zachována. Jedním z takových produktů je kvalitní český antivirový program **Avast! 4 Home Edition** od společnosti Alwil software.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak si program registrovat.
- Jak aktualizovat databázi virů.
- Jak program nastavit.
- Jak spustit test.

STAŽENÍ A REGISTRACE

Po instalaci programu je doporučeno počítač restartovat; ještě předtím však program nabídne scan celého počítače. Předtím než scan spustíte, je vhodné danou verzi programu registrovat. Po spuštění z hlavní nabídky Start se program bude dožadovat registračního klíče (obr. 1). Stačí kliknout na položku **Registrace programu...**, a otevře se patřičná webová stránka. Po vyplnění několika údajů a po odsouhlasení podmínek je uživateli na udanou adresu poslán e-mail. Ten obsahuje registrační klíč a další informace. Po spuštění programu se otevře okno a do něj klíč vložte. Po potvrzení se program úspěšně spustí a navíc zobrazí úvodní okno. To obsahuje rady pro ovládání a je možné zaškrtnout volbu, aby se při dalším spuštění již nezobrazovalo (obr. 2).

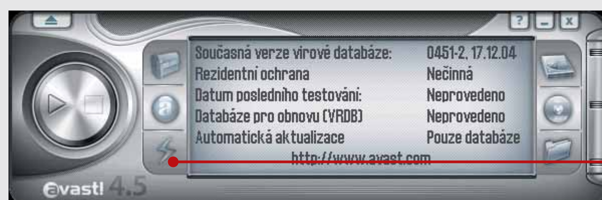
Obr. 1

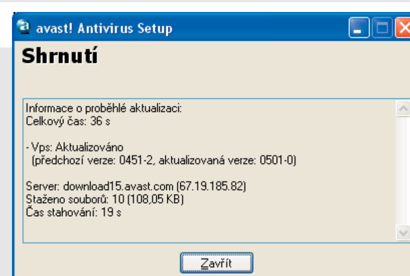
Obr. 2. Po úspěšné registraci se zobrazí rady pro používání programu.

AKTUALIZACE

Než započne hledání virů, kliknutím na tlačítko se vzhledem blesku spusťte aktualizaci databáze (obr. 3). Stejného efektu lze dosáhnout pravým kliknutím na tlačítko hlavního menu a vybráním položky **Aktualizace**. Doporučuje me spíš tento postup, protože kromě aktualizace virové databáze se nabízí i aktualizace programu samého. Napoprvé tedy v hlavním menu zvolte jednu aktualizaci a po jejím provedení i druhou. Aktualizace by uživatelům se solidním internetovým připojením neměla zabrat dlouhou dobu (obr. 4).

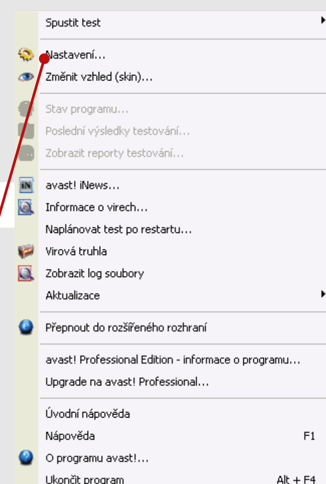
Obr. 3

Obr. 4. Souhrnné informace o proběhlé aktualizaci databáze virů.

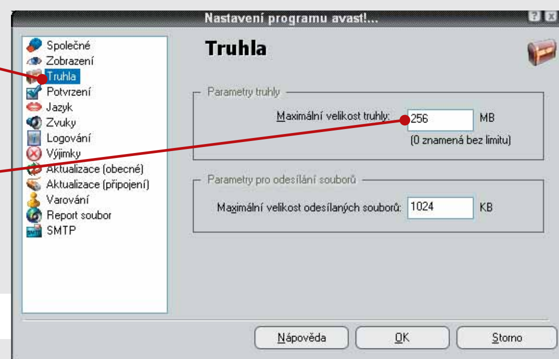
NASTAVENÍ KARANTÉNY

V hlavní nabídce programu zvolte položku **Nastavení** (obr. 5). Otevře se okno s několika kartami. Jako třetí v pořadí je záložka **Truhla** (obr. 6), což je ochranná schránka pro podezřelé soubory. Ne u každého souboru je zřejmé, zda se jedná o virus, a proto je možno podezřelý program umístit do truhly čili jakési karantény. Tím je počítač před viry chráněn, soubory je možné odeslat společnosti Alwil k otestování, smazat je či vrátit z truhly zpět do normálního provozu. Často jsou jako podezřelé označeny

Obr. 5

systémové nástroje nebo jiné antivirové nástroje, ovšem často může jít samozřejmě o virus. Je zde možno také nastavit maximální velikost odesílaného souboru a maximální velikost truhly.

Obr. 6

DALŠÍ NASTAVENÍ

Na kartě **Jazyk** lze nainstalovat další jazykové nastavení (obr. 7). Instalační dialogové okno pod položkou **Chcete-li nainstalovat další jazyky, klepněte zde** se podobá dialogovému oknu pro instalaci programu. Jazyk stačí vybrat a zaškrtnout kliknutím do čtverečku. Vybrat lze zvlášť jazyk pro prostředí programu a zvlášť pro nápovědu. Po kliknutí na tlačítko **Další** se vybrané jazyky stáhnou a objeví v okně. Aktivují se kliknutím na daný jazyk; u něj se objeví zaškrtnutí a pak už stačí akci potvrdit. Záložka **Zvuky** slouží k nastavení zvukového upozornění. Zvuky lze nastavit stejně jako zvuky Windows, případně je vypnout zaškrtnutím příslušného políčka. Tlačítko **Nastavení** slouží k ovládání hlasitosti a k výběru zvukového zařízení a dalších souvisejících voleb. Záložka **Logování** zaujme především zkušenější uživatele. Do informačních souborů (logů) se ukládají informace o činnosti programů podle nastavení uživatele. Tyto záznamy pak lze v prohlížeči logů prohledávat a najít tak užitečné informace. Položka **Výjimky** je užitečná v případě těch souborů, u kterých si jste jisti, že se jedná o falešný poplach (například jiný antivirový program). Soubory či adresáře zde zadané nebudou testovány.

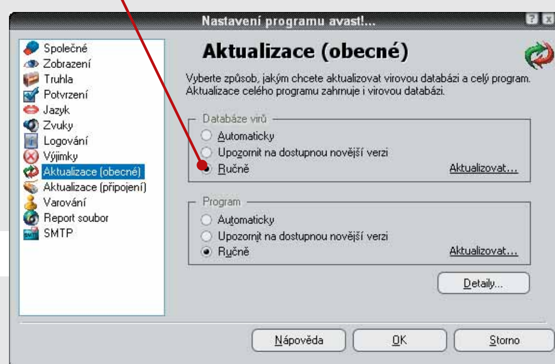
Na kartě **Aktualizace (obecné)** stanovujete, zda aktualizaci programu či virových definic chcete spouštět automaticky (při každém připojení k internetu), nebo chcete-li být o ní informováni, anebo hodláte-li ji vždy spouštět sami (obr. 8). Pod tlačítkem **Detaily** je funkce **Push iAVS**, dostupná jen v zakoupených verzích. Ta je určena pro případy masivního šíření nových virů a zajišťuje okamžité spuštění aktualizace prostřednictvím speciálního mailu společnosti Alwil.

Položka **Varování** je určena pro informování dalších osob (např. správce sítě) o nalezení viru.

Položka **SMTP** slouží k nastavení adresy serveru, na kterou bude program odesílat případné soubory z truhly apod.

Obr. 7

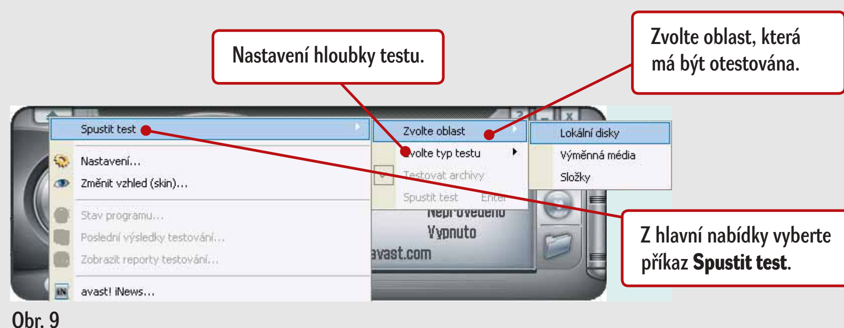

Obr. 8

SPUŠTĚNÍ TESTU

První položkou v nabídce programu je položka **Spustit test.** Nabídka se rozbalí do dalších podnabídek (obr. 9). První z nich slouží ke zvolení disků, adresářů či médií, na kterých má testování probíhat. Pokud ji zvolíte, otevře se malá nabídka nad oknem programu (obr. 10). V této nabídce lze pomocí táhla určit, jak důkladný má test být, a zaškrtnutím povolit testování komprimovaných souborů. Druhá podnabídka příkazu **Spustit test** slouží také pro nastavení důkladnosti testu. Třetí položkou je testování archivů, jíž rovněž zmíněné. Poslední volbou je samo spuštění testu. Název testovaného souboru a počet souborů již otestovaných se zobrazuje přímo v okně programu. Během testování se nabídka programu změní na čtyři volby: umístění programu na pozadí a jeho minimalizace, ukončení testu, jeho pozastavení a pokračování testu. Po skončení testu se zobrazí statistika, ve které bude uveden počet testovaných souborů nebo adresářů, celková doba testování, počet zavirovaných souborů a celková velikost prohledaných souborů.

Michal Slovák

Obr. 9

Obr. 10

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 2/2005

PROHLÍŽEČ A MP3 PŘEHRÁVAČ V JEDNOM

Pokud si rádi prohlížíte obrázky na počítači nebo jste nadšenými digitálními fotografy, pak se vám jistě bude zamlouvat program Vallen JPegger, který však kromě prohlížení obrázků zvládne ještě několik jiných funkcí.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak prohlížet obrázky.
- Jak měnit velikost obrázků.
- Jak zachytávat obrazovku.
- Jak hledat a přehrávat skladby MP3.

Název programu: Vallen JPegger.

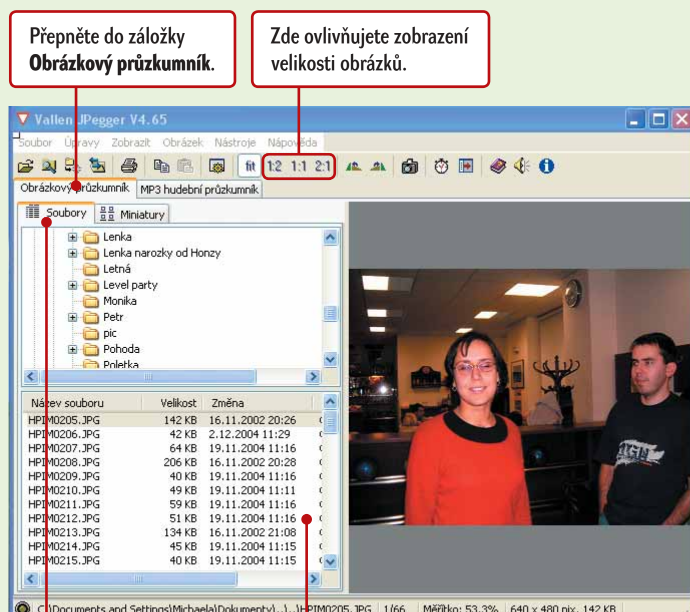
Obrázky můžete pomocí tohoto programu také organizovat, vytvářet z nich prezentace, případně je upravovat. Program zvládá také práci s hudebními soubory MP3. Používání programu Vallen JPegger je pro nekomerční účely bezplatné a ovládá se standardně v angličtině, ale nastavení češtiny jako alternativního jazyka je vám nabídnuto vzápětí poté, co si program nainstalujete.

JAK SI PROHLÍŽET OBRÁZKY

Po spuštění programu zjistíte, že kromě nástrojové lišty obsahuje program také dvě záložky, a to záložku **Obrázkový průzkumník** a záložku **MP3 Průzkumník** (obr. 1). Přepněte do záložky **Obrázkový průzkumník**. Zde uvidíte další dvě záložky – **Soubory** a **Miniatury**. Přepněte do záložky **Soubory**. Tato záložka obsahuje adresářovou strukturu a v ní vyhledejte adresář s obrázkovými soubory, které chcete prohlížet. Výpis souborů se poté objeví ve spodním poli. Pokud na určitý soubor kliknete, tento soubor se objeví v hlavním poli programu. Přepnete-li do záložky **Miniatury**, v okně se ve složce zobrazí miniaturní náhledy obrázků (obr. 2). Zobrazení obrázku v hlavním okně můžete ještě upravit. Pomocí tlačítek v nástrojové liště programu můžete upravit velikost zobrazovaného obrázku. Kliknete-li na tlačítko **Fit**, obrázek se roztáhne podle okna programu. Dále můžete určit, zda se má obrázek zobrazit v poloviční velikosti (tlačítko **1:2**), anebo ve velikosti originální (tlačítko **1:1**). Dále můžete obrázek zobrazit ve dvojnásobné velikosti (tlačítko **2:1**). Pomocí dalších dvou tlačítek můžete otočit obrázek doprava nebo doleva.

Přepněte do záložky **Obrázkový průzkumník**.

Zde ovlivňujete zobrazení velikosti obrázků.

Obr. 1

Přepněte do záložky **Soubory**.

Výpis obsahu složky.

Přepnete-li do záložky **Miniatura**, zobrazí se náhledy obrázků.

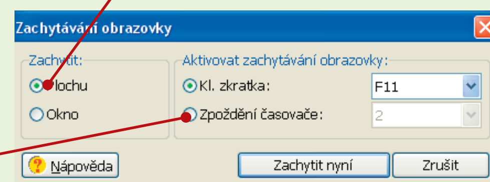
Obr. 2

ZACHYCENÍ OBRAZOVKY

Pomocí dalšího tlačítka v nástrojové liště můžete zachytit svoji pracovní obrazovku, tedy „vyfotografovat" obrázek své pracovní plochy nebo okna spuštěného programu. Klikněte na tlačítko se symbolem fotoaparátu (obr. 3). Tím se otevře okno **Zachytávání obrazovky** (obr. 4). Z něj si nejprve vyberte, zda chcete zachytit plochu, nebo pouze aktivní okno programu (to, které je navrchu). Dále si vyberte klávesovou zkratku, kterou zachytávání obrazovky spustíte. Případně lze zvolit, že zachytávání obrazovky bude spuštěno po určitém čase. V tom případě zaškrtněte možnost **Zpoždění časovače** a určete počet sekund, po kterých bude obrazovka zachycena. Nakonec klikněte na tlačítko **Zachytit nyní**. Poté, co bude obrazovka zachycena, se tento obrázek zobrazí v okně programu Val-

Obr. 3. Klikněte na tlačítko se symbolem fotoaparátu.

Vyberte, zda má být zachycena celá pracovní plocha, nebo jen aktivní okno.

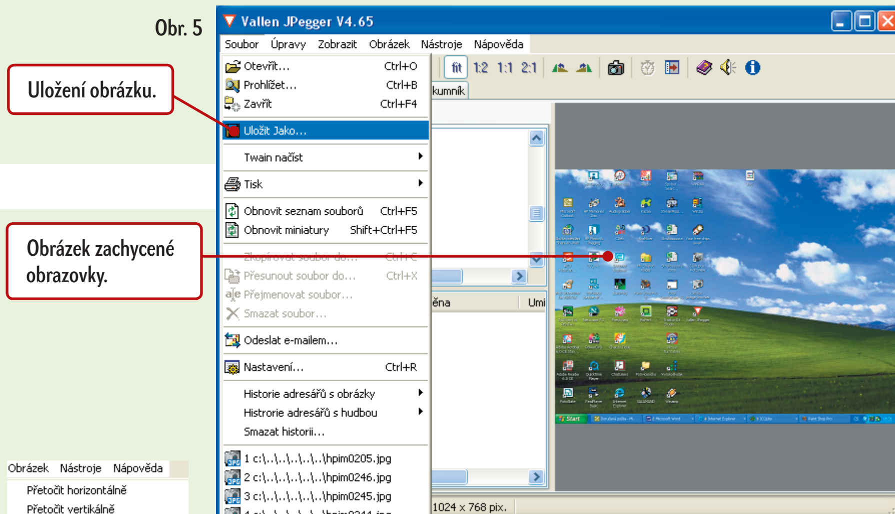

Zvolte, zda má být zachytávání obrazovky odstartováno klávesovou zkratkou, nebo po uplynutí určité doby.

Obr. 4

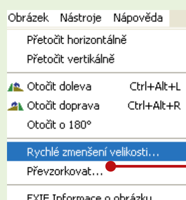
len JPegger a pomocí příkazu **Uložit jako** (je součástí nabídky **Soubor)** jej můžete uložit (obr. 5). Vybrat si přitom můžete z formátů BMP, JPG a PNG.

Obr. 5

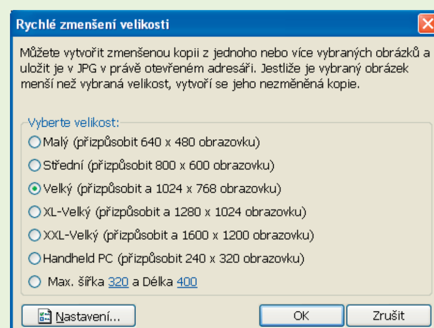
ZMENŠENÍ VELIKOSTI OBRÁZKU

V některých případech (např. pokud potřebujete umístit velké fotografie na internet) se vám jistě bude hodit další funkce programu, a to zmenšování obrázků. V programu Vallen JPegger to můžete provést dvěma způsoby. První způsob je rychlejší, ale musíte vzít zavděk přednastavenými možnostmi pro zmenšení obrázku. Z nabídky **Obrázek** vyberte položku **Rychlé zmenšení velikosti** (obr. 6). Tím se otevře stejnojmenné okno (obr. 7), ve kterém si můžete vybrat z několika nabízených velikostí – od malé velikosti (640 x 480 grafických bodů) až po extra velký obrázek (1600 x 1200 bodů). Pokud je obrázek v komprimovaném formátu JPG, můžete toto zmenšení ještě dále nastavit. Klikněte na tlačítko **Nastavení**; tím se otevře okno **JPG Volby**. Zde uchopte táhlo a nastavte kompresi obrázku – mějte přitom na paměti, že čím větší bude komprese, tím menší bude velikost obrázku a také jeho kvalita. Další možností, jak změnit obrázek, je upravit jeho velikost přesně podle konkrétních požadavků. Z nabídky **Obrázek** vyberte příkaz **Převzorkovat**. Tím se otevře okno **Převzorkovat obrázek**. Z rozbalovacího seznamu **Velikost obrázku** si vyberte, zda velikost obrázku chcete určovat v pixelech, nebo v milimetrech. Podle toho stanovte výšku a šířku obrázku (a jejich vzájemný poměr) a také jeho rozlišení v bodech.

Z nabídky Obrázek vyberte položku Rychlé zmenšení velikosti nebo Převzorkovat.

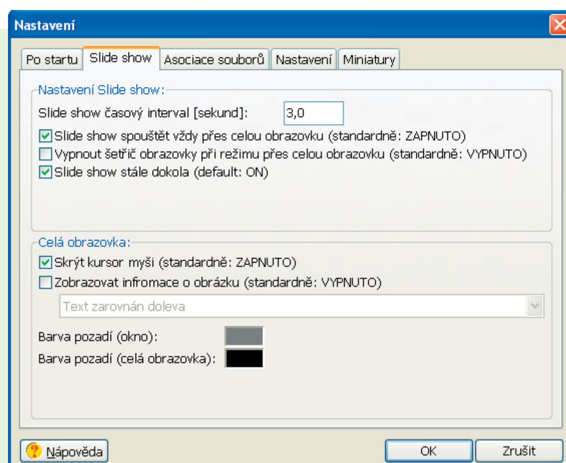
Obr. 6

Obr. 7. Zvolte některou z automatických velikostí obrázku.

PREZENTACE OBRÁZKŮ

Chcete-li si dobře prohlédnout obrázky, které máte uloženy v některé složce, pak je můžete promítat přes celou obrazovku jako prezentaci neboli slideshow. Vlastní prezentaci obrázků spustíte tak, že kliknete na tlačítko se symbolem budíku v nástrojové liště. Tím se obrázky zobrazí přes celou obrazovku a budou se střídat jeden po druhém. Tuto prezentaci si také můžete nastavit. Klikněte na tlačítko **Nastavení** v nástrojové liště (vedle tlačítka **Fit**). Otevře se stejnojmenné okno – přepněte na kartu **Slide show** (obr. 8). Zde nejprve vepište interval v sekundách, po kterém se budou obrázky měnit. Kromě dalších voleb zde můžete určit i barvu pozadí okna a celé obrazovky, a to tak, že kliknete do barevného obdélníku a barvu si vyberete.

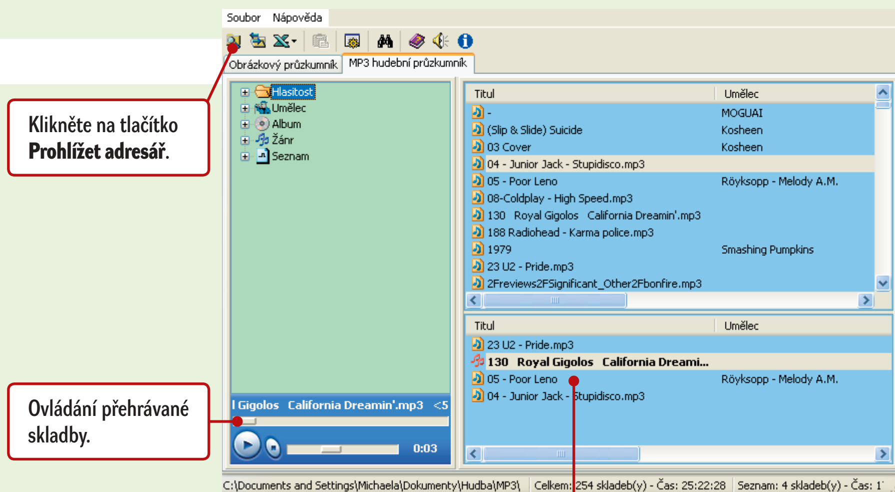

Obr. 8. Nastavení promítání obrázků.

MP3 PRŮZKUMNÍK

Pomocí programu Vallen JPegger můžete také vyhledávat a přehrávat skladby ve formátu MP3. Přepněte do záložky **MP3 hudební průzkumník** (obr. 9) a klikněte na první tlačítko v nástrojové liště. Otevře se okno **Prohlížet adresář** – zvolte v něm disk a na něm vyhledejte složku s MP3 skladbami, kterou chcete prohledat. Obsah této složky se otevře v hlavním poli programu. Pokud chcete některou skladbu přehrát, klikněte na ni pravým tlačítkem myši a vyberte příkaz **přehrát**. K přehrávání slouží standardní ovládací prvky pro pozastavení skladby apod.

-mia

Obr. 9

Přehrávané skladby.

PROHLÍŽEČ OBRÁZKŮ POWERSEE 4.0

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 2/2005

Programů pro prohlížení obrázků a jejich základní úpravy dnes existuje velké množství. Některé programy však kromě základních funkcí nabízejí i „něco" navíc. Patří mezi ně i program **PowerSee**, který krom jiného „umí" také vytvořit internetová fotoalba nebo prezentaci obrázků (tzv. *slideshow*).

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

Jak prohlížet obrázky a které základní funkce program nabízí.

Jak převést obrázky do jiného formátu.

Jak vytvořit internetové fotoalbum.

Jak vytvořit prezentaci obrázků (*slideshow*).

PowerSee 4.0

Program pro prohlížení a úpravu obrázků

Autor: UniDream, *www.unidreamtech.com*.

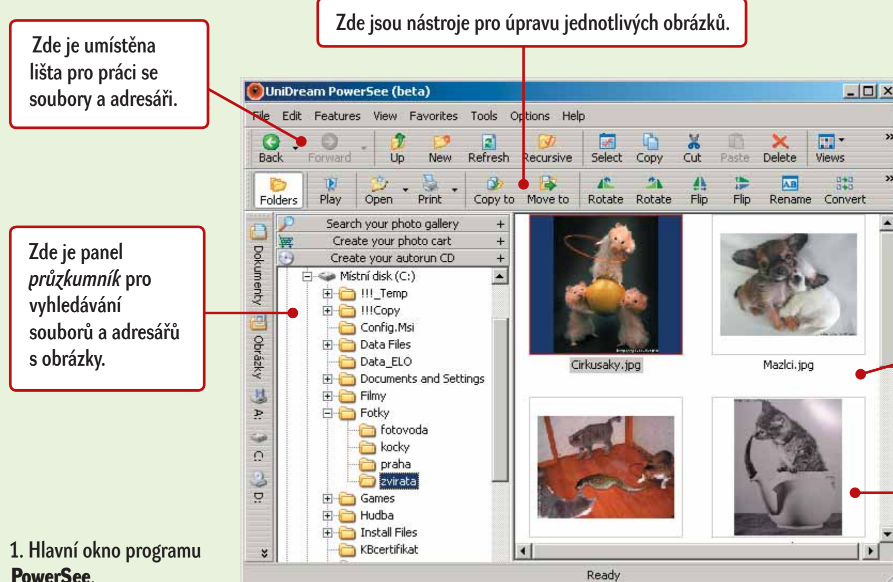
Licence: freeware.

Jazyk: angličtina.

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Instalace programu je velmi snadná; stačí postupovat podle pokynů instalačního programu, a během chvilky máte program nainstalován na počítači. Po dokončení instalace můžete program ihned spustit.

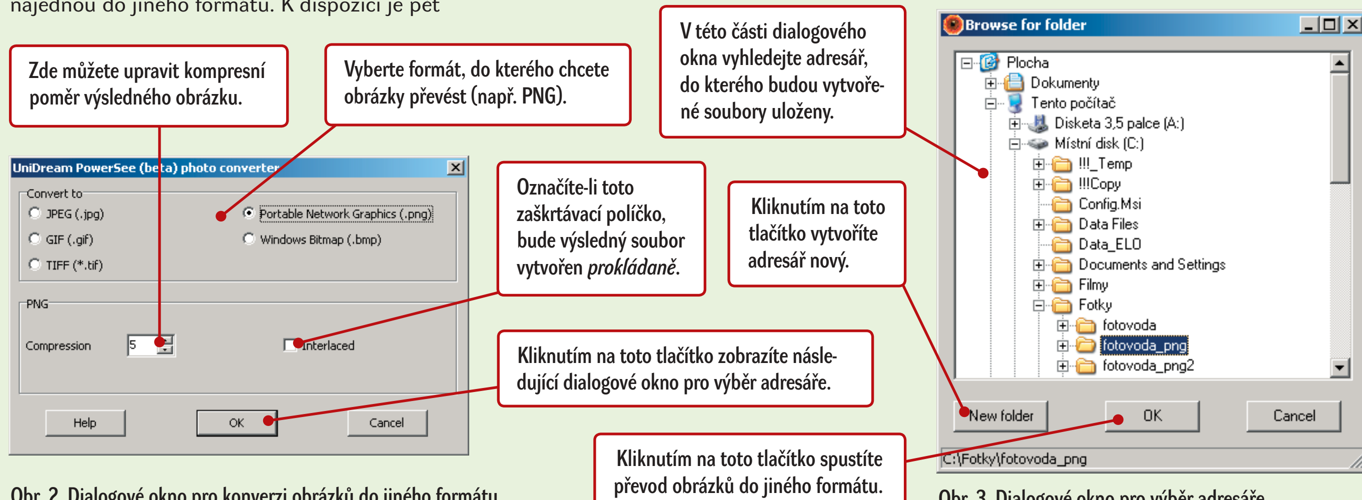
Hlavní okno programu obsahuje hned několik nástrojových lišt a panelů, které slouží pro snadné vyhledávání obrázků a pro rychlý přístup k většině funkcí pro jejich úpravu (obr. 1). Nástroje v horní liště slouží k práci se soubory a adresáři. Spodní lišta obsahuje nástroje pro úpravu jednotlivých obrázků. V levé části hlavního okna je panel pro vyhledávání souborů s obrázky (průzkumník) a lišta pro rychlý přístup k adresářům *Dokumenty* a *Obrázky* a pro přístup k pevným diskům a mechanikám počítače. Nad průzkumníkem najdete ještě panely nástrojů pro vyhledávání obrázků, pro vytvoření alba a pro vytvoření fotoalba na CD.

1. Hlavní okno programu **PowerSee**.

JAK PŘEVÉST OBRÁZEK DO JINÉHO FORMÁTU

Program PowerSee umožňuje snadný převod jednotlivého obrázku nebo i více obrázků najednou do jiného formátu. K dispozici je pět druhů formátů, do kterých můžete původní obrázek převést. Jedná se o formáty JPG, GIF, TIFF, PNG (*Portable Network Graphics*) a BMP (*Windows Bitmap*).

Obr. 2. Dialogové okno pro konverzi obrázků do jiného formátu.

Obr. 3. Dialogové okno pro výběr adresáře.

Vyhledejte adresář s obrázky, které chcete převést do jiného formátu, a vyberte jeden nebo více obrázků. Nyní na panelu nástrojů klikněte na tlačítko **Convert** nebo v nabídce příkazů **Features** zvolte stejnojmenný příkaz (též klávesová zkratka **F7**). Tím jste zobrazili dialogové okno pro konverzi obrázků do jiného formátu (obr. 2). Zde vyberte požadovaný formát a ve spodní části dialogového okna případně upravte dostupná nastavení.

Upozornění! Každý formát nabízí odlišný způsob pro nastavení kvality výsledného konvertovaného obrázku.

Pro pokračování klikněte na tlačítko **OK**. Tím zobrazíte dialogové okno pro vyhledání adresáře (*Browse for folder*), do kterého bude výsledný soubor (resp. soubory) uložen (obr. 3). Vyhledejte požadovaný adresář a kliknutím na tlačítko **OK** spusťte převod vybraných obrázků do zvoleného formátu.

Tip! V tomto dialogovém okně můžete pomocí tlačítka **New folder** vytvořit nový adresář pro uložení nově vytvořeného souboru (resp. souborů).

JAK VYTVOŘIT INTERNETOVÉ FOTOALBUM

Vytvoření internetového fotoalba je záležitostí několika málo okamžiků. Připravte si adresář s obrázky nebo fotografiemi, které chcete vystavit na internetu. Poté adresář vyhledejte v programu **PowerSee** a z nabídky příkazů **Features** vyberte položku **Generate web photo album** (obr. 4).

Tím jste zobrazili dialogové okno pro vytvoření internetového fotoalba (obr. 5). Do textového pole v horní části dialogového okna zapište název fotoalba. Pomocí výběrových tlačítek pod textovým polem určete šířku obrázků vytvářeného fotoalba. Zaškrtávací políčka slouží pro zobrazení/nezobrazení data a komentáře u jednotlivých obrázků. Textové pole ve spodní části dialogového okna slouží k vytvoření odkazu na hlavní stránku fotoalba a doporučujeme vám ponechat jej prázdné. Kliknutím na tlačítko **OK** již vytvoříte fotoalbum.

Jakmile je fotoalbum vytvořeno, zobrazí se dialogové okno s upozorněním, že album bylo úspěšně vytvořeno, a po dalším kliknutí na tlačítko **OK** se hlavní stránka internetového fotoalba zobrazí v prohlížeči.

V adresáři, v němž máte uloženy obrázky pro fotoalbum, vytvořil program tři nové soubory (*contents.htm*, *index.htm* a *main.htm*) a jeden podadresář se zmenšenými náhledy obrázků hlavního adresáře. Nyní můžete celý adresář zkopírovat na některý internetový server a tak jej zpřístupnit např. pro své známé nebo příbuzné.

Obr. 4. Nabídka příkazů **Features**.

Obr. 5. Dialogové okno pro vytvoření fotoalba.

JAK VYTVOŘIT PREZENTACI

Dalším užitečným nástrojem, který je součástí programu **PowerSee**, je nástroj pro vytváření prezentací z obrázků nebo z fotografií. I v tomto případě je vytvoření prezentace (*slideshow*) jednoduché a snadné.

Opět stačí pouze vyhledat adresář s obrázky (resp. fotografiemi) a z nabídky příkazů **Features** vybrat příkaz **Folder to slideshow** (viz obr. 4). Tím zobrazíte dialogové okno pro vytvoření prezentace (obr. 6). Zde je zapotřebí určit některé parametry výsledné prezentace, jako např. její název, velikost obrázků v prezentaci nebo čas, po jehož uplynutí bude zobrazen následující obrázek.

Jakmile máte všechny potřebné parametry nastaveny, klikněte na tlačítko **OK**. V následujícím dialogovém okně určujete název a místo uložení výsledného souboru prezentace. Jedná se o samospustitelný soubor typu EXE, který po přejmenování (*nazevprezentace.SCR*) můžete použít i jako spořič obrazovky.

-vrba

Obr. 6. Dialogové okno pro vytvoření prezentace.

JAK NA OBRÁZKY VE WINDOWS

Pro prohlížení obrázků existuje řada specializovaných programů, které se vám v Počítači pro každého snažíme přiblížit. Co však dělat, pokud si chcete prohlížet obrázky na počítači (např. v internetové kavárně), na kterém žádný software pro prohlížení nainstalován není?

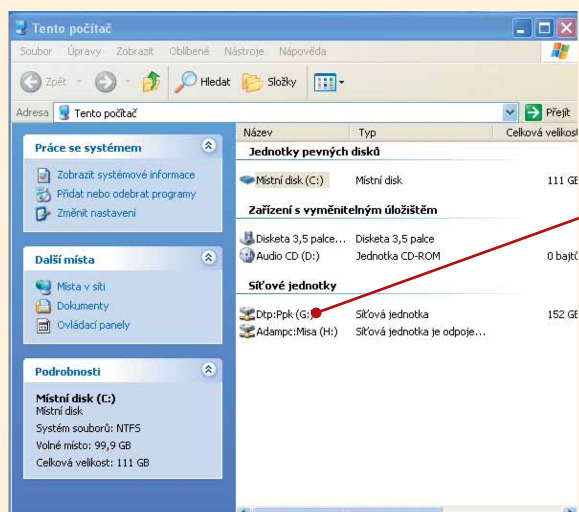
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

- Jak pomocí nástroje Tento počítač vyhledat složku s obrázky.
- Jak obrázky zobrazit.
- Jak obrázky vytisknout.

Naštěstí si lze obrázky v počítači prohlížet i v tomto případě. Postačí vám pouze speciální nástroj, který si nainstalujete současně s Windows XP.

TENTO POČÍTAČ A OBRÁZKY

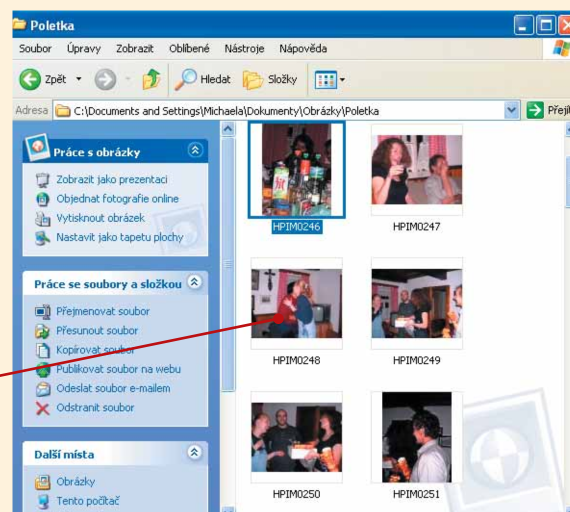
Klikněte na ikonu **Tento počítač**. Pokud není umístěna na pracovní ploše, jistě ji najdete v nabídce **Start**. Otevře se stejnojmenné okno, ve kterém budou zobrazeny všechny připojené disky (obr. 1). Vyhledejte ten disk, na němž jsou uloženy obrázky, které si chcete prohlížet, kliknutím rozbalte jeho obsah a vyhledejte složku, která obrázky obsahuje. Poté, co obsah složky kliknutím otevřete, obrázky se zobrazí v náhledové velikosti (obr. 2).

Vyhledejte příslušný disk a složku, ve které jsou obrázky uloženy.

Obr. 1

Obr. 2

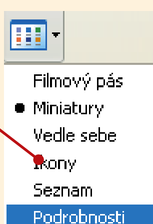
Výpis složky v režimu zobrazení Miniatury.

DALŠÍ ZOBRAZENÍ

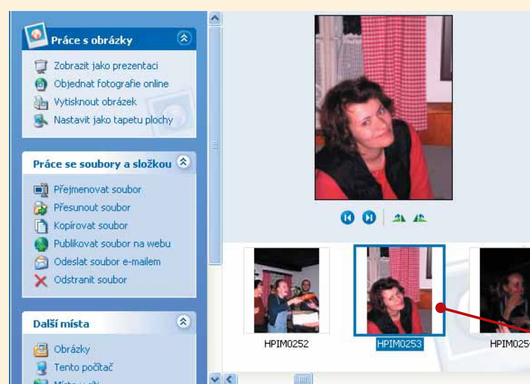
V okně s obrázky lze zvolit ještě další způsob zobrazení. Klikněte na tlačítko **Zobrazení** – to je poslední tlačítko v nástrojové liště (obr. 3). První možností zobrazení je tzv. **filmový pás**. V tomto případě se zobrazí jeden obrázek ve větší velikosti a pod ním ostatní obrázky v náhledové velikosti jako na tzv. filmovém pásu (obr. 4). Mezi obrázky se můžete pohybovat tak, že na obrázek vždy kliknete – ten se zobrazí ve větší velikosti. K pohybu mezi po sobě jdoucími obrázky slouží také šipky, které najdete pod obrázkem. Tlačítka vedle šipek slouží k otočení obrázku doprava nebo doleva.

Další možností zobrazení jsou tzv. **miniatury**. V tom případě se v okně zobrazí celý obsah složky, tedy obrázky v náhledové velikosti. Pokud zvolíte možnost **Vedle sebe**, budou zobrazeny ikony souborů. Zvolíte-li možnost **Ikony**, zobrazí se ještě menší ikony. Nejmenší ikony se zobrazí, pokud vyberete možnost **Seznam**.

Režimy zobrazení obrázků ve výpisu složky.

Obr. 3

Obr. 4

Zobrazení obsahu složky v režimu **Filmový pás**.

Název	Velik...	Typ	Změněno	Vyfotografováno
HPIM0247	152 kB	Obr...	19.11.2002 23...	19.11.2002 23:14
HPIM0248	167 kB	Obr...	19.11.2002 23...	19.11.2002 23:17
HPIM0249	185 kB	Obr...	19.11.2002 23...	19.11.2002 23:17
HPIM0250	168 kB	Obr...	19.11.2002 23...	19.11.2002 23:17
HPIM0251	43 kB	Obr...	22.11.2004 13...	19.11.2002 23:18
HPIM0252	53 kB	Obr...	22.11.2004 13...	19.11.2002 23:18
HPIM0253	64 kB	Obr...	22.11.2004 13...	19.11.2002 23:18
HPIM0254	24 kB	Obr...	22.11.2004 13...	19.11.2002 23:19
HPIM0255	193 kB	Obr...	20.11.2002 9:14	20.11.2002 9:14
HPIM0256	154 kB	Obr...	20.11.2002 11...	20.11.2002 11:11
HPIM0257	178 kB	Obr...	20.11.2002 11...	20.11.2002 11:15

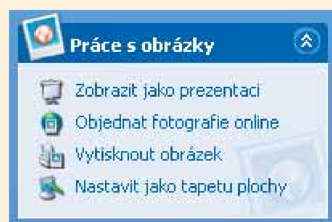
Obr. 5

Režim **Podrobnosti**.

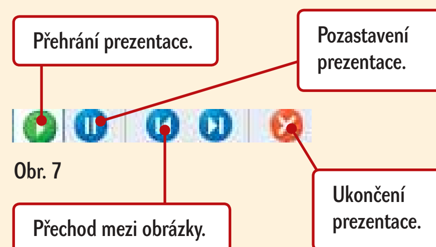
Zvolíte-li zobrazení **Podrobnosti**, zobrazí se v přehledném seznamu nejmenší ikony společně s dalšími informacemi o souboru, jako je např. velikost souboru, datum pořízení obrázku, rozměry obrázku apod. (obr. 5).

PRÁCE S OBRÁZKY

S obrázky můžete ještě dále pracovat, např. je zobrazit přes celou obrazovku jako tzv. prezentaci. Klikněte na položku **Práce s obrázky**, a ta se rozbalí (obr. 6). Hned jako první možnost máte v nabídce příkaz **Zobrazit jako prezentaci**. V tom případě se zobrazí obrázky jeden po druhém přes celou obrazovku a budou se v pravidelných intervalech měnit. K ovládání prezentace slouží několik tlačítek v rohu prezentace – pro přechod na předchozí a následující obrázek, pro započetí přehrávání a ukončení prezentace (obr. 7). Jako další možnost v nabídce **Práce s obrázky** najdete položku **Objednat fotografie on-line**; využijete ji, pouze pokud je váš počítač připojen k internetu.

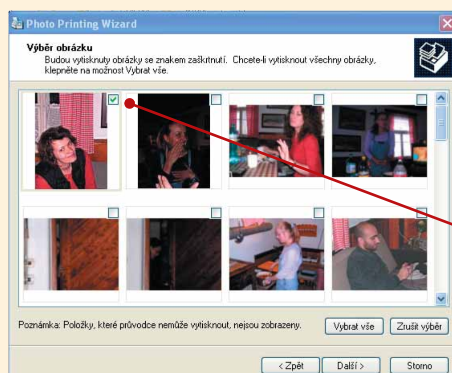
Obr. 6. Nabídka pro práci s obrázky.

Obr. 7

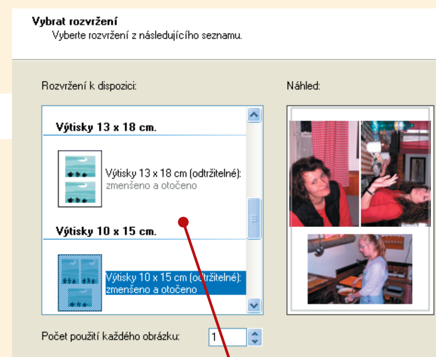
VYTIŠTĚNÍ FOTOGRAFIE

Další položkou v seznamu je příkaz **Vytisknout obrázek**. Jestliže tento příkaz použijete, otevře se okno **Průvodce tiskem fotografií**.

Obr. 8

Klikněte na tlačítko **Další**. Tím se otevře okno, ve kterém budou náhledy všech fotografií, jež aktuální složka obsahuje. Označte zatržítkem ty fotografie, které chcete vytisknout, a klikněte opět na tlačítko **Další** (obr. 8). V dalším okně si vybíráte tiskárnu, prostřednictvím které budete tisknout (pokud máte připojeno víc tiskáren). Po kliknutí na tlačítko **Další** se dostanete do okna, ve kterém si vybíráte z několika různých velikostí obrázků a z několika různých rozvržení obrázků na stránce (obr. 9). Chcete-li obrázky vytisknout ve více kopiích, udejte **Počet použití každého obrázku**. Nakonec klikněte na tlačítko **Další**, a tisk fotografií započne.

Obr. 9

PROHLÍŽEČ OBRÁZKŮ

Pokud na obrázek v okně kliknete dvakrát, otevře se okno dalšího nástroje pro prohlížení obrázků, který máte k dispozici společně s Windows, a to okno programu **Prohlížeč obrázků a faxů**. Obrázek se v tomto okně otevře ve větší velikosti přes celé okno programu (obr. 10). Velikost zobrazení můžete dále upravovat. K tomu slouží tlačítko se znaménkem plus pro zvětšení obrázku a tlačítko se znaménkem minus pro zmenšení obrázku. Vedle šipek pro pohyb mezi obrázky ve složce najdete dvě tlačítka pro takové zobrazení obrázku, aby se přesně vešel do okna programu. Dalším tlačítkem (jmenuje se **Náhled obrázku**) upravíte měřítko zobrazení na tzv. skutečnou velikost, kdy jeden obrazový bod obrázku odpovídá jednomu bodu na obrazovce. Dále zde najdete tlačítka pro otočení obrázku, odstranění obrázku, tisk obrázku a pro kopírování obrázku na jiné místo. Pomocí předposledního tlačítka obrázek otevřete pro úpravy v tom programu, který je ve vašich Windows příslušnému typu obrázků přiřazen. Standardně to je program **Malování**.

Obr. 10

JEDNODUCHÉ ÚPRAVY OBRÁZKŮ

Obrázek se otevře v programu **Malování** (obr. 11). Zde máte k dispozici několik jednoduchých nástrojů na úpravu obrázku. V první řadě jsou to nástroje pro výřez obrázku. Můžete zvolit buď nepravidelný tvar (tlačítko se symbolem hvězdičky), nebo výřez ve tvaru obdélníku. Klikněte vždy na nástroj a poté do obrázku a nad oblastí, kterou chcete vyřezávat, opište vybraný útvar. Poté můžete tento výřez uchopit a libovolně jím pohybovat. Můžete také použít klávesové zkratky CTRL+C a CTRL+V a tento výřez uložit jako samostatný obrázek. Dále zde máte k dispozici kreslicí nástroje (tužka, štětec), pomocí kterých můžete do obrázku kreslit. Chcete-li do obrázku vložit text, klikněte na tlačítko označené písmenem A a do otevřeného okna text vepište. V liště, která se objeví, můžete volit typ písma, řez, velikost a barvu. **-mia**

Obr. 11

ZABALTE SI DATA

Obrázky, videa, hudba – to vše jsou data, která požadují hodně místa na pevném disku. Chcete-li při jejich archivaci místo ušetřit, můžete použít některý z archivačních programů.

To, jaké místo data zaberou, závisí také na tom, ve kterém formátu jsou uložena. V některých případech tedy může WinZIP (nebo jiný archivační program) ušetřit hodně místa, v jiných bude úspora minimální.

Další výhodou archivačních programů je to, že z více souborů mohou udělat soubor jediný. To oceníte při posílání dat elektronickou poštou. Místo deseti přiložených souborů s obrázky pošlete soubor jediný, se kterým se snáze manipuluje.

Archiv programu WinZip je soubor s příponou ZIP. Pracujete s ním stejně jako s jinými soubory.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak vytvořit nový archiv.
- Jak přepnout do standardního zobrazení.
- Jak otevřít existující archiv.
- Jak obnovit soubory z archivu.

Název programu: WinZIP.

DVĚ TVÁŘE PROGRAMU

U programu WinZIP můžete buď nastavit klasické rozhraní, nebo jej můžete nastavit tak, že vás program povede ve formě průvodce.

V tomto článku popisujeme klasické rozhraní. Objeví-li se při spuštění programu WinZIP dialogové okno, které je na obrázku 1, klikněte v tomto okně na tlačítko **WinZip Classic**. Po kliknutí se na obrazovce objeví okno programu WinZip.

Klikněte na tlačítko **WinZip Classic**.

Obr. 1

VYTVOŘENÍ NOVÉHO ARCHIVU

Vytvoření nového archivu se skládá ze dvou kroků. V prvním kroku zadáte složku, ve které chcete archiv vytvořit, a jeho název, v druhém kroku přidáte do archivu soubory, které chcete archivovat. Druhý krok je možné kdykoliv znovu opakovat.

ZADÁNÍ SLOŽKY A NÁZVU ARCHIVU

Chcete-li vytvořit nový archiv, z nabídky **File** vyberte příkaz **New archive** (obr. 2).

Na obrazovce se objeví dialogové okno **New archive** (obr. 3). V tomto okně je třeba zadat složku, ve které má být archiv vytvořen, a také název archivu. Ujistěte se, že je zaškrtnuta položka **Add dialog**, a klikněte na tlačítko **OK**.

PŘIDÁNÍ SOUBORŮ DO ARCHIVU

K přidávání souborů do archivu slouží dialogové okno *Add* (obr. 4). To by mělo být nyní otevřeno. Pokud otevřeno není, z nabídky **Action** vyberte příkaz **Add** (obr. 5).

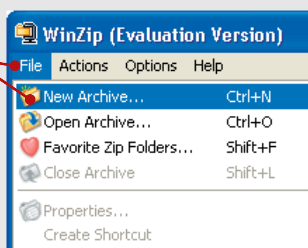
V dialogovém okně *Add* nejprve vyberte složku se soubory, které chcete přidat do archivu.

Pro výběr složky rozbalte kliknutím seznam v horní části dialogového okna a požadovanou složku vyberte. Její obsah je zobrazen pod seznamem: označte soubory, které chcete přidat do archivu, a klikněte na tlačítko **Add**.

V pravém dolním rohu okna WinZipu jsou dvě kontrolky. Svítí-li červená, WinZip pracuje. Svítí-li zelená, WinZip čeká na vaše příkazy. Po dobu, po kterou WinZip přidává soubory, svítí červená kontrolka; počkejte, dokud se nerozsvítí zelená.

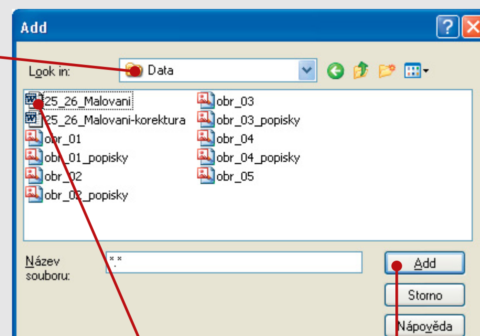
Chcete-li do archivu přidat soubory, které jsou v jiné složce, v okně Add zobrazte obsah této složky, označte soubory, které chcete do archivu přidat, a tlačítkem **Add** je přidejte.

Z nabídky **File** vyberte příkaz **New archive**.

Obr. 2

Ze seznamu vyberte složku, jejíž soubory chcete archivovat.

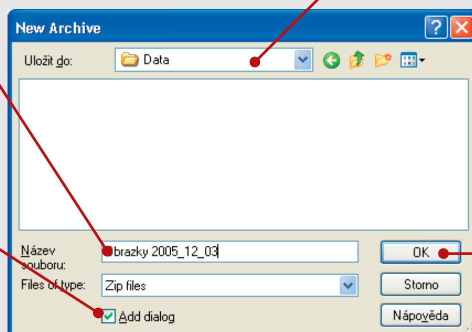

Obr. 4

Kliknutím rozbalte seznam složek a vyberte tu, ve které chcete archiv vytvořit.

Do editačního pole zapište název archivu.

Ujistěte se, že je zaškrtnuta položka **Add dialog**.

Obr. 3

Archiv vytvořte kliknutím na tlačítko **OK**.

Označte soubory, které chcete přidat do archivu.

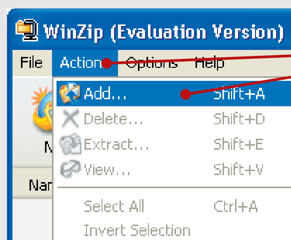
Kliknutím na tlačítko **Add** přidejte soubory do archivu.

Tento postup opakujte, dokud do archivu nebudou přidány všechny požadované soubory.

DODATEČNÉ PŘIDÁNÍ SOUBORŮ DO ARCHIVU

Do již existujícího archivu můžete soubory přidat i dodatečně. Stačí, když archiv znovu otevřete a vyvoláte dialogové okno **Add**.

Postup otevření archivu je popsán dále.

Z nabídky **Action** vyberte příkaz **Add**.

Obr. 5.

info

OZNAČOVÁNÍ SOUBORŮ

Chcete-li označit v seznamu jediný soubor, klikněte na jeho název.

Chcete-li označit více souborů, jejichž názvy jsou v seznamu za sebou, klikněte na první z nich. Poté podržte stisknutou klávesu **Shift** a klikněte na poslední z nich.

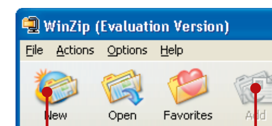
Chcete-li označit více souborů, jejichž názvy nejsou seřazeny za sebou, klikněte na název jednoho z nich. Poté podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a postupně klikejte na názvy souborů, které chcete označit. Po kliknutí na poslední z nich klávesu **Ctrl** uvolněte.

Chcete-li zrušit označení souborů, uvolněte všechny klávesy a klikněte na název libovolného souboru v seznamu.

tip

Nový archiv můžete vytvořit také kliknutím na ikonu **New**.

Dialogové okno Add pro přidání souborů do archivu vyvoláte také kliknutím na nástroj **Add**.

Nástroj **New**.

Nástroj **Add**.

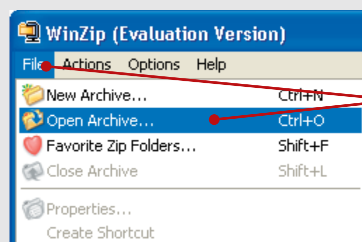
Soubory, které chcete přidat do archivu, mohou být umístěny v jiných složkách, než je ta, ve které jste archiv vytvořili.

OTEVŘENÍ JIŽ EXISTUJÍCÍHO ARCHIVU

Archiv budete otevírat v případě, že do něj budete přidávat další soubory, prohlížet jeho obsah nebo budete soubory z archivu obnovovat na pevný disk.

Již existující archiv otevřete tak, že z nabídky **File** vyberete příkaz **Open archive** (obr. 6).

V dialogovém okně (obr. 7) vyberte složku, ve které je archiv uložen, klikněte na jeho název a poté na tlačítko **Otevřít**.

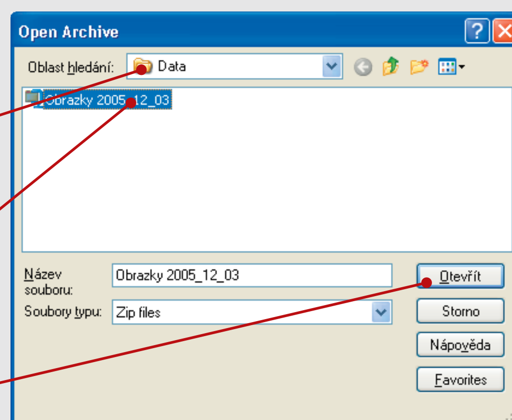
Z nabídky **File** vyberte příkaz **Open archive**.

Obr. 6

Nejprve vyberte složku s archivem.

Klikněte na název archivu.

Archiv otevřete kliknutím na tlačítko **Otevřít**.

Obr. 7

OBNOVENÍ SOUBORŮ Z ARCHIVU

Otevřete archiv, ze kterého chcete obnovit soubory.

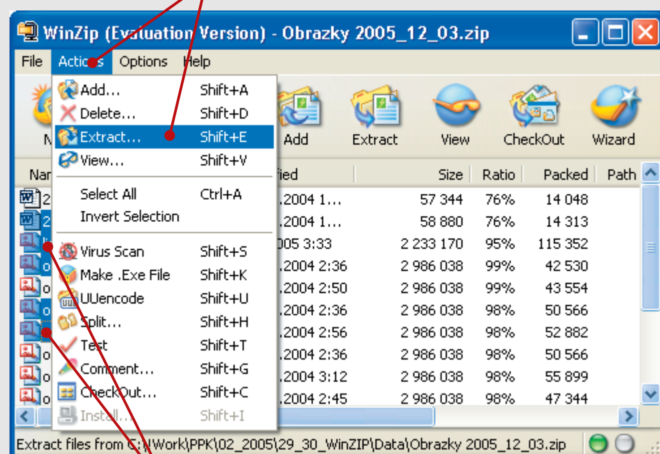
V okně WinZipu označte soubory, které chcete obnovit.

Z nabídky **Action** vyberte příkaz **Extract** (obr. 8).

V dialogovém okně (obr. 9) se ujistěte, že je označena položka **Selected files**. Vyberte složku, do které chcete soubory z archivu rozbalit (může jít o jakoukoliv složku, nemusí to být ta, ve které je archiv), a poté klikněte na tlačítko **Extract**. Tím zahájíte obnovu dat.

-mzi

Z nabídky **Actions** vyberte příkaz **Extract**.

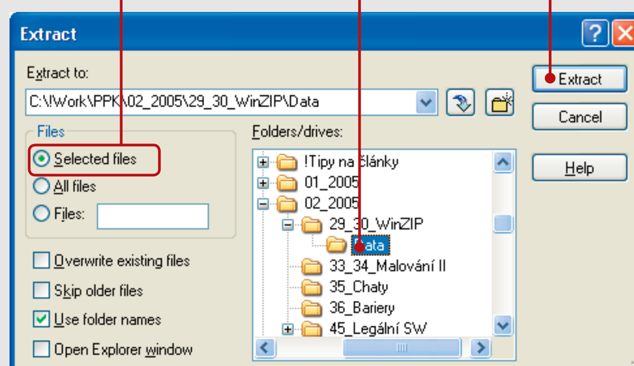
Označte soubory, které chcete obnovit.

Obr. 8

Ujistěte se, že je označena položka **Selected files**.

Vyberte složku, do které se mají data obnovit.

Obnovení souborů zahajte kliknutím na tlačítko **Extract**.

Obr. 9

DOTAZNÍK JAKO DOKUMENT 602TEXTU

Jistě si představíte spoustu příkladů z oblasti pracovních a obchodních činností, kdy je třeba vyplňovat různé formuláře a dotazníky. Počítače pomalu odstranily nutnost tisknout takové formuláře na papír, rozesílat je poštou a dlouho čekat na odpovědi. Pomocí textového procesoru a elektronické pošty se celý proces může z dnů a týdnů zredukovat na několik hodin.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vytvořit elektronický formulář dotazníku.

Jak zprovoznit aktivní prvky formuláře.

Jak elektronický formulář vyplňovat.

Od vytváření komplexních dotazníků na bázi webových stránek vás snad až dosud odradila vidina nutnosti takové aplikace programovat – to je věc, na kterou nemáte čas a nebaví vás (nebo to, s prominutím, neumíte...). Ale takový formulář – sice jednoduchý, ale funkční – můžete připravit i přímo v textovém procesoru 602Text.

tip

Jednoduché elektronické formuláře mohou učitelé s úspěchem využít k přípravě testů pro studenty.

Takovou elektronickou písemku pak mohou buď zadat žákům v počítačové učebně, nebo rozeslat jako domácí úkol elektronickou poštou.

Jak by takový formulář měl vypadat? Asi by měl dávat možnost výběru z několika prvků v seznamu (třeba „Které ovoce máte nejraději: jablka, jahody, nebo banány?"), dále umožnit odpovědět na určitou otázku způsobem ano, či ne (třeba: „Jste kuřák? Zaškrtněte čtvereček") a potom ještě vpisovat údaje, které se nedají rozškatulkovat do položek seznamu nebo na něž nelze odpovědět zaškrtnutím položky. A pak by mělo být možné popisné údaje (komentáře, vysvětlivky a jiné texty) uzamknout proti náhodnému, nebo naopak cílenému přepisu.

JAK 602TEXT SPLŇUJE POŽADAVKY NA FORMULÁŘE

Požadavky máme specifikovány, tak se podívejme, jak se s nimi 602Text vyrovná. Opravdu se s nimi dokáže vyrovnat, protože:

- Umožňuje zamykat obsah vybraných sekcí a heslem chránit jejich obsah proti přepisu.
- Naopak dovoluje, aby v uzamčených sekcích byly prvky, které umožňují zapsat nebo nastavit nějaké proměnné hodnoty.

602Text nabízí tři prvky pro zadání proměnných hodnot:

- Vstupní pole pro ruční zápis požadované informace.
- Volič (rozvírací seznam) pro výběr jedné možnosti ze seznamu předem daných položek.
- Zaškrtávací čtverce pro zadání možnosti „ano" (zaškrtnuto), nebo „ne" (nezaškrtnuto).

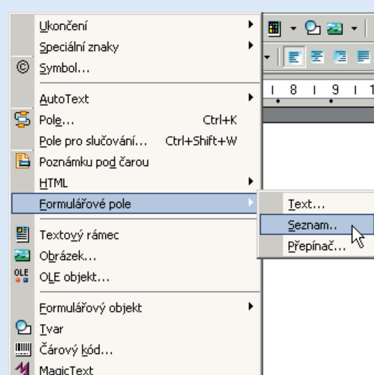
POLE PRVKŮ FORMULÁŘE A JEJICH VLOŽENÍ

Všechny tři tyto prvky se vkládají ve formě polí. Příslušné příkazy najdete v nabídce **Vložit** – zde spustíte příkaz **Formulářové pole** a z podnabídky pak vyberete typ prvku: **text**, **seznam** nebo **přepínač** (obr. 1).

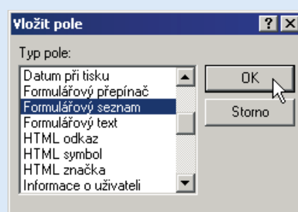
Jen pro úplnost uveďme, že všechny tři objekty lze vkládat způsobem obecně používaným pro ostatní pole. Z nabídky v dialogovém okně **Vložit pole** (obr. 2, otevřete jej příkazem **Pole** z nabídky **Vložit**) vyberte pro seznam položku **Formulářový seznam**, pro vstupní pole položku **Formulářový text** a pro zaškrtávací čtverec položku **Formulářový přepínač**.

Vložení seznamu nebo vstupního pole se v dokumentu projeví jako šedý obdélníček s dvěma tečkami, vložení zaškrtávacího čtverce se projeví jako malý čtvereček (obr. 3).

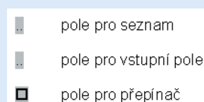
Někdy však nevidíte obsah polí, ale jejich kódy, prostřednictvím kterých se pole vkládají (obr. 4). Přepínačem mezi oběma druhy zobrazení je příkaz **Obsah polí**; najdete jej buď v nabídce **Zobrazit,** nebo, což je jednodušší, přímo v plovoucí (místní) nabídce.

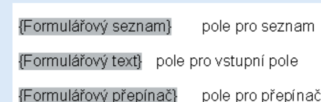
Obr. 1. Příkazy pro vložení formulářových polí.

Obr. 2. Vkládání formulářových polí z dialogového okna Vložit pole.

Obr. 3. Formulářová pole vložená do dokumentu.

Obr. 4. Formulářová pole zobrazená jako kódy polí.

VKLÁDÁNÍ PRVKŮ FORMULÁŘE

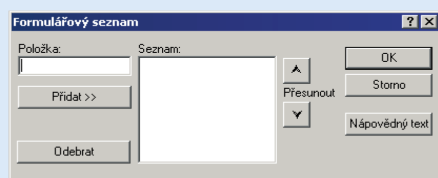
Textovou část formuláře připravíte úplně stejně jako jiný dokument. Napište, co potřebujete, a zformátujte to s využitím všech možností, které 602Text nabízí.

Do dokumentu pak na vhodná místa rozmístěte formulářová pole. Jak, to jsme uvedli v předchozím odstavci. Zbývá tedy pole upravit, aby byla funkční.

Formulářové pole upravíte tak, že na šedý obdélníček kliknete pravým tlačítkem myši a z plovoucí nabídky spustíte příkaz **Editovat pole**.

VYTVOŘENÍ SEZNAMU

Spuštěním příkazu **Editovat pole** se otevře dialogové okno **Formulářový seznam** pro specifikaci položek seznamu (obr. 5).

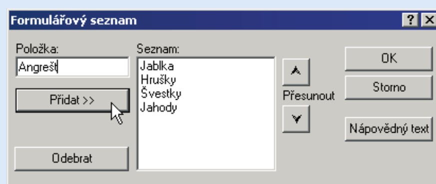

Obr. 5. Dialogové okno pro vytvoření formulářového seznamu.

Položky seznamu postupně zapisujte do pole **Položka** a potvrzujte tlačítkem **Přidat**. Potvrzené položky se zobrazují v okně **Seznam**. Chybné nebo nepotřebné položky lze ze seznamu vyřadit označením položky (kliknutím) a kliknutím na tlačítko **Odebrat**.

Můžete také měnit pořadí položek seznamu. Klikněte myší na položku a pomocí tlačítek se šipkami ji posouvejte podle potřeby buď nahoru, nebo dolů.

K libovolné položce seznamu lze přiřadit nápovědný text. Označte ji a klikněte na tlačítko **Nápovědný text**. V dialogovém okně napište

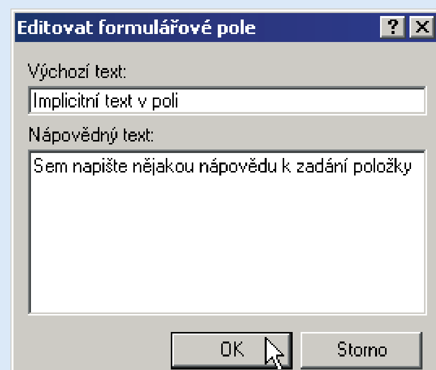

Obr. 6. Plnění formulářového seznamu.

nápovědu vztahující se k položce a nápovědu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

VSTUPNÍ POLE

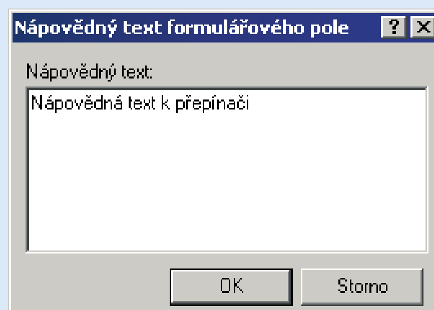
Při vytváření vstupního pole lze do pole **Výchozí text** zadat text, který bude v poli nabízen jako výchozí. Můžete rovněž do okénka **Nápovědný text** napsat text, který bude tvořit nápovědu pro vyplnění pole (obr. 7).

Obr. 7. Parametry vstupního pole.

PŘEPÍNAČ

Při vkládání vstupního pole typu přepínač (neboli políčko k zaškrtnutí) lze zadat pouze nápovědný text (obr. 8).

Obr. 8. Vložení vstupního pole typu přepínač.

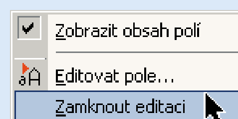
UZAMČENÍ SEKCÍ

Po vložení všech editovatelných prvků formuláře je třeba znepřístupnit jeho ostatní, pevně dané části. V praxi to znamená, že se pro úpravy znepřístupní téměř všechny části dokumentu – kromě formulářových polí. Aby bylo přesto možné vytvářet smíšené formuláře, v nichž určitá plocha je editaci přístupná, je možné rozdělit dokument do několika sekcí a uzamykat jen některé z nich.

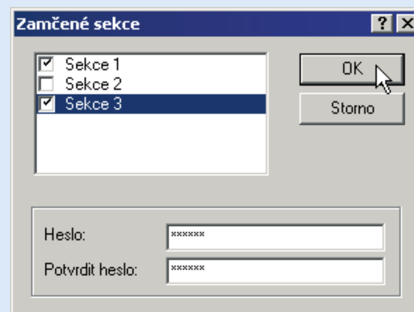
Uzamčení vyžádáte nejsnáze tak, že na některé formulářové pole kliknete pravým tlačítkem myši a pak v plovoucí nabídce spustíte příkaz **Zamknout editaci** (obr. 9).

V dialogovém okně **Zamčené sekce** (obr. 10) klikněte myší do políček před označením těch sekcí, které chcete uzamknout.

Pokud do polí **Heslo** a **Potvrdit heslo** uvedete navíc ještě přístupové heslo, budete moci zamčené sekce odemknout jen se znalostí tohoto hesla.

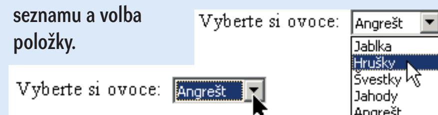
Obr. 9. Požadavek na uzamčení editace dokumentu.

Obr. 10. Výběr sekcí k uzamčení.

FORMULÁŘOVÁ POLE SE STÁVAJÍ FUNKČNÍ

Uzamčením sekce se příslušná formulářová pole stávají funkční. Kliknete-li myší na pole seznamu, ukáže se okénko rozvíracího seznamu s tlačítkem označeným šipkou – tímto tlačítkem seznam otevřete (obr. 11).

Obr. 11. Otevření seznamu a volba položky.

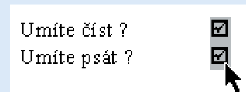
Kliknutím na položku v seznamu se tato položka stane viditelnou v dokumentu.

Podobně se kliknutím myší zpřístupní vstupní pole – nabídne se výchozí text, který může osoba dotazník vyplňující přepsat libovolným textem vlastním (obr. 12).

Obr. 12. Zápis do vstupního pole.

Nejjednodušší je obsluha přepínačů. Jedním kliknutím myší se políčko zaškrtne, dalším kliknutím se zaškrtnutí zruší.

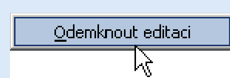

Obr. 13. Obsluha přepínačů.

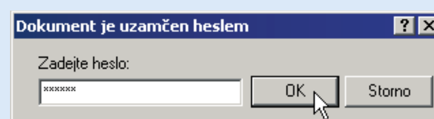
Pokud je třeba uzamčené sekce odemknout pro úpravy nebo pro doplnění, pravým tlačítkem klikněte kamkoliv do uzamčené sekce a poté levým tlačítkem klikněte na příkaz **Odemknout editaci** (obr. 14).

Pokud je uzamčení jištěno heslem, nepustí vás 602Text dále, dokud heslo neuvedete.

Jiří Lapáček

Obr. 14. Odemčení uzamčené sekce.

Obr. 15. Uzamčení sekce bylo jištěno heslem.

TIP NA VYUŽITÍ FORMULÁŘE

tip

Pokud vám připadá trochu samoúčelné vytvářet takovéto formuláře na svém počítači jen tak bezúčelně, zkuste si představit jejich využití ve spojení s hromadným rozesíláním korespondence. Vytvořte si třeba dotazník s otázkami, jak jsou zákazníci spokojeni s vaší firmou a co by od ní očekávali v novém roce, a rozešlete ho s využitím databáze zákaznických adres – sekce s formulářovými poli samozřejmě nejprve uzamkněte a pojistěte heslem.

VYLEPŠETE SI WINDOWS

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 2/2005

V minulém čísle našeho časopisu jsme popsali základní ovládání grafického editoru Malování, který je standardní součástí Windows. Pomocí tohoto šikovného prográmku a prohlížeče obrázků IrfanView lze provádět spoustu zajímavých věcí...

info

POUŽITÉ PROGRAMY:

Malování – součást standardní instalace operačního systému Windows.

IrfanView 3.95 – lze získat na PPK CD 2/2005; *http://www.irfanview.com.*

VYTVOŘENÍ IKONY

V nabídce **Start** postupně rozbalte menu **Všechny programy** a **Příslušenství**. Zde klikněte na položku **Malování**.

NASTAVENÍ

Z nabídky **Obrázek** vyberte položku **Atributy** (Obr. 1). Přesvědčte se, že **jednotky** máte nastaveny na **pixely**, a do polí **Šířka** i **Výška** zadejte hodnotu **32.** Dokončete kliknutím na **OK**.

Jak vidíte, obrázek je velmi malý a asi by se vám do něj kreslilo jen velmi špatně. Z menu **Zobrazit** vyberte proto postupně možnosti **Lupa** a **Vlastní**. Zde označte **800 %** a klikněte na **OK**. Až budete chtít zvětšení obrázku zrušit, použijte volbu **Zobrazit/Lupa/Normální velikost**.

Při kreslení bývá často vhodné vědět, kde se který bod (pixel) nachází. Proto v nabídce **Zobrazit/Lupa** aktivujte možnost **Zobrazit mřížku** (obr. 2).

KRESLENÍ

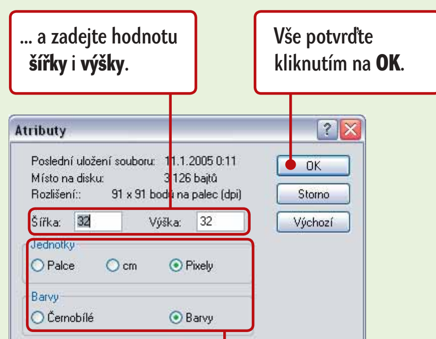
Ke kreslení využívejte hlavně **tužku**, **štětec** a nástroje na kreslení tvarů (**obdélník** aj.). V takto malém rozměru totiž ostatní nástroje (např. **sprej**) neposkytují kýžený efekt. Pokud budete chtít vložit **text**, musíte nejprve zmenšit měřítko zobrazení na **normální velikost**. Toto zmenšení proveďte občas i během kreslení obrázku, abyste viděli, jak to skutečně vypadá. Nezapomínejte totiž, že zvětšení na 800 % je skutečně obrovské, a že vaše představy jsou tedy možná zkresleny.

ULOŽENÍ

Z menu **Soubor** vyberte položku **Uložit jako** (obr. 3). Nalistujte si adresář, do něhož chcete svoji ikonu uložit, a do pole **Název souboru** zadejte její jméno. Z roletové nabídky **Uložit jako typ** vyberte **24bitový rastr**. Vše dokončete kliknutím na **Uložit**.

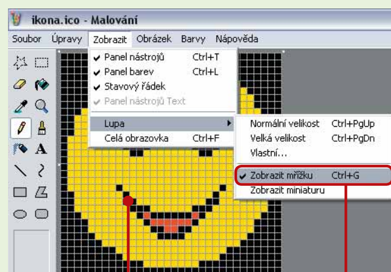
... a zadejte hodnotu **šířky i výšky.**

Vše potvrďte kliknutím na **OK.**

Obr. 1

Ujistěte se, že **jednotky** jsou nastaveny na **pixely**, že **barvy** jsou nastaveny na **barevně**...

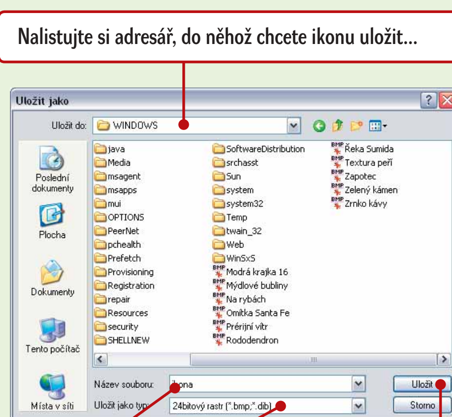

Obr. 2

Při velkém zvětšení je vhodné dát si **zobrazit mřížku**, která naznačuje hranice mezi jednotlivými body (pixely).

Příkaz pro zobrazení mřížky naleznete v menu **Obrázek/Lupa**. Také lze využít klávesovou zkratku **Ctrl+G.**

Nalistujte si adresář, do něhož chcete ikonu uložit...

Obr. 3

... a zadejte její jméno.

Jako typ souboru vyberte **24bitový rastr.**

Vše dokončete kliknutím na **Uložit.**

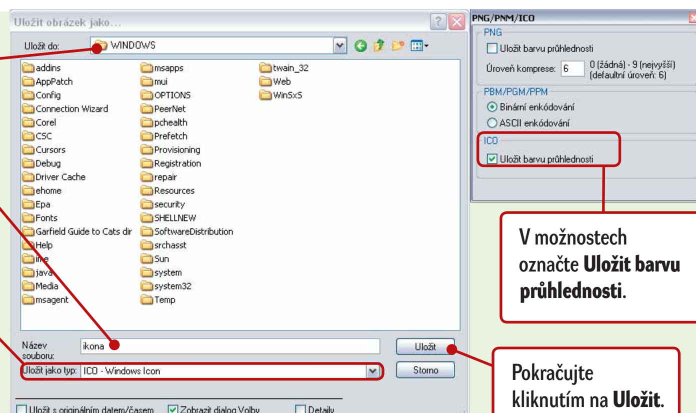
KONVERZE OBRÁZKU NA IKONU

Přestože aplikace Malování nabízí práci s ikonami (přípona souborů .ico), nelze zde obrázky jako tento typ uložit. Proto si nyní spusťte program **IrfanView** a pomocí volby **Otevřít** v nabídce **Soubor** namalovanou ikonu otevřete. Hned poté – opět v menu **Soubor** – vyberte příkaz **Uložit jako**. Nalistujte si adresář, do něhož chcete svoji ikonu uložit. V poli **Název souboru** (obr. 4) můžete ponechat původní jméno. Z menu **Uložit jako typ** vyberte **ICO – Windows icon**. Vpravo se nyní objeví okno s **možnostmi uložení**. V jeho části **ICO** označte volbu **Uložit průhlednou barvu**

Zvolte adresář, do něhož se má ikona uložit.

Můžete ponechat původní jméno.

Jako typ souboru zvolte **ICO – Windows icon.**

Obr. 4

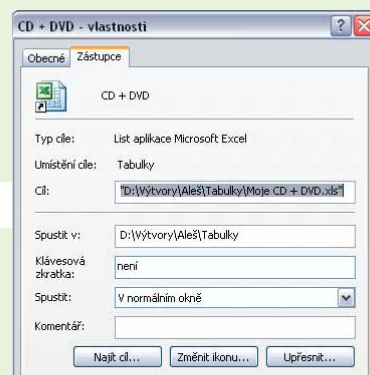
V možnostech označte **Uložit barvu průhlednosti.**

Pokračujte kliknutím na **Uložit.**

a klikněte na **Uložit**. Program nyní nabídne zvětšeninu obrázku. Zde klikněte na pozadí – tím zvolíte průhlednou barvu obrázku a jako ikona se pak bude zobrazovat pouze tento obrázek.

ZMĚNA IKONY

Klikněte pravým tlačítkem na zástupce, jehož ikonu chcete změnit. Z nabídky, která se objeví, vyberte položku **Vlastnosti** (obr. 5). Na záložce **Zástupce** klikněte na tlačítko **Změnit ikonu**. V následujícím okně pomocí tlačítka **Procházet** nalezněte dříve nakreslenou ikonu. Označte ji kliknutím na náhled a vše dokončete kliknutím na **OK**. Stejným tlačítkem zavřete i okno vlastností zástupce. (Pokud budete chtít někdy v budoucnu přesunout ikonu do jiného adresáře, musíte popsaným způsobem změnit cestu k ní u zástupce, který ji používá. Jinak se ikona nezobrazí.)

Obr.5. Ikonu změníte kliknutím na **Změnit ikonu** v okně **Vlastnosti zástupce**.

POŘÁDEK NA PLOŠE

ZJIŠTĚNÍ ROZMĚRŮ PLOCHY

Klikněte pravým tlačítkem na plochu (do volného místa, ne na ikonu!) a vyberte položku **Vlastnosti**. Přepněte na záložku **Nastavení** (obr. 6) a z kolonky **Rozlišení obrazovky** si opište uvedený číselný údaj (např. 1024 x 768 pixelů) nebo si jej zapamatujte.

KRESLENÍ TAPETY

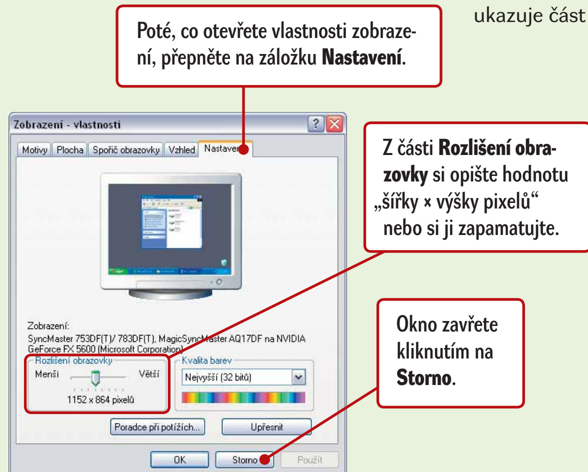
V aplikaci **Malování** (stejným způsobem jako při kreslení ikony) nastavte v menu **Obrázek/Atributy** (obr. 1) velikost „plátna“ pro kreslení na hodnotu zjištěnou v předchozím bodě.

Plechovka je nástroj, kterým můžete změnit barvu pozadí na jinou, šetrnou k očím. Důležité je, aby tato barva nebyla příliš křiklavá. Z tohoto hlediska jsou nejvhodnější některé odstíny modré, zelené a šedivé. Pomocí **obdélníku**, **zaobleného obdélníku** či **mnohoúhelníku** nakreslete na takto obarvenou plochu rámy pro ikony, případně je pomocí **textu** popište. Pro inspiraci se podívejte na obrázek 7, který ukazuje část pracovní plochy.

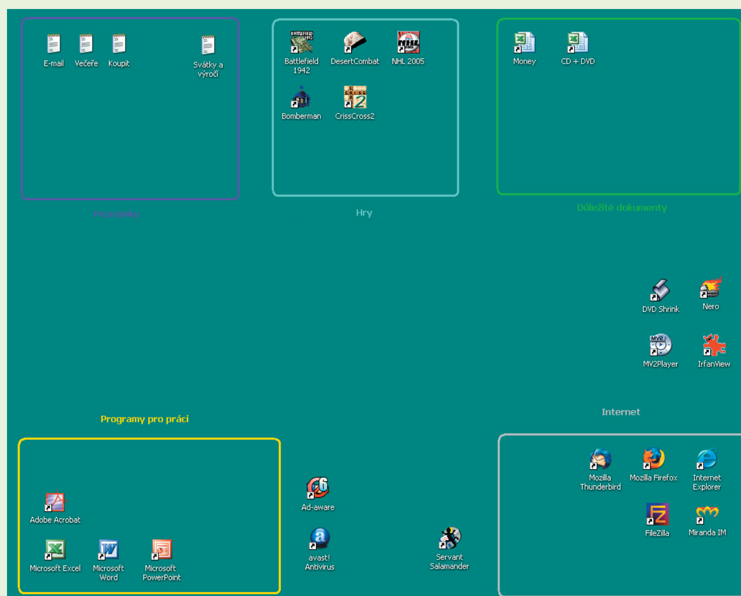
OBRÁZEK JAKO POZADÍ

Nechcete-li mít pozadí plochy jednobarevné, lze použít nějaký obrázek. Ten si ale musíte nejdříve připravit. Otevřete jej v programu **IrfanView** (příkaz **Otevřít** v nabídce **Soubor**) a v menu **Obrázek** klikněte na položku **Změnit velikost/Přesamplovat** (obr. 8). Ujistěte se, že je zatrženo **Zachovat poměr**, z části **Nastavit novou velikost** vyberte položku **Jednotky Body** a do pole **Šířka** zadejte větší hodnotu zjištěnou v nastavení. Pokud je rozdíl v poli **Výška** oproti zjištěnému údaji malý, zrušte označení u položky **Zachovat poměr** (obr. 8) a velikost výšky zadejte přesně. Pokud je rozdíl velký (větší než +/– 50 bodů), použijte raději jiný obrázek – tento obrázek by se nepěkně zdeformoval.

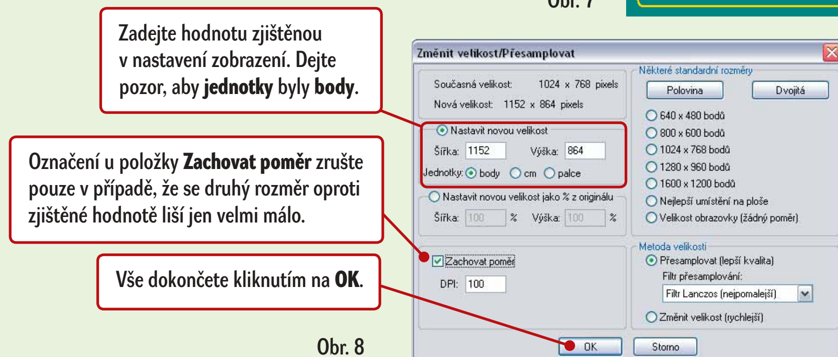
Takto upravený obrázek uložte (nabídka **Soubor**, příkaz **Uložit jako,** nejlépe jako formát **BMP – Windows bitmap**), otevřete jej v aplikaci Malování a podle výše uvedeného návodu dokreslete rámy pro ikony.

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

OBRÁZEK JAKO TAPETA NA PLOCHU

Obrázek vytvořený jedním z výše uvedených způsobů nejprve uložte pomocí příkazu **Uložit jako** z menu **Soubor** (obr. 3). Nalistujte si adresář a do pole **Název souboru** zadejte jméno tapety. V nabídce **Uložit jako typ** zvolte **24bitový rastr** a vše dokončete kliknutím na **Uložit**.

Celý proces zakončíte v menu **Soubor**. Po kliknutí na položku **Nastavit jako pozadí uprostřed** už můžete aplikaci Malování zavřít a začít třídit ikony na ploše.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

POVÍDÁNÍ PŘES INTERNET

Internet nabízí mnoho různých způsobů komunikace. Krom všeobecně známých webových stránek a e-mailů se velké popularitě těší tzv. instant messengery (ICQ, IRC aj.) a chaty.

CO JE CHAT?

Podle slovníku je chat (vyslovujeme „čet") rozhovor dvou či více osob realizovaný prostřednictvím počítačové sítě. Přeneseně se tak nazývají servery, které takový rozhovor umožňují.

Chaty fungují většinou jako běžné internetové stránky, na kterých si uživatel zvolí svou přezdívku („nick") a vstoupí do některé z místností („room"). Místnosti jsou obvykle svázány buď tematicky (např. rybaření), nebo místně (např. Plzeň a okolí). Stejně jako většina ostatních služeb na internetu jsou chaty k dispozici zdarma, avšak s všudypřítomnou reklamou.

PROČ (NE)CHATOVAT?

Obrovská výhoda chatu spočívá v tom, že na jednom místě se „sejdou" lidé z různých konců republiky, mnohdy i světa, které obvykle spojuje téma k hovoru. Člověk se tak může seznámit s mnoha zajímavými lidmi, které by jinak třeba přehlédl či nemohl poznat, a to kvůli velké vzdálenosti, jež je od sebe dělí. Ani ti, co nemají v oblibě zajít si „jen tak pokecat", by neměli chaty zatracovat. Shání-li člověk nějaké informace, je často daleko efektivnější zeptat se než dlouze prohledávat internetové stránky.

Nepěknou stránkou chatů někdy bývá to, že se zde shromažďují i lidé pochybní. Přesvědčeni o anonymitě internetu mnohdy překračují i hranice zákonů – nejčastějším problémem bývá šíření dětské pornografie. Nutno ovšem podotknout, že správci českých chatů ve spolupráci s Policií ČR s těmito živly sice zdlouhavě, ale poměrně efektivně bojují.

WWW.XCHAT.CZ

Bezesporu největším chatem u nás je **Xchat**. V časech největší návštěvnosti (mezi 18. – 22. hodinou) se zde najednou schází přes deset tisíc lidí; jsou rozděleni do několika desítek stálých i nově zakládaných místností a probírají zde snad všechna možná témata. Vzhled i ovládání tohoto serveru jsou velmi propracované (na výběr je dokonce z více vzhledů – skinů), i když samozřejmě drobnější chybičky nalézt lze. Začínajícím uživatelům přijde vhod podrobná nápověda a velký tým administrátorů a správců ochotných poradit. Kdo si nerad povídá on-line, může využít taktéž velmi rozsáhlých fór, přehledně roztříděných do kategorií. Xchat.cz patří k portálu Centrum.cz a upozorňování na různé zajímavé části mateřského serveru lze také hodnotit kladně, i když někdo to považuje spíše za nutné zlo. Asi jedinou stinnou stránkou zůstávají nepříliš povedené profily uživatelů.

WWW.LIDE.CZ

Portál Seznam.cz provozuje druhý největší český chat pojmenovaný Lidé. Návštěvnost je tu o poznání menší, i když v časech největšího zájmu uživatelů jde také do tisíců lidí v několika desítkách místností. Grafické zpracování stránek je pěkné a účelné, i když za vzhledem Xchatu lehce zaostává. Ovládání je intuitivní a to, co uživatel nenajde sám, zodpoví mu přehledná nápověda. I zde se můžete zapojit do off-line diskuzí na fórech s mnoha tématy. V čem je však server Lidé.cz bezkonkurenční, to je systém profilů uživatelů včetně hodnocení fotografií. Graficky velmi pěkně zpracované vizitky návštěvníků jsou navíc propojeny s rozsáhlou seznamkou. Tvoří tak velmi zdatnou konkurenci dokonce i pro oblíbené profilové a seznamovací servery (např. Qhodnoceni.cz).

WWW.XKEC.CZ

Autoři stránek **Xkecu** se zřejmě řídili heslem „méně je někdy více", a tak svůj chat vytvořili sice ne tolik poutavý, ale maximálně jednoduchý a přístupný začátečníkům. Zde však výhody Xkecu asi končí. Velmi nízká návštěvnost, nepříliš přehledná fóra a absence třeba i jen pokusu o profily uživatelů staví tento server do role outsidera. Nicméně všechny chaty jsou hlavně o lidech, takže není třeba lámat nad žádným z nich hůl.

POKEC.ATLAS.CZ

Chat pojmenovaný jednoduše **Pokec** je provozován portálem Altas.cz. Jeho grafické provedení a přehlednost zaostává za ostatními. Ovšem návštěvnost je poměrně slušná a Pokec nabízí to, co jiné servery tohoto druhu ne – tzv. VIP pokecy. Čas od času na tento chat totiž zavítá známá osobnost a mluví s uživateli, resp. odpovídá na jejich otázky. Pokud VIP pokec zmeškáte, nevadí, rozhovory jsou archivovány. Pokec je také jediným ze zmiňovaných serverů, který neumožňuje off-line diskuze (již několikrát zmiňovaná fóra), a nedočkáte se zde ani profilů jednotlivých uživatelů.

WWW.XKO.CZ

Posledním, nikoliv však nejhorším chatem je **Xko**. Vzhled stránek působí na první pohled trochu chaoticky, ale časem mu určitě přivyknete. V ovládání sice budete možná na počátku trochu tápat, ale pěkně zpracovaná nápověda dokáže člověku pomoci. Na server Xko chodí také poměrně slušná řádka lidí, i když mezi nejnavštěvovanější chaty nepatří. Profily návštěvníků server nedisponuje, ale o možnost off-line diskuzí na fórech, přehledně rozdělených do jednotlivých kategorií, zde uživatel ošizen není.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

K ČEMU JE DOBRÝ INTERNET

Jestliže dosud nejste pravidelným a stálým uživatelem internetu, možná oceníte stručný přehled těch nejběžnějších činností, které se dnes s internetem dají dělat.

ELEKTRONICKÁ POŠTA (E-MAIL)

Jeden z nejrozšířenějších a nejpraktičtějších způsobů komunikace mezi lidmi, kteří internet již využívají. Na internetu máte poštovní (e-mailovou) schránku a do té vám chodí jak jednoduché zprávy (obdoba dopisů), tak „balíčky“ (čili zprávy *s přílohou* – s připojeným souborem nebo s více soubory). Schránku si pak vybíráte *poštovním programem* a zprávy čtete na počítači.

Mezi výhody patří jednoduchá *e-mailová* adresa (například *pepa@centrum.cz*), platící celosvětově; rychlost – je-li všechno v pořádku, trvá putování e-mailové zprávy z druhého konce světa jen sekundy až minuty; bezkonkureční cena – samo poslání a přijetí e-mailu bývá zdarma (s používáním internetu jako takového ovšem určité náklady spojeny jsou).

WEB (WWW)

Plným názvem World Wide Web (čili „celosvětová pavučina“) je mnohostranná síť neustále aktualizovaných informací a služeb. Natolik zastínila většinu ostatních služeb internetu, že v běžných situacích dnes mnozí mluví o „internetu“ a mají na mysli „web“. Web se využívá programem zvaným obvykle *prohlížeč webu* nebo anglicky *browser*.

Kdybychom napsali, že na webu najdete *všechno*, nebyli bychom daleko od pravdy (ve vztahu k lidskému duševnímu bohatství i chudobě). Umět informace najít ovšem vyžaduje určitou zručnost při využívání nejrůznějších vyhledávacích pomůcek.

Nestihli jste zprávy? Nevadí, podívejte se na ně na internetu.

PROGRAMY

Internet je obrovskou zásobárnou programů pro váš počítač – malých a jednoduchých i velkých a složitých, nesmírně užitečných i naprosto zbytečných, prospěšných i škodlivých. Jsou tu programy poskytované zdarma i zkušební verze programů, za jejichž plnohodnotné užívání je třeba zaplatit (a nakonec, v temných zákoutích, i jejich ukradené plné verze). Ať už potřebujete na počítači dělat cokoli a nevíte, zda a jaký program by k tomu mohl posloužit, nejdete do obchodu prohlížet krabice, jdete vhodný program hledat na internet.

MÉDIA

Internet umí zprostředkovat zvuk i obraz, jak živě vysílaný, tak ze záznamu. Prostřednictvím internetu je možné poslouchat mnoho světových rádií, sledovat leckterou televizní stanici, a když ne celé její vysílání, pak alespoň záznam některých pořadů, nejčastěji zpravodajských. Dostupné jsou některé hudební nahrávky i videoklipy. Celé hrané filmy jsou k dispozici zřídka (alespoň z legálních zdrojů), upoutávky jsou však pravidlem. Některé z výše jmenovaných zdrojů jsou dostupné zdarma, jiné mohou být placené.

Na internetu (na webu) nalezneme v té či oné podobě většinu sdělovacích prostředků (např. novin a časopisů), i těch, které mimo internet neexistují. Dostupný je též plný text mnoha literárních děl a výtahy či úryvky z jiných.

DISKUSNÍ FÓRA A KOMUNITY

Ať už jsou vaše zájmy jakékoliv a názory sebepodivnější, pravděpodobně najdete lidi, kteří je sdílejí a budou si o nich chtít povídat – ať už formou příspěvků do *fóra*, nebo bezprostřední formou *chatu* (vyslov „četu“), tedy „povídání si“ (ač pomocí klávesnice) s čekáním na okamžitou odezvu druhého.

KOMUNIKACE

Také telefon či textové zprávy (SMS) mají na internetu alternativu, a to v podobě posílání vzkazů (nejrozšířenější je program ICQ) a internetové telefonie.

-mjs

slovníček

ON-LINE (ONLINE)
OFF-LINE (OFFLINE)

Anglické slovo **on-line** (doslova „na lince“; vyslov „onlajn“) se vžilo i proto, že je většinou nelze česky elegantně opsat. Používá se jako příslovce či nesklonné přídavné jméno; vyjadřuje *stav připojení* k internetu (či ke konkrétní službě) nebo *způsob použití* programu či služby *za současného připojení* k internetu, případně *nezbytnost* tohoto připojení k úspěšnému použití služby. Protikladem je slovo **off-line**. Vyjadřuje stav či způsob užití, když právě připojeni nejste, nebo možnost užití, i když právě připojeni nejste.

SERVER

Toto často používané slovo je odvozeno od anglického ***serve*** (sloužit; podávat). Nazýváme jím počítače v internetu nebo v místní počítačové síti, které poskytují určitou službu, a také jednotlivé programy poskytující určitou službu.

ADRESA

Mluví-li někdo v souvislosti s internetem o *adrese*, zpravidla má na mysli buďto *e-mailovou adresu* (adresu schránky pro elektronickou poštu), anebo *adresu* nějakého *zdroje* na internetu (často označovanou URL – *Uniform Resource Locator*). Takovou adresu vepíšete do políčka *Adresa* prohlížeče a tím ke zdroji přistoupíte.

RYCHLOST INTERNETU

Co znamená rychlé připojení k internetu? Jak rychlé připojení je nezbytné?

Na užitečné či pociťované rychlosti připojení se podílejí dvě na sobě takřka nezávislé veličiny: *přenosová rychlost* a *odezva*. Přenosová rychlost či rychlost přenosu dat je asi dostatečně výstižné pojmenování samo o sobě. Odezvou myslíme prodlevu mezi odesláním požadavku do internetu a příchodem odpovědi na něj. Tato prodleva v každém konkrétním případě závisí i na tom, kam se se svým požadavkem obracíte, nicméně určitá základní prodleva je dána už způsobem připojení.

Proč odezva v podstatě nezávisí na přenosové rychlosti? Přenosovou rychlost vyjadřujeme jako množství dat, která jsme schopni přenést za jednotku času; měříme ji, když už přenos běží. Odezva zato vystihuje nejkratší obvyklou prodlevu, po které se tento přenos může rozběhnout, jakmile jsme o něj požádali.

Je zřejmé, že při některých způsobech používání internetu na odezvě záleží více než při jiných. Dlouhá odezva znesnadňuje, nebo takřka znemožňuje ta použití, která přímo závisejí na tom, že dva počítače v internetu na sebe reagují navzájem (tedy *interagují*, jde o *interaktivní* použití).

Takových použití je celá řada. Dlouhá odezva nevadí především při stahování souborů. Prohlížení webu však zpomaluje již citelně, protože každý prvek na webové stránce (nejčastěji obrázky) představuje nový požadavek na server. Tento jev velmi trápí on-line hráče a též uživatele, kteří potřebují přes internet pracovat na vzdáleném počítači. Delší odezva znesnadňuje i internetové telefonování.

JAK RYCHLOST VYJADŘUJEME

Na počítači měříme velikost souborů v bajtech (**B**), kilobajtech (**KB** – všimněte si prosím velkého **K**, jež podle vžité konvence neznamená tisícinásobek, nýbrž 1024násobek čili 2^{10}násobek), megabajtech a tak dále.

Přenosová rychlost v komunikaci se však vyjadřuje v bitech za sekundu a násobcích, nejčastěji v kilobitech za sekundu (**kb/s**) a v megabitech za sekundu (**Mb/s**). Malé **k** tentokrát zpravidla (a též podle konvence) značí tisícinásobek a zejména je důležité všimnout si, že *bajt* a *bit* jsou rozlišeny jen velkým a malým písmenem, přitom bajt je jednotka osmkrát větší. Záměna tak může vést k podstatným nedorozuměním.

JAK ZJIŠŤUJEME ODEZVU

Ke zjištění odezvy se běžně používá příkaz **ping** v příkazovém řádku. Napište **ping** a adresu serveru a stiskněte *Enter*, například **ping jyxo.cz**. Jak uvidíte, odezvu je praktické vyjadřovat v milisekundách. Ping změří celou cestu tam a zpátky, a změřená hodnota tedy závisí i na serveru, kterého se dotážete. Chcete-li zjistit typickou základní odezvu svého připojení, „pingněte" na nějaký „blízký" server svého poskytovatele připojení. Jako základní orientační měřítko si uveďme, že

- odezva řádově v milisekundách je *vynikající* a většina z vás nebude této výsady požívat,
- odezva v desítkách milisekund je *dobrá*,
- odezva zpravidla 100–200 ms je něco, s čím se při troše skromnosti „dá žít",
- odezva v řádu stovek milisekund a vyšší je zkrátka *velmi dlouhá* a internet vám bude připadat líný.

JAKÉ RYCHLOSTI JE TŘEBA

K pohodlnému prohlížení webu nepotřebujeme závratnou rychlost, ale především dobrou odezvu. Obstojné zobrazení většiny stránek zajistí už přenosová rychlost asi tak od 150 kb/s výše. Z běžných užití internetu jsou patrně nejnáročnější *proudová média*, kdy vzhledem k dnes dostupným proudům ve vysoké kvalitě je třeba dosahovat *průměrné* rychlosti alespoň 400 kb/s.

-mjs

```
Příkaz PING na jyxo.cz [212.71.128.65] s délkou 32 bajtů:

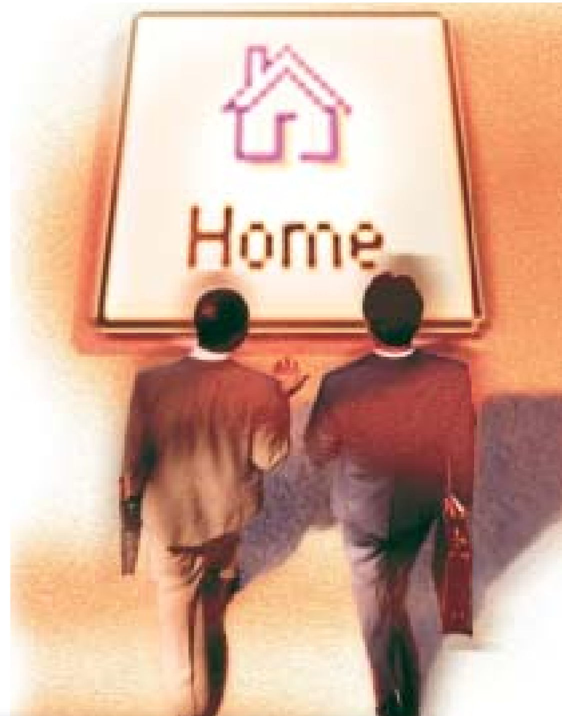
Odpověď od 212.71.128.65: bajty=32 čas=152ms TTL=59
Odpověď od 212.71.128.65: bajty=32 čas=209ms TTL=59
Odpověď od 212.71.128.65: bajty=32 čas=106ms TTL=59
Odpověď od 212.71.128.65: bajty=32 čas=195ms TTL=59

Statistika ping pro 212.71.128.65:
Pakety: Odeslané = 4, Přijaté = 4, Ztracené = 0 (ztráta 0%),
Přibližná doba do přijetí odezvy v milisekundách:
    Minimum = 106ms, Maximum = 209ms, Průměr = 165ms
```

Výstup příkazu **ping**, zobrazující odezvu dotázaného serveru.

Průzkumník Windows
Příkazový řádek
Synchronizovat

Příkazový řádek byste měli najít v *příslušenství*.

KUDY NA INTERNET?

Přinášíme přehled nejrozšířenějších způsobů přístupu k internetu a jejich základní charakteristiku se shrnutím výhod a nevýhod. Váš výběr však bude určen především dostupností v místě, kde připojení potřebujete, a cenou, kterou jste ochotni platit.

VYTÁČENÉ (KOMUTOVANÉ) PŘIPOJENÍ

Tak říkáme připojení k internetu, které funguje na běžných telefonních linkách bez jejich dalších úprav. K internetu se tak může, alespoň příležitostně, připojit skoro každý. Potřebujete pouze telefonní *modem*.

Modemy pro vytáčené telefonní připojení jsou v zásadě buďto *interní* (součást počítače), nebo *externí* („krabička" vně počítače). Tato technologie již v podstatě dosáhla maxima svých možností koncem minulého desetiletí a dále se téměř nevyvíjí, proto jsou telefonní modemy laciné a některé počítače, především pak notebooky, v sobě funkci modemu již obsahují.

Rychlost směrem k uživateli má teoretické maximum 56 kb/s, v praxi se modem připojí mírně nad nebo pod hodnotou 50 kb/s. Rychlost od uživatele je omezena na 33,6 kb/s v případě standardu V.90 nebo 48 kb/s v případě novějšího standardu V.92.

ANONYMNÍ TELEFONNÍ PŘÍSTUP

poskytuje	*tel. číslo*	*jméno*	*heslo*
Centrum	971 141 414	centrum@centrum.cz	centrum
Seznam	971 101 200	seznam	seznam
Tiscali	971 100 811	tiscali	tiscali
Volný	971 200 111	volny	volny

Abyste mohli vytáčené připojení k internetu využít, nemusíte dnes už nic zařizovat, neboť i k nám dorazilo „anonymní" připojení k internetu – poskytovatel zkrátka zveřejní telefonní číslo spolu s univerzálním jménem a heslem a připojit se může, kdo chce. Poskytovatel má z toho podíl na telefonních poplatcích za připojení.

Nevýhodou tohoto připojení je nevyhovující cenová politika. Ta byla klíčovou překážkou jeho masovějšího využívání i v době, kdy dostupné rychlosti ještě dostačovaly. Paušálního připojení jsme se přes ojedinělé pokusy nedočkali dodnes. Současná cena ve večerních hodinách a ve volné dny občasné připojení umožňuje, ale intenzivní využívání internetu tímto způsobem by stále vyšlo nepřiměřeně draho.

PŘÍKLAD CENY PŘIPOJENÍ MODEMEM (INTERNET 2002 A HOME STANDARD)

Hodina připojení mimo špičku	20,70 Kč
Hodina připojení v pracovních dnech od 6 do 18 hodin	60,80 Kč

ADSL – TO BYSTE DO TOHO DRÁTU NEŘEKLI

Obyčejná telefonní linka umožňuje přenášet data mnohem rychleji, než kolik nabízejí telefonní modemy, avšak jen na omezenou vzdálenost několika kilometrů. Proto není ADSL připojení dostupné všem, ale jen zákazníkům v tomto okruhu od patřičně vybavené telefonní ústředny (zařízením DSLAM). V síti Českého Telecomu je připojení ADSL nyní dostupné prý už na 88 % všech linek.

DSL je zkratka z anglického *Digital Subscriber Line* (*digitální účastnická přípojka*; *digitální* je ve skutečnosti v názvu nepřávem, *ADSL modemy* jen modulují data na frekvencích vyšších oproti modemům telefonním). Písmeno *A* doplňuje označení o *asymetrická*.

Na telefonní linku stačí instalovat *oddělovač pásma*. Jste-li zruční, můžete si pořídit *samoinstalační balíček* a provést to sami. Linka bude pro telefonní hovory fungovat jako doposud, zatímco ve vyšším frekvenčním pásmu bude dostupná pro připojení k internetu, aniž by to mělo na telefonování nebo příjem hovorů vliv.

ADSL poskytují různé firmy (přehled nabídek najdete na webu *www.dsl.cz*), většinou v telefonní síti Českého Telecomu. Některé budují i vlastní sítě a od Telecomu si pak pronajmou jen místní smyčku. Sám Telecom rovněž poskytuje ADSL, a to pod názvem Internet Expres (*www.internetexpres.cz*).

Přehled nejčastěji nabízených nominálních rychlostí vidíte v tabulce. Nabízí se i 2048/512 (nebo 2048/384), ale již velmi draho. Možnou rychlost může omezit také vzdálenost od ústředny.

Cenově dostupná připojení ADSL jsou žel omezena vysokými agregačními poměry a měsíčními limity přenesených dat, po jejichž překročení budete buďto doplácet, nebo vám bude rychlost dočasně snížena. Běžný uživatel se však do limitů vejde bez větších potíží. Za lepší podmínky (nižší agregaci, vyšší limity) se již tvrdě připlácí.

Skutečná rychlost se působením agregace pohybuje v průměru asi do dvou třetin uváděné nominální. Odezva je v lepších případech pod 100 ms, v horších do 150 ms.

MODEM — info

Modem je zkratkové slovo utvořené ze spojení *modulátor/demodulátor*. Označuje se jím zařízení určené k převodu digitálních dat (dat z počítače, tedy číslic) na *analogový* signál (tedy signál z reálného světa, využívající fyzikálních veličin); tomuto procesu se říká *modulace*. Opačný postup, kterým zařízení převede přijatý signál zpět na číslicová data, se nazývá *demodulace*.

ISDN – PŘÍLIŠ MÁLO, PŘÍLIŠ POZDĚ

ISDN je technologie dosti stará – z 80. let. Je to vlastně digitální telefonní linka protažená až k účastníkovi. Proto je dostupná tam, kde již proběhla digitalizace sítě. Ve světě se technologie ISDN výrazněji prosadila pouze v Německu a v menší míře v Japonsku, jinak zůstává okrajovou záležitostí, může však připadat v úvahu v oblastech, kam dosud nedosahuje ADSL. Bude-li připojení ADSL v místě později zpřístupněno, je možné je zavést i na linku ISDN.

ISDN v základní variantě B nabízí dva přenosové kanály, každý s kapacitou 64 kb/s. Buďto lze jeden kanál využívat pro data a jeden ponechat pro hlasové hovory, nebo je možné oba kanály sdruženě využívat pro data a získat tak kapacitu 128 kb/s.

Přípojku zřizuje Telecom (viz *www.euro-isdn.cz*). Na přípojce ISDN platí v zásadě stejné hovorové a datové tarify jako na obyčejné telefonní lince, můžete si však za svého telefonního operátora, jakož i za poskytovatele internetu přes ISDN zvolit i jinou firmu. Pak budou platit její cenové programy. Paušální připojení žel k dispozici není, proto lze linku využívat jen podobně

PŘÍKLADY CEN ADSL

typ připojení	*rychlost*	*omezení*	*agregace*	*cena*	*poskytuje*
Levné připojení	256/64 kb/s	2 GB	1 : 50	653,31 Kč	SkyNet (*adsl.skynet.cz*)
Střední připojení	512/128 kb/s	4 GB	1 : 50	886,55 Kč	GTS (*www.gtsdoma.cz*)
Rychlé připojení	1024/256 kb/s	6 GB	1 : 50	1130,50 Kč	EMEA Telecom (*www.ahoj.cz*)

omezeně (anebo draho) jako vytáčené připojení, jen rychlost je vyšší. K připojení potřebujete ISDN adaptér („modem“).

KABEL – MÁ TAK NĚKDO ŠTĚSTÍ

Připojení po televizním kabelu je dnes zhruba to nejlepší, co je k dispozici v oblastech, kde je dostupné. Na kabelu se skutečnou rychlostí spíše přiblížíte k nominální, nebo ji někdy i překročíte. Je na něm rychlejší odezva (v rozsahu asi tak 8–45 ms podle serveru, na který přistupujete) a podstatně měkčí omezení přenášených dat. S rozšiřováním ADSL do oblastí pokrytých kabelem si tyto dvě technologie konkurují, což přináší tlak na zlepšování nabízených podmínek. Nevýhoda kabelu, která možná nevychází z technologie, ale z přístupu provozovatelů, jsou poněkud častější výpadky sítě. Největší kabelové sítě u nás jsou UPC (*www.upc.cz*), nabízející službu Chello (*www.chello.cz*), a Karneval (*www.karneval.cz*).

PŘÍKLADY CEN SLUŽBY CHELLO (*WWW.CHELLO.CZ*)

	rychlost	*omezení*	*cena*
easy	256/64 kb/s	5 GB	555 Kč
light	1024/128 kb/s	10 GB	779 Kč
classic	2048/256 kb/s	20 GB	1224 Kč

JINÉ DATOVÉ OKRUHY

Na některých místech naší republiky jsou dostupné pevné datové okruhy, které mohou nabízet velmi zajímavé parametry, srovnatelné, nebo dokonce překračující kabel televizní. Ke šťastným patří například obyvatelé některých částí Brna, kde je dostupný Netbox (*www.netbox.cz*).

GPRS – I ŽELVA DOLEZE DO CÍLE

GPRS v tomto článku pro jednoduchost označíme za „internet v mobilní síti GSM“. Normálně by vycházel dosti draho, avšak Eurotel i T-Mobile nabízejí paušální tarify bez časových a datových omezení, díky čemuž jsme jednou z mála zemí na světě, kde je mobilní internet dostupný každému vážnému zájemci. Využít jej můžete pomocí mobilního telefonu s podporou pro GPRS, který musíte nějak propojit s počítačem – kablíkem, infračerveně nebo přes Bluetooth. Využíváte-li GPRS intenzivněji a nechcete si blokovat telefon, můžete si pořídit samostatný adaptér (modul), například v podobě karty do notebooku. GPRS poskytují všichni tři naši operátoři GSM, leč pouze Eurotel a T-Mobile nabízejí neomezený paušál.

Maximální rychlost je dána počtem časových slotů („chlívečků“) sítě GSM, které přístroj umí sdružit. Každý slot představuje kapacitu nejvýše 21,4 kb/s (v síti T-Mobile za ideálních příjmových podmínek) nebo nejvýše 13,4 kb/s (v síti Eurotel v reálných podmínkách), a to jen jedním směrem. Běžně telefony umožňují sdružit směrem k uživateli až čtyři sloty, což dává maximum 85,6 kb/s (v síti T-Mobile) nebo maximum 53,6 kb/s (v síti Eurotel). Směrem od uživatele se sdružují nejvýše dva sloty.

PŘÍKLADY PAUŠÁLNÍCH TARIFŮ GPRS

tarif	*cena*
Eurotel Data Nonstop II	772,31 Kč
T-Mobile Data Unlimited Special	772,31 Kč

Přenosová rychlost je tedy v praxi srovnatelná s vytáčeným připojením, drtivá je však odezva v řádu 500–1000 milisekund. Když pak načítáte webovou stránku, která obsahuje třeba dvacet prvků, o něž prohlížeč požádá server, za každou takovou žádost připočtěte tuto odezvu, a jste až na dvaceti sekundách, které jen tak přibudou k celkovému času potřebnému k načtení stránky. Poslat přes GPRS několik platebních příkazů prostřednictvím internetového bankovnictví vyžaduje trpělivost hodnou stoleté želvy (a k tomu šálek dobré kávy). Jedinou výhodou je skutečnost, že služba GPRS je dostupná všude, kde je signál sítě GSM.

EDGE – TURBOŽELVA

EDGE přináší nová modulační a kódová schémata, kterými dokáže až ztrojnásobit datovou kapacitu mobilní sítě GSM, a tedy i GPRS. Pro EDGE potřebujete mobilní telefon s podporou pro EDGE.

EDGE u nás posud nabízí pouze operátor T-Mobile. Pokrytí je zatím omezeno na dílčí oblasti velkých měst (Prahy, Brna, Ostravy, Plzně, Olomouce a Českých Budějovic) a očekává se, že se bude rozšiřovat pozvolna – vybavit všechny základnové stanice potřebným zařízením je náročné a nákladné, především proto, že hustota stanic je v síti GSM vysoká. V oblastech mimo dostupnost EDGE však telefon automaticky přechází na GPRS – nezůstanete tedy zcela bez přístupu k internetu.

Maximální nominální rychlost EDGE směrem k uživateli je až 59,2 kb/s na jeden slot (při ideálním příjmu signálu), takže při sdružení čtyř slotů získáme maximum 236,8 kb/s; v praxi se rychlost bude pohybovat spíše kolem 150 kb/s. Od uživatele činí maximum při sdružení dvou slotů 118,4 kb/s. Smutnou stránkou je dlouhá odezva, která zůstala na úrovni GPRS, tedy v řádu 500–1000 ms.

T-Mobile zatím poskytuje EDGE podle stávajících datových tarifů pro GPRS, avšak od dubna 2005 plánuje zavést příplatek 200 Kč nebo omezení rychlosti na 85 kb/s, a to podle volby zákazníka.

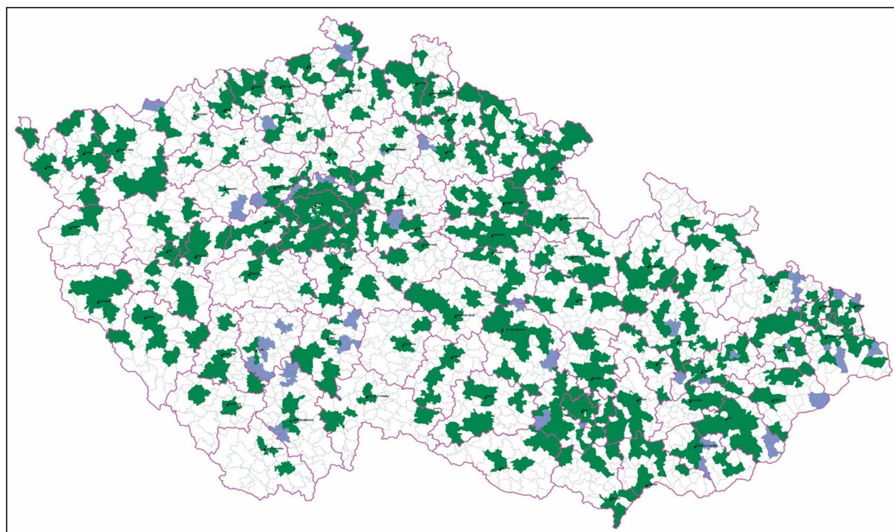
CDMA – LOV NA SIGNÁL

V létě loňského roku spustil Eurotel po určitých odkladech mobilní datovou síť třetí generace pod názvem Eurotel Data Expres. Je postavena na technologii CDMA2000 1×EV-DO, a to ve verzi pro pásmo 450 MHz, které Eurotelu „zbylo“ po starém mobilním systému NMT, jenž už má jen minimum zákazníků, a tak se podařilo většinu spektra uvolnit.

Eurotel je shodou okolností první operátor na světě, který tuto síť spustil v tomto pásmu, což s sebou přineslo jednu nepříjemnost – k dispozici byl a dosud je pouze jeden model potřebného modemu, a sice od korejského výrobce GTRAN. Ač prý zkušební várka byla bez problémů, do prodeje se posléze dostalo mnoho kusů, které zákazníci museli reklamovat, a určité potíže s modemy přetrvávají. Postupně se je uživatelé buď učí obcházet, nebo opakují reklamace, dokud nezískají modem, který jim funguje dobře.

Dostupný modem je maličký a má vlastní baterii, na niž by měl vydržet dvě hodiny provozu. Doma jej však běžně necháte zapojený přes adaptér do elektrické zásuvky. Modem je vybaven malou výklopnou odnímatelnou anténou. Místo ní můžete připojit 60cm „prutovku“ s magnetickým podstavcem (součástí dodávky), kterou je nejlépe umístit na něco vodivého, co anténě poslouží jako *protiváha* (a co tak zlepší příjem signálu). Prodávají se i antény směrové.

Nominální rychlost směrem k uživateli může být až 2,4 Mb/s, avšak jen za ideálních příjmových podmínek. Rychlost se

Dostupnost ADSL v síti Českého Telecomu – mapu přinášíme i na CD.

přizpůsobuje kvalitě příjmu u uživatele až na pouhých 38,4 kb/s při hraničních podmínkách. Je-li v sektoru sítě právě připojeno více uživatelů, o frekvenci se navíc dělí, a tak každý získává data na „své“ nominální rychlosti, jen když na něj zrovna vyjde řada. Vzhledem k tomu, že nejvyšší nominální rychlost je 64krát vyšší než nejnižší, není tolik důležité být v sektoru sám, důležitější je zajistit si kvalitní příjem signálu. Lépe je mít malý díl z velkého koláče než celý malý koláček…

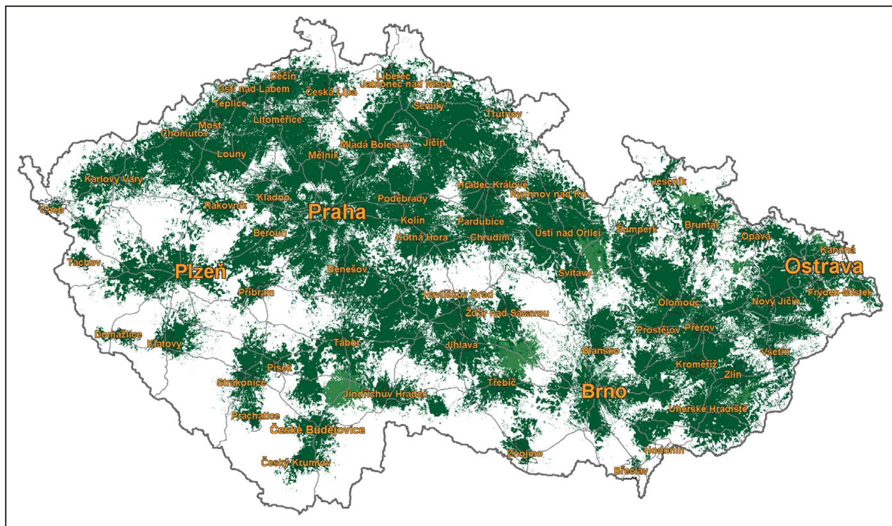
Uživatelé v dobrých příjmových podmínkách dosahují asi tak 200–300 kb/s při zatížené síti a až jeden megabit při nezatížené síti, výjimečně megabit i překročí. Naopak uživatelům s mizerným příjmem se internet plazí šnečím tempem, i když jsou v sektoru téměř sami. Při skutečně mobilním užití pravděpodobně budete rádi, že to „nějak jede“, avšak doma si budete muset dát záležet s vhodným umístěním antény, abyste dosáhli důstojných rychlostí. Tato služba je zatím vhodná spíše pro zkušenější uživatele a „kutily“, kteří se dovedou postavit technickým obtížím.

EUROTEL DATA EXPRES

nominální rychlost	*cena*
2457,6/153,6 kb/s	1069,81 Kč

Nominální rychlost od uživatele je 153,6 kb/s a za dobrých podmínek je reálně dosažitelná. Na více zatížené síti nebo v horších podmínkách se bude pohybovat spíše kolem 100 kb/s. Odezva se pohybuje kolem 150 ms, po chvilce neaktivity však první prodleva bývá kolem sekundy.

Síť Eurotel Data Expres dosud zdaleka nepokrývá celou republiku, nicméně by měla zasahovat už 80 % populace. Stihla si získat již asi 30 000 zákazníků. Mnohé proto, že neměli na výběr, jiné proto, že oceňují mobilitu či absenci datových limitů. Podrobná mapa pokrytí je na stránkách Eurotelu (*www.eurotel.cz*). Jde jen o vypočítaný model, podmínky v terénu je třeba vyzkoušet.

Pokrytí signálem Eurotel Data Expres. Světle zelená značí pokrytí plánované ke konci února.

WI-FI – JAKO ŠAFRÁNU

Wi-Fi je technologie bezdrátové místní sítě, určená především pro mobilní počítače. Ze své podstaty nemůže Wi-Fi vykrývat velké oblasti, přístupové body („hot spoty“) jsou proto umístěny do některých konferenčních center, hotelů, restaurací či kaváren. Přístup přes Wi-Fi je dostupný jen v těchto prostorách a bezprostředním okolí.

Český Telecom těchto bodů provozuje šedesát a jejich použití zpoplatňuje pomocí předplacených karet. Počet přístupových bodů v síti Eurotel WiFi Jet již překračuje 150. Obě sítě mezi sebou umožňují *roaming* (platíte podle cenového programu jednoho, využíváte hot spot druhého). Desítky svých hot spotů provozuje také T-Mobile.

Některé body Eurotelu pokrývají omezené obytné oblasti a počítají s instalací vnější antény na přímou viditelnost, podobně jako lokální sítě Wi-Fi, kterým se odděleně věnujeme níže.

Jestliže v takové oblasti náhodou bydlíte nebo se často vyskytujete v místě přístupového bodu s notebookem, můžete využít paušál WiFi Jet Nonstop za 1426,81 Kč (s DPH). Služba to není nejlevnější, avšak v každém hot spotu se mezi právě připojené uživatele rozdělují nominálně 2 Mb/s.

LOKÁLNÍ WI-FI SÍTĚ – KAM DOHODÍTE KAMENEM

Obecná dostupnost vybavení pro Wi-Fi a jeho veřejně dostupné frekvenční pásmo způsobily, že pro nedostatek (nebo nákladnost) jiných možností se vynořily různé drobné Wi-Fi sítě: působí v omezených oblastech, „přeprodávají“ konektivitu získanou jinak, jsou provozovány různými firmičkami a sdruženími a nabízejí nejrůznější cenové programy, včetně laciných s poměrně omezenou rychlostí internetu. Využití si obvykle žádá instalaci antény na přímou viditelnost nejbližšího bodu, který navíc nemůže být dále než „co by kamenem dohodil“, neboť Wi-Fi nesmí překračovat omezený vysílací výkon 100 mW a na přímou viditelnost funguje asi do 100 metrů. Mapku a přehled sítí najdete zde: *http://www.internetprovsechny.cz/wifi.php*.

Spolehlivost těchto sítí se případ od případu liší. Svým rozmachem se v některých městských oblastech vystavily vzájemnému rušení. Šíření ADSL jejich význam postupně tlumí.

MIKROVLNY – KAM DOHLÉDNETE

Pod tímto souhrnným nadpisem uveďme, že řada zavedených firem poskytuje internet bezdrátovými spoji na přímou viditelnost v dosahu kilometrů. Poskytovatel má své body umístěny na velmi vysokých budovách, komínech a podobně. Anténa se u zákazníka montuje zpravidla na střechu, tak aby na přístupový bod „viděla“.

Jde o připojení spolehlivá a s krátkou odezvou, avšak rychlost nebývá závratná, anebo připojení vychází dosti draho. Při nedostatku jiných možností se v minulosti k těmto připojením uchylovali i nároční soukromí uživatelé, avšak se šířícím se připojením ADSL a s nástupem CDMA již tento typ připojení ztrácí pro soukromé užití na významu, pokud se ovšem nedohodnete na připojení celé malé obce nebo paneláku.

Jedním z nejznámějších poskytovatelů je Tele2 (*www.tele2.cz*), cenově zajímavý je Bluetone Internet Wireless (*www.bluetone.cz*), existuje i řada poskytovatelů místního významu (například *www.licanet.cz*).

-mjs

AGREGACE (info)

Předpokládejme agregační poměr 1 : 50. Zjednodušeně to znamená, že poskytovatel vlastně „prodal jednu linku padesátkrát“, to znamená, že o nominální rychlost v názvu linky se ve skutečnosti dělí až padesát uživatelů. Nemějme mu to za zlé. Garantovat tuto rychlost trvale jednomu uživateli by bylo drahé a zbytečné – po většinu času by nebyla téměř vůbec využita. V typické situaci část z padesáti zákazníků není v danou chvíli vůbec připojena a ti, kteří připojeni jsou, obvykle nestahují data trvale, nýbrž nárazově. Například když čtete web, stahujete data obvykle jen ve chvílích, kdy se vám načítá nová stránka, po zbytek času linku nevyužíváte, a její kapacitu tedy může využít někdo jiný.

FUP (FAIR USE POLICY) (info)

Agregační poměr 1 : 50, který si opět uvedeme pro příklad, je z principu určen pro občasné zájemce, jinak by si žádný uživatel mnoho rychlosti neužil. Stačilo by několik zákazníků s potřebami výrazně převyšujícími očekávání, a kvalita služby by se všem ostatním dramaticky snížila. Před tím je mají ochránit *pravidla spravedlivého užívání*. Obecně vzato je to nějaká forma *omezení*, které by typický uživatel pocítit neměl. Spočívá nejčastěji v omezení rychlosti po překročení určitého objemu přenesených dat za jednotku času (například za týden). Omezení je dočasné a při následujícím vyhodnocení (za týden či za měsíc) může být opět zrušeno. Alternativním způsobem ochrany je zpoplatnění nadlimitních dat.

NEDEJTE SE NAPÁLIT

S pořízením počítače se objevuje otázka, kterými programy jej vybavíte. Přepálení „některých“ programů na CD u kamaráda nemusí být tou nejlepší cestou.

V článku se budeme zabývat programy běžně používanými (tedy textovými editory, tabulkovými procesory, programy pro archivaci a běžné úpravy fotografií z digitálních fotoaparátů, hrami a dalšími programy).

Můžete si vybrat z programů, které nabízejí prodejci, nebo z programů volně šiřitelných. Volně šiřitelný neznamená, že se nutně jedná o programy, za které nemusíte platit. Některé z těchto programů jsou zdarma, někteří autoři za používání svých programů poplatek vyžadují. Ale ten nedosahuje cen, které zaplatíte v obchodech.

PŘEPÁLENÉ INSTALAČNÍ CD

Můžete se rozhodnout také pro přepálení instalačních CD od známých. Tato cesta má ale jeden háček: stále narůstá počet výrobců, kteří své produkty ochraňují. Po instalaci se vám tedy může stát, že program bude požadovat aktivaci u výrobce produktu – ten pak může zjistit, že se jedná o pirátskou kopii.

Podobně můžete dopadnout i v případě, že si instalační cédéčko koupíte za velmi výhodnou cenu na tržišti. Od známých si můžete vyžádat v případě potřeby kódy, které jsou při instalaci vyžadovány, u prodejce na tržišti to bude obtížnější.

Podle zpráv od organizací, které se zabývají bojem proti pirátsky šířenému programovému vybavení, se před Vánocemi objevily případy, kdy prodejci prodávali čistá CD, pouze do krabičky vložili okopírovaný obal.

NA CO SI DÁT POZOR

Kupujete-li počítačové programy spolu s novým počítačem, chtějte originální verze CD nosičů, ze kterých koupené programy v případě potřeby znovu nainstalujete. K těmto CD je obvykle přiložena i licenční smlouva, v některých případech i tištěný manuál (i když stále více výrobců od tištěných manuálů upouští).

Originální CD je od výrobce potištěno, často bývá opatřeno ochrannými prvky (mezi nejčastěji používané patří hologramy). Narazíte-li na cédéčko popsané fixem nebo na cédéčko polepené papírem, mělo by vás to varovat.

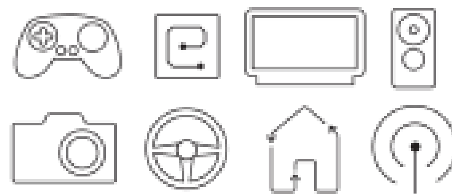
MNOHO PROGRAMŮ NA JEDNOM CD

Nabídne-li vám někdo cédéčko, na kterém jsou např. všechny grafické programy od společností Corel a Adobe, s velmi vysokou pravděpodobností se jedná o nelegální cédéčko.

Jsou však i cédéčka se soubory tzv. volně šiřitelných programů a jejich prodej je legální. V tomto případě můžete zůstat klidní. Pravidla pro distribuci volně šiřitelných programů (shareware, freeware) takový způsob distribuce umožňují.

-mzi

inzerce

CES: ZÁBAVA 2005

Každý rok začíná pro skutečné příznivce spotřební techniky veletrhem CES (Consumer Electronics Show) v Las Vegas – a to hned na začátku ledna. Ani letos tomu nebylo jinak a náš časopis vám přináší několik postřehů o novinkách na něm prezentovaných.

ZÁBAVA A ZASE ZÁBAVA

Je to až s podivem, kolik lidí taková výstava dokáže přitáhnout, ale věřte, nebo ne, většina výstavních pavilonů byla nabitá k prasknutí nejen vystavovateli, ale především těmi, kdo chtěli vidět na vlastní oči, jaké inovace, nebo dokonce přímo novinky tento rok nabídne. Pokud bychom chtěli letošní CES nějak charakterizovat, pak bychom jednoznačně museli říci, že to byla výstava osobních přehrávačů, mobilních telefonů, harddiskových rekordérů, velkých plochých televizorů a v neposlední řadě přehrávačů založených na technologii blu-ray. Počítače se zrychlují a výrobci grafických karet

SVĚTEM VLÁDNE ZÁBAVA. ZATÍMCO „KLASICKÉ" POČÍTAČOVÉ VELETRHY SKOMÍRAJÍ, VÝSTAVA SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY CES JENOM KVETE.

Nový design počítačů jako centra multimediální zábavy byl stále častěji vidět po celém výstavišti. Nově se do výroby takových přístrojů pustila i firma MSI; až donedávna byla zaměřena pouze na výrobu základních desek a grafických karet.

se snaží z počítačových her udělat naprosto realistickou zábavu. V oblasti softwaru se asi nejdále dostala Microsoft Windows XP Media Center s podporou multimediální zábavy na co nejširší bázi.

Začněme **osobními přehrávači**. Největší úspěch zaznamenává přehrávač iPod od společnosti Apple, jehož sluchátka jsou často vidět na uších lidí i mimo výstaviště. A ostatní firmy velmi rychle pochopily, že tady je skutečně pole neorané. A tak se přehrávače přestěhovaly do propisovaček, do hodinek, mají různé tvary, různý způsob uložení dat – buď v paměti, nebo na miniaturním pevném disku.

Mobilní telefony jsou dnes už zařízením, ve kterém je zcela běžně integrován digitální fotopřístroj, a dokonce se objevují modely, které z jedné strany vypadají jako fotoaparát a z druhé jako mobilní telefon. Samozřejmostí je podpora datových přenosů, takže takový telefon je pak prostředníkem pro výměnu dat mezi vámi a vašimi blízkými.

Harddiskové rekordéry jsou velmi zajímavou a neuvěřitelně rychle se rozvíjející oblastí spotřební techniky. Zatímco dříve jste zaznamenávali pořady na videorekordéry a na videokazety a byli

Creative nabízí pro zájemce o hudební zážitek opravdu nepřeberné množství různých typů výrobků.

jste nuceni potřebnou nahrávku dlouze vyhledávat nebo se obávat zamotání pásku, nyní se můžete k libovolné nahrávce dostat během krátkého okamžiku. Zajímavé nahrávky si pak můžete vypálit na disk DVD pro archivaci.

Velké **ploché televizory** jdou dvěma směry – mají buď podobu plazmových modelů, nebo LCD obrazovek. V obou případech je dojem z obrazu neskutečně krásný, nicméně plazmové obrazovky kromě vyšší spotřeby energie trpí velkou nectností – pokud zobrazujete statický obraz delší dobu, může dojít k nevratnému poškození zobrazovací vrstvy. Přesto však plazmové obrazovky drží s mladšími LCD obrazovkami stále krok. Dnešní počítačové monitory jsou už opravdu pouze typu LCD, s klasickými se dnes už téměř nesetkáte. Samsung však přišel s inovací klasické, katodové obrazovky: zlepšil u ní barevné podání a zvětšil vychylovací úhel, a v důsledku toho zmenšil hloubku monitoru a televizoru hned o několik centimetrů.

KAPACITA DVD UŽ NESTAČÍ

Technologie blu-ray slouží k ještě kvalitnějšími záznamu obrazu; v Americe bude mít 50 % domácností v roce 2006 televizi s vysokým rozlišením. Technologie DVD už nestačí, proto bude nahrazena právě technologií blu-ray. Trh tu tedy je, aspoň zatím v USA, u nás

I takový typický výrobce počítačů, jako je Dell, se pustil do výroby televizorů. Inu, co chce trh, tomu se Dell vždy dokázal přizpůsobit.

si budeme muset chvíli počkat. Samozřejmě že v současné době se hovoří už i o možnosti záznamu na disk blu-ray, a tak bude možné na toto médium zálohovat i velké objemy dat – na jednu vrstvu disku blu-ray se vejde 25 GB dat.

Vedle blu-ray existuje ještě alternativa s názvem **HD-DVD**, prosazovaná především firmami Toshiba, NEC a Microsoft. Jde

Panasonic je jednou z prvních firem, které uvedly na trh přehrávač blu-ray.

o disk, který je pokračovatelem DVD, ale má vyšší kapacitu (na jednu vrstvu disku HD-DVD se vejde 15 GB dat) a díky novým algoritmům pro záznam obrazu se může rovnat zmíněné technologii blu-ray. To jsou dvě cesty, kudy půjde zábava – ale který formát si vyberou distribuční firmy, a který bude tedy propagován, to je ve hvězdách.

Zábava a zase zábava – to je motem i pro Microsoft a jeho Media Center; tenhle systém bude jednou obsluhovat nejen rádia, televize, přehrávače všeho možného, autorádia, navigační systémy, ale i příslušenství v autě. No nazdar! Jen abychom nemuseli mezi dvěma startováními motoru z auta vystoupit a pak zas do něj nastoupit…

Milan Loucký

Samsung předvedl na výstavě největší televizor dneška – TV s úhlopříčkou 102" (259 cm)!

inzerce

PROGRAM NEJEN PRO STUDENTY

Pět výherců se může těšit na ceny od společnosti Microsoft. Ve hře jsou tři kancelářské balíky Microsoft Office 2003 pro studenty a učitele a dvě bezdrátové optické myši Microsoft Wireless Optical Mouse.

Česká pobočka společnosti Microsoft Corporation, která se zabývá výrobou a prodejem softwaru a hardwaru, zahájila činnost v roce 1992. Posláním společnosti Microsoft je umožnit lidem a organizacím v České republice zcela naplnit jejich potenciál, podnějící rozvoj vzdělané a prosperující znalostní společnosti. A to prostřednictvím špičkového softwaru, který s využitím umu českých a slovenských odborníků vytváří bezpečné a důvěryhodné prostředí pro své uplatnění ve všech oborech a lidských činnostech.

O VÝHŘE

Microsoft Office 2003 pro studenty a učitele nabízí uživatelům stejné aplikace jako Microsoft Office 2003 Standard. Je určen zejména pro rodiny se studujícími dětmi a tomu odpovídá i velmi výhodná cena a určení pouze pro nekomerční účely. Více informací naleznete na internetových stránkách: *http://www.microsoft.com/cze/office/student/*.

soutěž

DNEŠNÍ OTÁZKA:

Které aplikace obsahuje Microsoft Office 2003 pro studenty a učitele?

a) MS Word 2003, MS Excel 2003 a MS Outlook 2003;

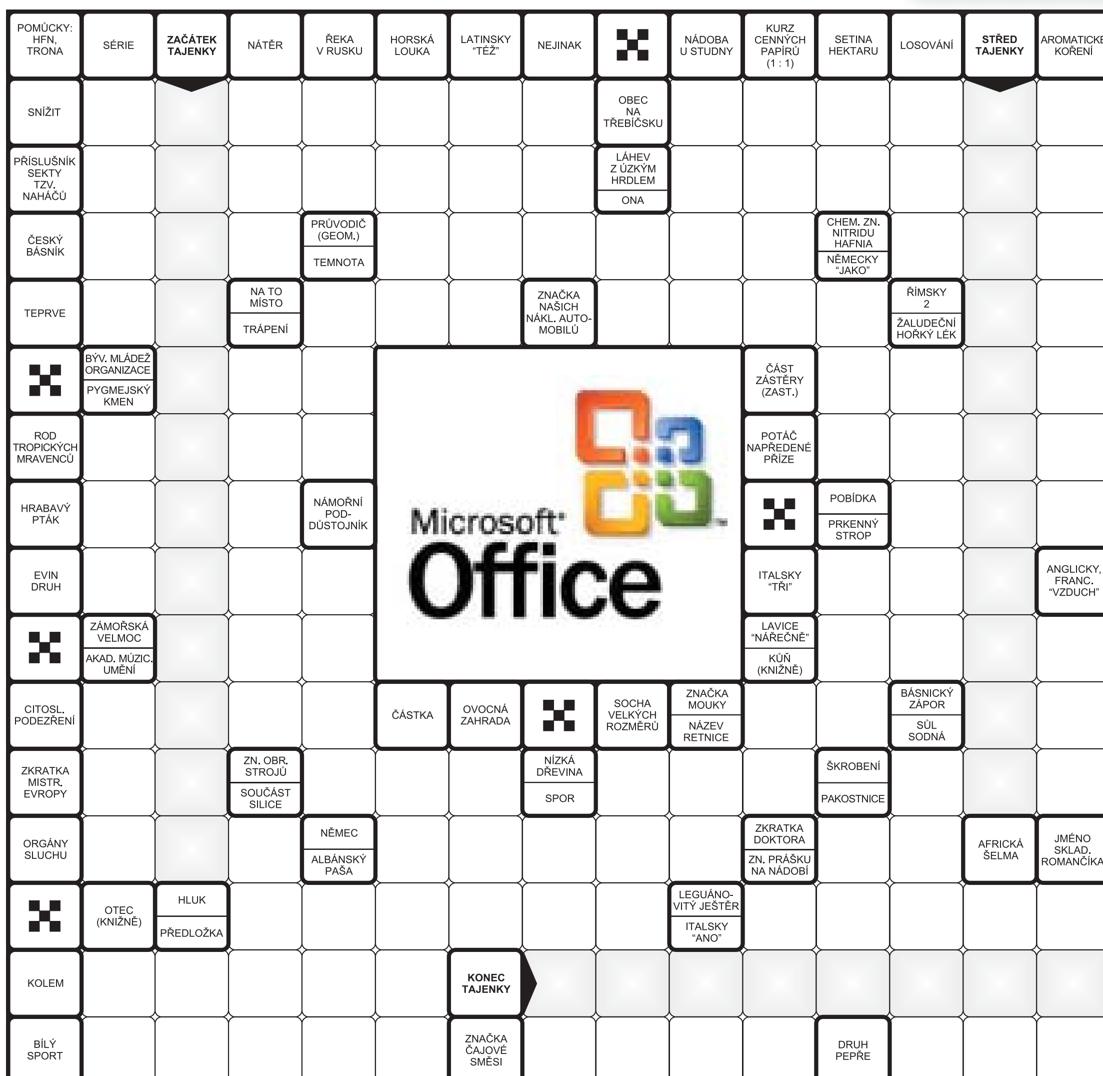
b) MS Word 2003, MS Excel 2003, MS PowerPoint 2003 a MS Outlook 2003;

c) MS Word 2003, MS Excel 2003, MS PowerPoint 2003 a MS Access 2003.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do 18. února 2005 buď na korespondenčním lístku označeném heslem **MICROSOFT** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka02@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 5/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK02*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**. Slovo Vogel oddělte od příznaku PK02 mezerou. Příznak PK02, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka:** +420 284 820 470.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

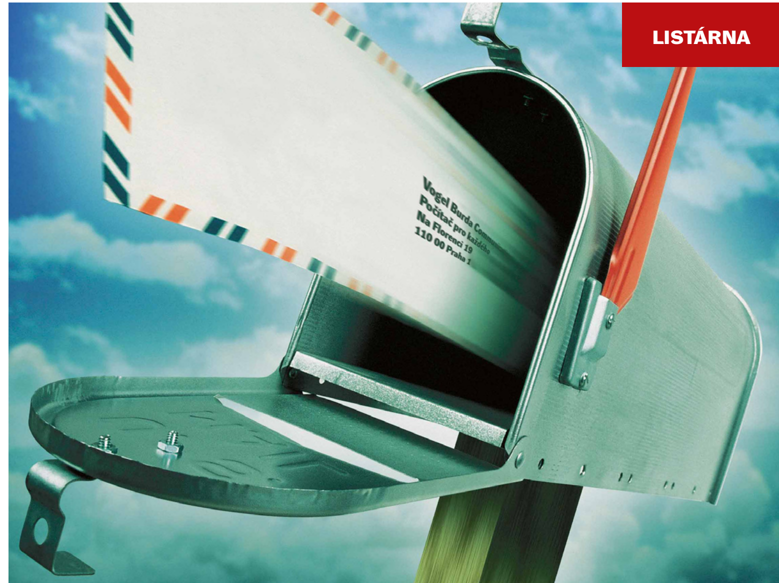

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 24/2004** zní: Celkový počet slov v anglické verzi programu PC Translator je více než 2,9 milionu (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 24** zní: PC Translator je **užitečný pomocník při překladu textů.**

Jazykové programy od společnosti **Langsoft** vyhrávají: Jozef Markovič z Veselí nad Moravou a Kristýna Křemečková z Hulína (slovník a překladač PC Translator) a Luboš Daněk z Dobrušky a Eva Vrabcová z Jičína (výukový program Language Teacher). Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

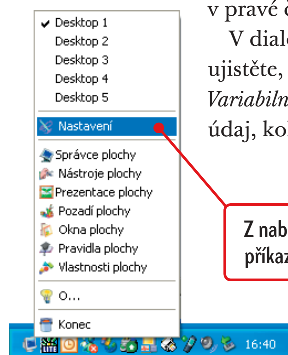
V pořadu S PPK na internet jste ukazovali program Dexpot, který umožňuje vytvořit různé pracovní plochy. Mohu přidat další plochy, nebo je možné pracovat pouze s pěti plochami, které program nabízí?

Dexpot nabízí standardně pět pracovních ploch, jejich počet však můžete zvýšit až na dvacet.

Z nabídky Dexpot vyberte příkaz **Nastavení** (obr. 1). Hlavní nabídku zobrazíte kliknutím pravým tlačítkem na ikonu programu v pravé části hlavního panelu.

V dialogovém okně *Dexpot – nastavení* se ujistěte, že pracujete na kartě *Hlavní*. V části *Variabilní plochy* nastavte v seznamu *Počet ploch* údaj, kolik ploch chcete používat (obr. 2).

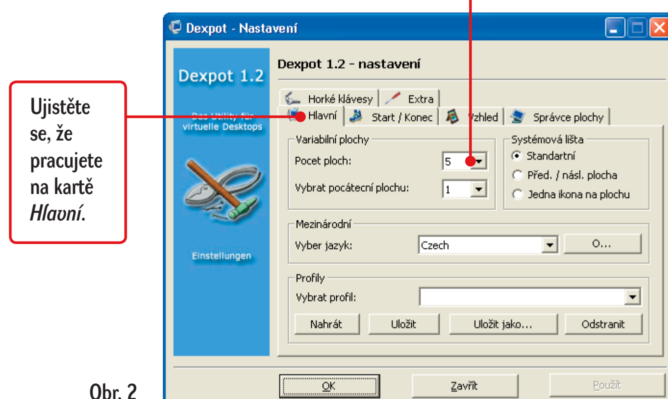
-mzi

Obr. 1

Z nabídky vyberte příkaz **Nastavení**.

V seznamu *Počet ploch* nastavte požadovaný počet ploch.

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Hlavní*.

Obr. 2

Jaký význam má ve Wordu XP kreslicí plátno? V předchozí verzi nebylo.

Kreslicí plátno se ve Wordu poprvé objevilo ve verzi XP (2002) a najdete ho i ve verzi 2003. Jedná se vlastně o místo v dokumentu, které se vymezí pro kreslení obrázků a různých schémat.

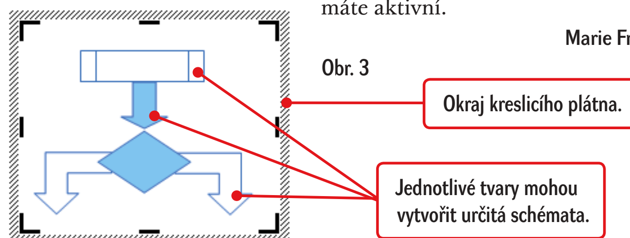
Jestliže si zobrazíte panel nástrojů *Kreslení* (například na standardním panelu nástrojů kliknutím na ikonu **Zobrazit panel Kreslení**), pak při kliknutí na jakýkoliv kreslicí nástroj se plátno okamžitě automaticky zobrazí (obr. 3). Zároveň se zobrazí i panel nástrojů Kreslicí plátno.

Kreslicí plátno je ohraničeno šrafovaným rámečkem, uvnitř kterého je světlešedý text: *Zde lze vytvořit vlastní kresbu*. Do něho pak můžete začít jednotlivé tvary přímo kreslit.

Výhodou kreslicího plátna je to, že schémata nebo kresby jsou v textu na jedné ploše. Velikost i polohu kreslicího plátna můžete také snadno měnit, dokonce mu můžete dát i barevnou výplň.

Pokud se vám kreslicí plátno nelíbí (jste zvyklí kreslit ve starších verzích Wordu), stačí po jeho zobrazení pouze stisknout klávesu Esc nebo kliknout na ikonu Zpět. Při kreslení dalších tvarů se kreslicí plátno již nezobrazí, pokud alespoň jednu z již nakreslených částí máte aktivní.

Marie Franců

Obr. 3

Okraj kreslicího plátna.

Jednotlivé tvary mohou vytvořit určitá schémata.

Chci odeslat část nebo kompletní obsah kontaktů MS Outlook jinému adresátu. Zatím se mi to nedaří. Prosím o návod.

Vytvořte novou zprávu elektronické pošty.

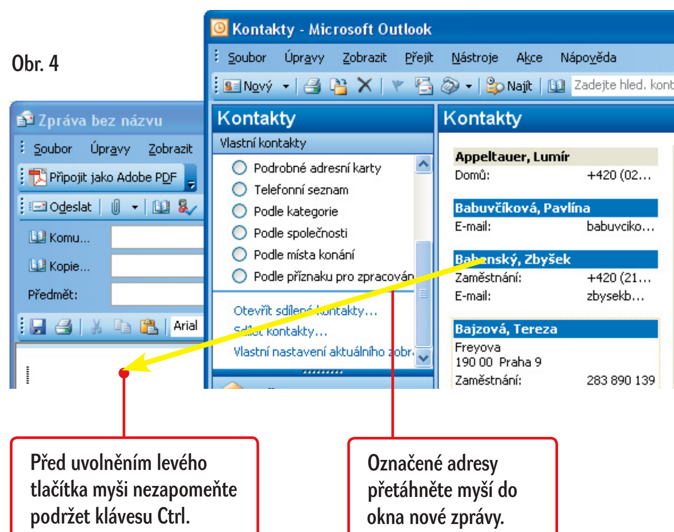
Poté zobrazte složku s kontakty a označte ty, které chcete odeslat. Chcete-li odeslat všechny kontakty, klikněte na první z nich. Poté zobrazte poslední kontakt, podržte stisknutou klávesu **Shift** a klikněte na poslední kontakt. Tím všechny kontakty označíte. Chcete-li označit kontakty náhodně, klikněte na libovolný kontakt, který chcete odeslat. Poté podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a postupně klikejte na další kontakty.

Máte-li kontakty označeny, přetáhněte je do předem připravené zprávy elektronické pošty (obr. 4) a zprávu odešlete. **Důležité: nezapomeňte před uvolněním levého tlačítka myši podržet stisknutou klávesu Ctrl!** Tedy stisknout **Ctrl**, uvolnit levé tlačítko myši a uvolnit **Ctrl**. Pokud klávesu **Ctrl** nebudete držet stisknutou, kontakty do e-mailu přesunete. To znamená, že označené kontakty z vašeho seznamu kontaktů zmizí.

To, zda se kontakty přesunou, nebo zkopírují, poznáte podle tvaru kurzoru myši.

-mzi

Obr. 4

inzerce

Chtěl bych se zeptat, jde-li třeba 1GHz procesor Duron vyměnit za výkonnější.
Například by mě zajímalo, jestli tam půjde dát 1,8GHz procesor Duron nebo třeba Sempron. Dále bych se chtěl zeptat, na co dát pozor při koupi RAM – mám asi tři roky starý počítač –, a na to, jestli mohu vyměnit grafickou kartu. Mám Geforce 2 a chtěl bych mít Geforce 5900Ultra.

Počítač lze výměnou 1GHz procesoru Duron za procesor výkonnější urychlit, ale rozhodně není možné vyměnit procesor Duron za procesor Pentium 4 či Celeron. Různé procesory se totiž vkládají do odlišných patic – procesory od firmy AMD (Duron, Athlon XP a většina procesorů Sempron) se vkládají na základní desce do patice Socket A s 462 kontakty. Starší procesory firmy Intel (Pentium 4 a Celeron) se vkládají na základní desce do patice Socket 478 s 478 kontakty a novější modely těchto procesorů používají patici LGA775 se 775 kontakty.

To, zdali můžete ve svém počítači použít procesor Duron 1,8 GHz, popř. Sempron s 462 kontakty, tzn. modely 2200+ až 3000+ (ale i procesory Athlon XP 2200+ či 2400+), záleží na tom, zda základní deska podporuje 133MHz FSB – Front Side Bus (v režimu DDR pak 266MHz FSB). 1GHz procesor Duron totiž používá 100MHz FSB, a protože jste neudal model základní desky, nevím, zda kromě 100MHz FSB podporuje také 133MHz FSB. Kromě podporovaného FSB se také před nákupem nového procesoru ujistěte, jak rychlý procesor můžete do základní desky ve svém počítači vložit (tato informace je uvedena v manuálu základní desky a najdete ji také na internetu na stránkách výrobce základní desky).

V každém případě by ale volbu nového procesoru a jeho výměnu měl provádět zkušený uživatel, který ví, který procesor se do základní desky hodí a zdali má ještě smysl takový počítač vylepšovat.

Operační paměť RAM můžete rozšířit o stejný typ paměti, který už v počítači máte. Ve vašem případě půjde pravděpodobně o paměť typu SDRAM.

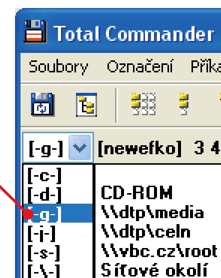
Návod na výměnu grafické karty vyšel v PPK 22/2004 na straně 33. Pokud je na základní desce slot AGP (pravděpodobně tomu tak je), pak tuto výměnu provést lze.

-mas

Nainstaloval jsem si správce souborů Total Commander. V levém horním rohu okna s obsahem disku je také rozbalovací seznam dostupných disků. Po jeho rozbalení se okamžitě objeví druhá nabídka, a to nabídka s dalšími informacemi o disku. Když v této nabídce kliknu na název disku, nic se nestane.

Po rozbalení seznamu disků je třeba klikat na názvy disků, které jsou v první rozbalené nabídce (obr. 5).

Disky je třeba vybírat z tohoto sloupce.

Obr. 5

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

39,80 Kč za výtisk

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *abonence@ppk.cz*;
- faxem na čísle +420 225 018 900;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B", Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 –13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *dobirky@ppk.cz*, tel.: +420 225 018 948, poštou na adrese: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

počítač pro každého

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu: V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ | Obec

IČO | DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V", kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum | Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO
(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pořadač**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč** (pouze v ČR)

☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/768 Sk**

Objednávám od čísla ☐ Počet kusů každého čísla ☐
(Objednávat lze od čísla 4/05 nebo pozdějších.)

2/05
Kupon je platný pouze do 7. 2. 2005

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1

☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu C. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

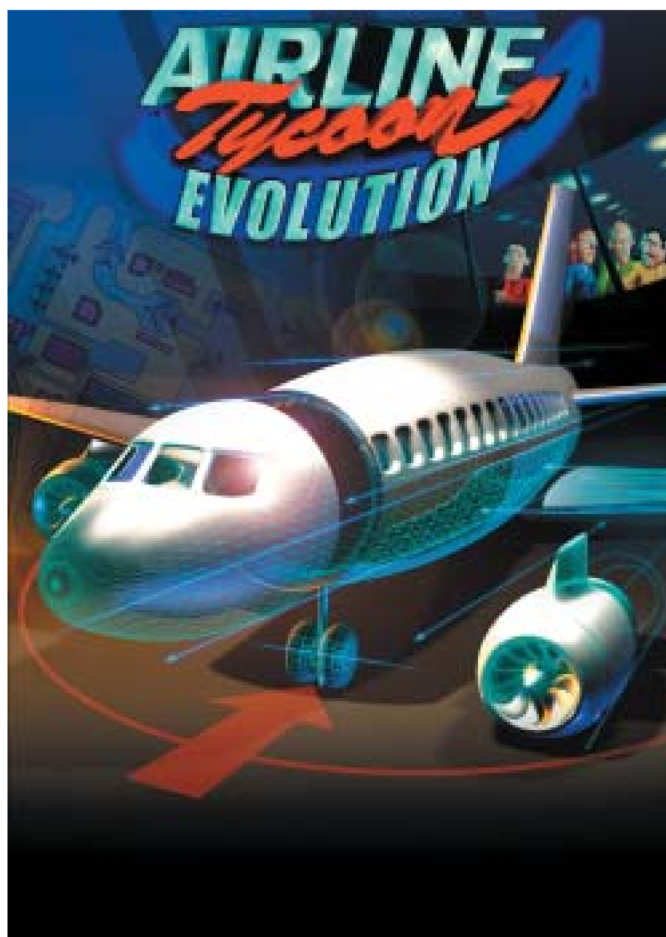
Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 8. ÚNORA 2005

PPK CD 03/2005

Na příštím CD naleznete plnou verzi hry Letadla, s. r. o. (Airline Tycoon Evolution). Jde o netradiční a originální obchodní strategickou hru (je v češtině), ve které budete řídit svou vlastní leteckou společnost. Na cédéčku dále najdete sbírku e-mailových programů, antispamových programů, programů pro zjišťování konfigurace počítače a další kolekce.

JAK VYLEPŠIT POČÍTAČ

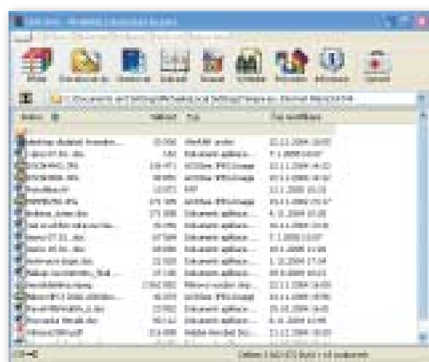
Zdá se vám váš počítač příliš pomalý? Nebo některé aplikace dokonce nelze spustit? Ani v takovém případě nemusíte nad svým pécéčkem lámat hůl. Koupi nového počítače se můžete pokusit oddálit vylepšením stávajícího PC. V příštím vydání PPK vám představíme komponenty, jejichž výměnou či doplněním stávající systém „oživíte“.

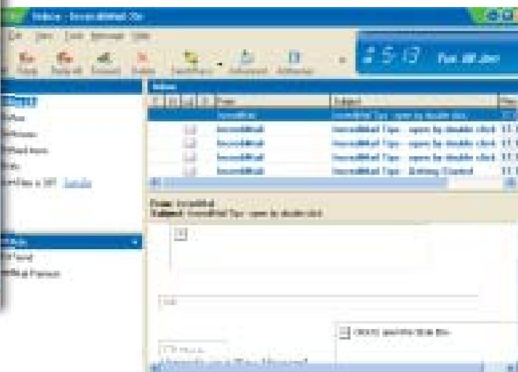
ARCHIVUJEME A ZIPUJEME

Archivační programy patří do softwarové výbavy každého počítače. Tyto programy vám představíme a pro několik z nich zveřejníme podrobný návod.

BEZPEČNÝ E-MAIL

E-mailová komunikace je pro svoji rychlost a praktičnost velmi oblíbená. E-mail se však bohužel stal také přístupovou cestou, kudy mohou do vašeho počítače proudit různí škůdci. V příštím čísle se dozvíte o základech bezpečného používání elektronické pošty a také vám představíme různé e-mailové a antispamové programy.

čtrnáctideník počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 25. 1. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz): Norbert Gulevič, Marek Janouš, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett, Hana Štěrbová, DTP Vogel

Foto: Martin Tryščuk

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Aleš Havlas, Petr Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900, **abonence@ppk.cz**

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5, tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910, e-mail: predplatne@press.sk, http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 500

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje: V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy DV Magazine, CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.